

NAV KLASIFICĒTS
~~IEROBEŽOTAS PĪEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA~~

VAS „Latvijas Pasts” biznesa plāns

2010. - 2014. gadam

2009.gada 23.novembris

NAV KLASIFICĒTS
~~IEROBEŽOTAS PĪEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA~~

Saturis

1.	Kopsavilkums	5
2.	Esošās situācijas analīze	6
2.1.	Piedāvāto pakalpojumu raksturojums	6
2.1.1.	Pasta pakalpojumi	7
2.1.2.	Eksprespasta pakalpojumi	9
2.1.3.	Pensiju piegāde	10
2.1.4.	Preses pakalpojumi	10
2.1.5.	Filatēlijas pakalpojumi	11
2.1.6.	Finanšu pakalpojumi	11
2.1.7.	Mazumtirdzniecības pakalpojumi	13
2.2.	Infrastruktūras raksturojums	13
2.2.1.	Telpu infrastruktūra	13
2.2.2.	Autotransporta bāzes raksturojums	14
2.2.3.	IT sistēmu nodrošinājuma raksturojums	16
2.3.	Finanšu situācijas raksturojums	16
3.	Citu valstu pieredze	19
4.	Tirgus attīstības tendences	26
4.1.	Pasta pakalpojumi	26
4.2.	Eksprespasta pakalpojumi	27
4.3.	Preses pakalpojumi	27
4.4.	Mazumtirdzniecības pakalpojumi	27
4.5.	Finanšu pakalpojumi	27
5.	VAS „Latvijas Pasts” darbības modelis	28
5.1.	Pakalpojumu klāsts	28
5.1.1.	Pasta pakalpojumu attīstība	28
5.1.2.	Preses pakalpojumu attīstība	29
5.1.3.	Pensiju piegādes pakalpojuma attīstība	29
5.1.4.	Filatēlijas pakalpojumu attīstība	29
5.1.5.	Eksprespasta pakalpojumu attīstība	29
5.1.6.	Jaunie pakalpojumi	29
5.1.7.	Papildus attīstības iespējas	30
5.2.	Piegādes infrastruktūra	30
5.3.	Klientu apkalpošanas infrastruktūra	31
5.4.	Atbalsta infrastruktūra	31
5.5.	LP biznesa plāna realizācijas pasākumi	32
5.5.1.	Biznesa plāna realizācijai veicamās darbības	32
5.5.2.	Biznesa plāna tiesiskie aspekti	33
5.5.3.	Realizācijas riski	34
6.	LP attīstības scenāriji	35
6.1.	Attīstības scenārijs – LP nodaļu tīkla nodošana LPNT	35
6.1.1.	Attīstības scenārija stratēģijas kopsavilkums	35
6.1.2.	Attīstības scenārija ietvaros sniedzamie pakalpojumi	36
6.1.3.	Pakalpojumu sniegšanā izmantotās infrastruktūras optimizācija	37
6.1.4.	Attīstības scenārija realizācijas plāns	38
6.1.5.	Finanšu ietekme	40
6.2.	Attīstības scenārijs – LP nodaļu skaita un darbības optimizācija	40
6.2.1.	Attīstības scenārija stratēģijas kopsavilkums	40
6.2.2.	Attīstības scenārija ietvaros sniedzamie pakalpojumi	41
6.2.3.	Pakalpojumu sniegšanā izmantotās infrastruktūras optimizācija	42

~~IEROBEŽOTAS PĪEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA~~

6.2.4.	Attīstības scenārija realizācijas plāns	42
6.2.5.	Finanšu ietekme.....	43
6.3.	Attīstības scenārijs – LP darbības optimizācija un pakalpojumu tālāka attīstība	44
6.3.1.	Attīstības scenārija stratēģijas kopsavilkums	44
6.3.2.	Attīstības scenārija ietvaros sniedzamie pakalpojumi	44
6.3.3.	Pakalpojumu sniegšanā izmantotās infrastruktūras optimizācija	47
6.3.4.	Attīstības scenārija realizācijas plāns	48
6.3.5.	Finanšu ietekme.....	50
7.	Attīstības scenāriju salīdzinājums	51
8.	Pielikumi	55

Saīsinājumi un skaidrojumi

A scenārijs	LP attīstības scenārijs, kas paredz klientu apkalpošanas tīkla izdalīšanu atsevišķā uzņēmumā – AS „Latvijas Pasta nodaļu tīkls”, ko VAS „Latvijas Pasts” izveidojis kopīgi ar Satiksmes ministrijas konkursā izvēlēto stratēģisko partneri SIA „Mono”.
B scenārijs	LP attīstības scenārijs, kas paredz 402 nerentablu pasta nodaļu slēgšanu, atlikušās 236 nodaļas saglabājot LP pārvaldībā
C scenārijs	LP attīstības scenārijs, kas paredz: <ul style="list-style-type: none"> - LP pasta nodaļu skaita un darbības optimizāciju; - nerentablu pasta nodaļu funkciju nodošanu pasta pakalpojumu starpniekiem, saglabājot un nodrošinot pakalpojumu sniegšanas kontroli.
C2C	Fizisko personu savstarpējie sūtījumi
B2C, B2B	Juridisko personu sūtījumi fiziskām personām vai citām juridiskām personām
C2G, B2G	Fizisko un juridisko personu sūtījumi valsts iestādēm
G2C, G2B	Valsts iestāžu sūtījumi fiziskām un juridiskām personām
FKTK	Finanšu kapitāla un tirgus komisija
KA	Klientu apkalpošana (infrastruktūra, tīkls)
LP	VAS „Latvijas Pasts”
LPNT	A/S „Latvijas Pasta nodaļu tīkls”
LR	Latvijas Republika
MK Nr. 445	Ministru kabineta noteikumi Nr. 445 (21.06.2005.) – Pasta noteikumi
PAI	Pasta apmaiņas iecirknis
Pasta likums	LR Pasta likums (pieņemts 04.06.2009, spēkā ar 03.07.2009.)
Pasta tīkla piekļuves punkts	Fizisks objekts (tajā skaitā vēstuļu kastīte), kur lietotāji var nodot pasta sūtījumus pasta tīklā (Pasta likuma 1. pants)
Pasta tīkls	Ražošanas, tehnoloģisko, transporta un citu resursu sistēma, ko izmanto, lai nodrošinātu pasta sūtījumu savākšanu no pasta tīkla piekļuves punktiem, šķirošanu, pārvadāšanu un piegādi (Pasta likuma 1. pants)
PNS	Pasta norēķinu sistēma
Regulators	Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija
Vēstuļu korespondences sūtījumi	Vēstules, pastkartes, bandroles, sīkpakas, M maisi, sekogrammas
Vienkāršs pasta sūtījums	Neregistrēts pasta sūtījums, par kuru netiek izsniegta kvīts un kuru piegādā adresātam, ievietojot tā pastkastītē un nesāņemot parakstu par saņemšanu
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
Tiešā pasta sūtījumi	Vēstuļu korespondences sūtījumi, kuri sastāv tikai no reklāmas, tirdzniecības vai publicitātes materiāla un satur identisku ziņojumu, izņemot adresāta vārdu, adresi un identifikācijas numuru, un citas modifikācijas, kas nemaina ziņojuma būtību, un kurus sūta ievērojamam adresātu skaitam
UPP	Universālais pasta pakalpojums

1. Kopsavilkums

Lai samazinātu pasta nodaļu tīkla radītos zaudējumus un nodrošinātu optimālu un efektīvu VAS „Latvijas Pasts” klientu apkalpošanas tīkla darbību, 2007.gada 14.augusta Ministru kabineta sēdē tika pieņemts lēmums atbalstīt Latvijas Pasta Bankas izveidi, piesaistot šī uzņēmuma izveidē stratēģisko partneri (Prot.Nr.45 §.42 2.punkts).

Īstenojot šo projektu, 2008.gada 29.decembrī VAS „Latvijas Pasts” un SIA „Mono” noslēdza Sadarbības līgumu, kas paredzēja speciāla kopuzņēmuma – AS „Latvijas Pasta nodaļu tīkls” (turpmāk – LPNT) izveidošanu, kas, balstoties uz atsevišķu Uzņēmuma pārejas līgumu, pārņemtu no LP klientu apkalpošanas infrastruktūru un turpmāk nodrošinātu pasta pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo klientu apkalpošanas funkciju veikšanu. LPNT tika nodibināts un ierakstīts LR komercreģistrā 2009.gada 10.janvārī, taču Uzņēmuma pārejas līgums Sadarbības līgumā noteiktajā termiņā – trīs mēneši no LPNT dibināšanas brīža, netika noslēgts un līgumslēdzējas puses joprojām nav spējušas panākt vienošanos par būtiskākajiem sadarbības nosacījumiem. Tas, savukārt, kavē darbību veikšanu, kurām būtu jāseko Uzņēmuma pārejas līguma noslēgšanai un līdz ar to – LP darbības un izmaksu optimizāciju. Ņemot vērā to, ka ilgstoši nav iespējams panākt vienošanos par projekta tālāku virzību, taču turpmāka kavēšanās ne tikai palielina ar projekta realizāciju saistītās izmaksas, bet arī LP turpina ciest zaudējumus, ir nepieciešams izvērtēt alternatīvas LP finanšu situācijas uzlabošanai un darbības optimizācijai.

Turklāt, 2013.gada 1.janvārī tiks atvērts pasta pakalpojumu tirgus Latvijā, līdz ar to LP ir būtiski optimizēt savu darbību ne vien finansiālu apsvērumu dēļ, bet arī, lai nodrošinātu konkurētspēju brīva tirgus apstākļos.

Līdz ar to tika uzsākta LP biznesa plāna 2010-2014.gadam izstrāde, izvērtējot alternatīvu VAS „Latvijas Pasts” attīstības un darbības optimizācijas modeļus.

LP biznesa plānā 2010.-2014. gadam iekļauta esošās situācijas analīze, kas apkopo LP sniegtos pakalpojumus un to attīstības tendences, LP infrastruktūras raksturojumu, kā arī LP darbības finanšu situācijas raksturojumu un galvenos secinājumus.

LP biznesa plānā 2010.-2014.gadam iekļauta analīze par citu valstu pasta operatoru darbības principiem un rezultātiem salīdzinājumā ar LP.

Biznesa plānā apskatītas LR un starptautisko tiesību aktu un dokumentu prasības, kas attiecas uz LP darbību, kā arī to paredzamās izmaiņas.

Balstoties uz vispārīgajiem pieņēmumiem ir izstrādāts LP biznesa plāns trīs attīstības scenārijiem:

- ▶ A scenārijs LP nodaļu tīkla nodošana LPNT;
- ▶ B scenārijs - LP nodaļu skaita un LP darbības optimizācija;
- ▶ C scenārijs - LP darbības optimizācija un pakalpojumu tālāka attīstība.

Izvēloties vienu no aprakstītajiem scenārijiem kā LP turpmākās attīstības modeli, tas tiks detalizēti izvērsti LP rīcības plāna ietvaros.

2. Esošās situācijas analīze

Sadaļas mērķis ir raksturot LP darbību – pašlaik izmantoto infrastruktūru, autotransporta bāzi, IT tehnisko nodrošinājumu, piedāvātos pakalpojumus un finanšu situāciju.

LP kopš 2005.gada strādā ar zaudējumiem, turklāt līdz 2007.gadam zaudējumu apmērs krasi palielinājās – 2007.gada auditētie LP zaudējumi sasniedza 14 milj LVL. Neskatoties uz veiktajiem LP darbības optimizācijas pasākumiem, arī 2008.gads tika noslēgts ar 3.5 milj LVL zaudējumiem. LP kopējie uzkrātie zaudējumi 2009.gada sākumā sasniedza jau 23.9 milj LVL.

LP finanšu situācijas stabilizēšanai un darbības optimizācijai 2008.gadā tika uzsākta Pasta bankas projekta realizācija, kura ietvaros tika paredzēta LP KA tīkla nodošana LPNT 2009.gada pirmajā ceturksnī. Taču līdz šim brīdim vienošanās par šī projekta realizācijas būtiskākajiem nosacījumiem nav panākta un LP turpina ciest zaudējumus.

Sagaidāms, ka arī 2009.gadu LP noslēgts ar zaudējumiem – provizoriski šī gada zaudējumi sasniegs 1.3 milj LVL (ieskaitot valsts dotāciju par LP sniegto preses piegādes pakalpojumu lauku apvidos radītajiem zaudējumiem).

2.1. Piedāvāto pakalpojumu raksturojums

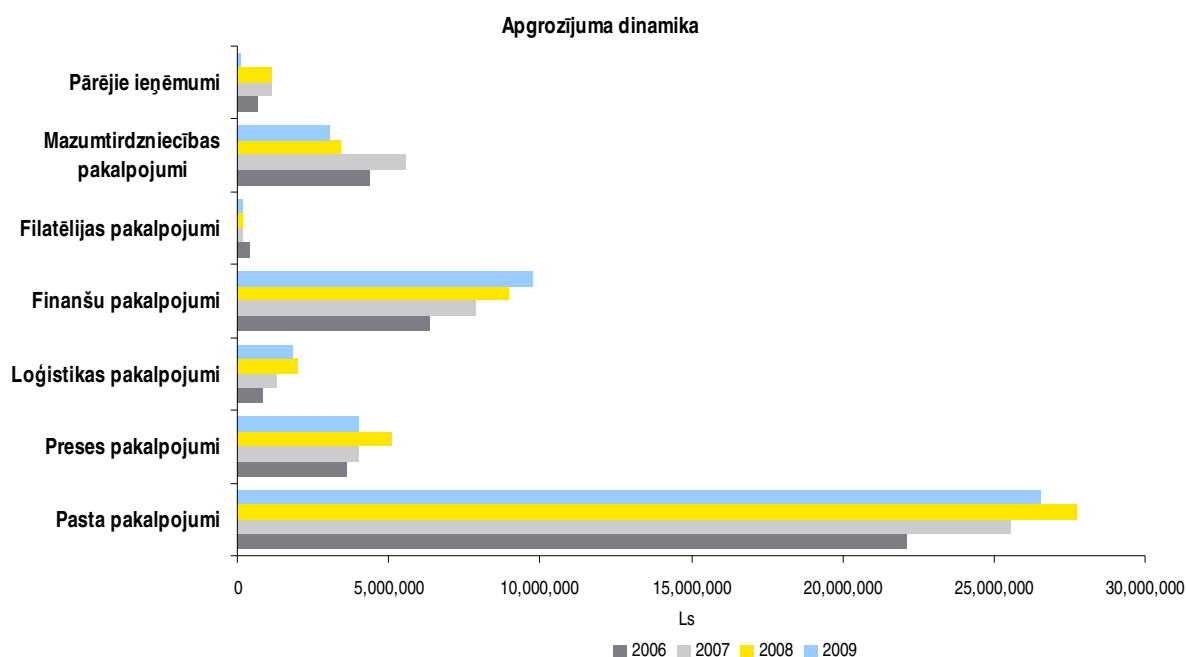
LP sniegtos pakalpojumus iespējams iedalīt septiņos būtiskākajos segmentos:

- 1) pasta pakalpojumi,
- 2) eksprespasta pakalpojumi,
- 3) pensiju piegāde,
- 4) preses pakalpojumi,
- 5) filatēlijas pakalpojumi,
- 6) finanšu pakalpojumi,
- 7) mazumtirdzniecības pakalpojumi.

Vislielāko apgrozījumu veido pasta pakalpojumi un finanšu pakalpojumi.

Nākamajā attēlā sniegta informācija par katra būtiskākā segmenta apgrozījumu, lai analizētu katra pakalpojuma segmenta īpatsvaru kopējā LP sniegtā pakalpojuma apjomā. Eksprespasta pakalpojumu apgrozījums ietverts Loģistikas pakalpojumu klāstā, savukārt pensiju piegādes apgrozījums iekļauts Finanšu pakalpojumu apgrozījumā.

2009.gada dati balstīti uz pirmā pusgada rezultātiem un otrā pusgada apgrozījuma prognozi. Detalizētāka finanšu rādītāju analīze sniegta sadaļā „Finanšu situācijas raksturojums”.

NAV KLASIFICĒTS

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

Atbilstoši spēkā esošajām normatīvo aktu prasībām, UPP ietvaros LP ir jānodrošina šādu pasta pakalpojumu pieejamība visā valstī:

- iekšzemes un pārrobežu vēstuļu korespondences sūtījumu (tajā skaitā ierakstītu un apdrošinātu sūtījumu) savākšana, šķirošana, pārvadāšana un piegāde, kuru svars nepārsniedz divus kilogramus;
- iekšzemes un pārrobežu pasta paku sūtījumu (tajā skaitā apdrošinātu sūtījumu) savākšana, šķirošana, pārvadāšana un piegāde, kuru svars nepārsniedz divdesmit kilogramus;
- abonēto preses izdevumu piegādes pakalpojumi.

Nākamajās sadaļās katrs no pakalpojuma segmentiem analizēts saskaņā ar sniegtajiem pakalpojumiem, LP tirgus daļas, apgrozījuma, konkurentiem un pakalpojuma stiprajām un vājajām pusēm. Ar pakalpojumu sniegšanu saistītās normatīvo aktu prasības detalizēti apskatītas LP biznesa plāna Pielikumā Nr.1.

2.1.1. Pasta pakalpojumi

Esošie pakalpojumi

▪ UPP

LP sniedz UPP, kas atbilst MK Nr.445 noteiktajām kvalitātes prasībām attiecībā uz savākšanu, šķirošanu, pārvadāšanu un piegādi:

- iekšzemes un pārrobežu vēstuļu korespondences sūtījumi (pastkartes, vēstules, bandroles, sīkpakas), tai skaitā ierakstīti vai apdrošināti sūtījumi;
- iekšzemes un pārrobežu pasta paku (līdz 20 kilogramiem) sūtījumi, t.sk. apdrošināti sūtījumi.

▪ Tradicionālie pasta pakalpojumi (esošie pakalpojumi)

Papildus UPP LP sniedz arī citus tradicionālos pasta pakalpojumus, piemēram, tiešā pasta sūtījumi, paku sūtījumi virs 20 kg u.c. LP sniegtie pasta pakalpojumi – UPP un tradicionālie pakalpojumi apkopoti nākamajā tabulā.

	Iekšzemes	Ārvalstu	Ierakstīta	Vienkārša	Apdrošināta	A klase	B klase	Svars
UPP								
Vēstules	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Līdz 2 kg
Pastkartes	✓	✓	✓	✓		✓ (tikai uz ārvalstīm)	✓	Līdz 20 g
Bandroles	✓	✓	✓	✓		✓ (tikai uz ārvalstīm)	✓	Līdz 5 kg
Sīkpakas	✓	✓	✓		✓	✓ (tikai uz ārvalstīm)	✓	Līdz 2 kg
Pakas	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Līdz 20 kg
M maiss		✓	✓	✓		✓	✓	
Sekogrammas	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Līdz 7 kg
Tradicionālie pasta pakalpojumi								
Hibrīdpasts	✓	✓		✓			✓	Līdz 2 kg
Pakas	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	Virs 20 kg
Tiešā pasta sūtījumi	✓	✓	✓	✓	✓			

Visiem vēstuļu korespondences sūtījumiem pieejami šādi papildu pakalpojumi:

- pastnieks birojā (juridiskām personām);
- paziņojums par izsniegšanu;
- izsniegt personiski;
- pēcmaksas pasta sūtījums;
- piegāde mājās;
- izsniegt pēc pieprasījuma.

~~IEROBEŽOTAS PĪEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA~~**LP tirgus daļa un konkurenti**

- **Vēstuļu korespondence**

Biznesa plāna izstrādes brīdī segmentos C2C, B2C, B2B, C2G, B2G, G2B un G2C LP nav būtisku konkurentu, un LP aizņem lielāko tirgus daļu pasta pakalpojumu ietvaros. B2C nišā pastāv tiešā konkurence, jo uzņēmumi, kam ir lieli sūtījumu apjomi, tos izplata paši, izmantojot savus resursus. Šādi uzņēmumu sūtījumi veido 6% no tirgus. B2B, C2G un B2G segmentā pakalpojumus sniedz arī komersanti, kam izsniegtas kurjerpasta pakalpojumu licences.

Turklāt nākotnē paredzams e-paraksta pakalpojuma pieprasījuma pieaugums, kā arī interneta vietņu u.c. IT pakalpojumu attīstība. Minētie elektroniskie un IT pakalpojumi veido galveno konkurenci G2B, B2C un G2C nišā.

Saskaņā ar Pasta likuma nosacījumiem pasta tirgus tiks liberalizēts un, sākot ar 01.01.2013., tirgū, iespējams, ienāks jauni pasta komersanti. Papildus, Regulators paredz rīkot konkursu, lai noteiktu pasta komersantus – UPP sniedzējus.

- **Pakas**

Sakarā ar to, ka LP UPP ietvaros ietilpst paku (līdz 20 kg) sūtīšana, šajā nišā pastāv netiešā konkurence ar komersantiem, kas veic eksprespaku piegādi mājās. Lielākie konkurenti ir SIA „DPD Latvija” un SIA „PostService”.

Saskaņā ar Regulatora datiem 2008. gadā LR lielākie iekšzemes eksprespasta komersanti un to attiecīgās tirgus daļas bija SIA „DPD Latvija” – 39%, LP – 25% un SIA „PostService” – 10%. Savukārt lielākie starptautiskie eksprespasta komersanti bija SIA „Itella Logistics” – 38%, SIA „DPD Latvija” – 28% un SIA „EKL/LS” – 10%.

- **Tiešais pasts**

Reklāmas materiāli veido 84% un katalogi - 16% no neadresētā tiešā pasta sūtījumu kopējā LP apgrozījuma. Konkurenti drīkst sniegt tikai neadresētā tiešā pasta pakalpojumus, taču LP ir vienīgais, kas šo pakalpojumu var nodrošināt visā LR teritorijā.

Adresētā tiešā pasta sūtījumu pakalpojumus drīkst sniegt tikai LP. Tomēr šobrīd faktiski arī citi komersanti sniedz adresētā tiešā pasta piegādi, nenorādot adreses atsevišķi uz katra sūtījuma, bet gan uz sūtījuma paketes, norādot adrešu sarakstu.

Pastāv arī netiešie konkurenti, kas tiešo pastu piegādā:

- ar e-pasta un telekomunikāciju sakaru starpniecību;
- ar ieliktniem preses izdevumos;
- preses reklāmu nišas izdevumos;
- interneta vidē.

Pakalpojumu segmenta apgrozījuma dinamika

Apgrozījums no vēstuļu, paku un tiešā pasta sūtījumiem laika posmā no 2006. līdz 2008. gadam ir pieaudzis. Pasta pakalpojumu apgrozījums līdz šim ir veidojis lielāko proporciju kopējā LP apgrozījumā – 2008. gadā 52%.

Pasta pakalpojums	Pieaugums 2006.-2007.	Pieaugums 2007.-2008.	Apgrozījuma daļa 2008.gadā
Vēstuļu korespondence	6,64 %	7,16 %	45 %
Paku sūtījumi	23,58 %	22,16 %	6 %
Reklāmu piegāde	9,79 %	0,05 %	2 %

2009. gada pirmajā pusgadā plānotais pasta pakalpojumu apgrozījums kopumā netika sasniegts (-2%), taču vienlaikus jāņem vērā, ka tiešā pasta sūtījumu apgrozījums bija par 28% lielāks nekā plānots.

Pakalpojumu segmenta stiprās un vājās puses

	Stiprās puses	Vājās puses
Vēstuļu korespondence	C2G un B2G nišā ir iespēja attīstīt valsts garantētās e-pasta adreses pakalpojumu privātpersonām, ar kuras starpniecību varētu nosūtīt dažādus oficiālus dokumentus, vienkopus redzēt iepriekš sūtīto informāciju un nodrošināt citus papildu pakalpojumus.	LP plāno, ka 2010. gadā pasta sūtījumu pakalpojumu, īpaši vēstuļu korespondences, apgrozījums salīdzinājumā ar 2009. gadu kritīsies par 17%. Sagaidāms, ka vēstuļu korespondence īpaši turpinās kristies C2C un B2C segmentā, jo fiziskās un juridiskās personas aizvien biežāk izmanto elektroniskos un telekomunikāciju sakarus. Turklāt līgumi ar iespējamiem klientiem par hibrīdpasta pakalpojumiem jau ir noslēgti, līdz ar to šī tirgus niša ir piesātināta. Arī B2B segmentā paredzama elektronisko un IT pakalpojumu attīstība, kas varētu aizstāt vēstuļu korespondences sūtījumus. B2B, B2G nišā LP ir grūti konkurēt ar komersantiem, kas sniedz kurjerpasta pakalpojumus, un ar viņu nodrošināto pakalpojumu kvalitāti.
	70% no kopējiem vēstuļu korespondences ieņēmumiem B2C nišā veido 70 lielākie klienti.	2009. gada otrajā ceturksnī ir pieaugušas visas pasta pakalpojumu sniegšanas izmaksas – ražošanas izmaksas (tiešās, savākšanas, šķirošanas, pārvadāšanas un piegādes izmaksas), kā arī netiešās izmaksas.
	LP šķirošanas, noliktavu, pasta kastīšu u.c. pasta infrastruktūras tīkls nodrošina LP unikālu pamata kompetenci.	Pakalpojumu sniegšanas process ir sarežģīts, turklāt ne vienmēr tiek nodrošināta efektīva un regulāra kvalitātes kontrole. Ar 2013. gadu B2C niša būs īpaši apdraudēta, jo tirgū varēs ienākt jauni

~~IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA~~

		konkurenti un to darbībā būs pieļaujami daudz zemāki kvalitātes kritēriji, nekā šobrīd noteiktie UPP kvalitātes kritēriji. Šādi konkurenti vai aizņemt zināmu tirgus daļu, piedāvājot, piemēram, vēstuļu korespondences sūtījumus vienu reizi nedēļā, vai vienu nedēļu mēnesī.
Pakas	99% no LP apgrozījuma paku piegādē nodrošina 10 lielākie klienti.	Pakalpojumu sniegšanas process ir sarežģīts, turklāt ne vienmēr tiek nodrošināta efektīva un regulāra kvalitātes kontrole. Nav ieviesta sistēma, kas ļautu klientam izsekot pakas sūtīšanas procesam (<i>Track&trace</i>), kā arī nav izveidota vienota sistēma paku reģistrēšanai un uzskaitēi.
Tiešais pasta	LP ir plašākā adresātu datu bāze valstī, ko klienti var izmantot, tiešā pasta sūtījumu saņēmēju segmentēšanai atkarībā no sūtījumu satura. LP ir vienīgais komersants, kas var nodrošināt tiešā pasta piegādi visā LR teritorijā. Pasta likums nosaka, ka tiešā pasta sūtījumiem iespējams noteikt atsevišķus tarifus, līdz ar to, LP tiem vairs nebūs jāpiemēro vēstuļu korespondences tarifs, kas ir salīdzinoši augsts tiešā pasta sūtījumiem.	LP sniegto neadresēto tiešā pasta sūtījumu pakalpojumu cena 2,5 reizes pārsniedz konkurentu cenas. Pašreizējos ekonomiskajos apstākļos komersanti samazina reklāmas izdevumus.

2.1.2. Eksprespasta pakalpojumi

Esošie pakalpojumi

LP nodrošina šādus eksprespasta pakalpojumus atkarībā no sūtījuma galamērķa:

Ārvalstīs:

- EMS – vidējais piegādes laiks līdz 4 dienām.

Baltijā:

- uz Baltijas valstu galvaspilsētām - viena darba diena pēc sūtījuma nodošanas kurjeram (pieņemot pasūtījumu sestdienā, tiek pieskaitīta viena diena);
- pārējā Baltijas teritorijā - divas darba dienas pēc sūtījuma nodošanas kurjeram (pieņemot pasūtījumu sestdienā, tiek pieskaitīta viena diena);
- līdz 31,5 kg; Igaunijā - noslēdzot līgumu ar LP līdz 500 kg.

Latvijā:

- steidzams – no 6 stundām – pakalpojums tiek nodrošināts tikai klientiem, ar kuriem noslēgts līgums;
- standarts – no 15 stundām vai nākamajā darba dienā līdz plkst. 11:00 jebkurā Latvijas vietā:
 - Līdz 300 kg otrajā zonā (Rīga un lielākās LR pilsētas);
 - Līdz 400 kg pirmajā zonā (Rīga un tās apkārtnē);
- ekonomiskais – no 20 stundām vai nākamajā darba dienā līdz plkst. 16:00 jebkurā Latvijas vietā.
- līdz 700 kg visās trijās zonās (Rīga, lielākās pilsētas un pārējā LR teritorija).

LP tirgus daļa

Saskaņā ar Regulatora datiem 2008. gadā LR lielākie iekšzemes eksprespasta komersanti un to attiecīgās tirgus daļas bija SIA „DPD Latvija” – 39%, LP – 25% un SIA „PostServices” – 10%. Savukārt lielākie starptautiskie eksprespasta komersanti bija SIA „Itella Logistics” – 38%, SIA „DPD Latvija” – 28% un SIA „EKL/LS” – 10%.

Pakalpojumu segmenta apgrozījuma dinamika

Eksprespasta sūtījumu apgrozījums ir pieaudzis no 2006.-2008. gadā Eksprespasta pakalpojumi 2008. gadā veidoja 4% no kopējā LP apgrozījuma.

	Pieaugums no 2006.-2007.	Pieaugums no 2007.-2008.
Eksprespasta sūtījumi	58,54%	52,02%

Eksprespasta apgrozījums pirmajā 2009. gada pusgadā par 14% ir pārsniedzis plānoto. Līdz ar to šim pakalpojumu veidam ir vērojama izteikta pozitīva tendence.

Konkurenti

Šī pakalpojumu segmenta konkurenti sakrīt ar LP pasta pakalpojumu konkurentiem paku sūtījumiem – SIA „DPD Latvija” un SIA „PostServices”.

Pakalpojumu segmenta stiprās un vājās puses

Stiprās puses	Vājās puses
<p>Eksprespasta pakalpojumiem ir tirgus potenciāls, ko iespējams attīstīt sadarbojoties ar jau esošajiem klientiem, kā arī piesaistot jaunus klientus.</p> <p>Eksprespasta pakalpojuma sniegšanas procesu iespējams pilnveidot, lai nodrošinātu klientu prasības – piemēram, nodrošināt papildus pakalpojumus (dokumentu tūlītēja savākšana no saņēmēja, lai nosūtītu adresātam, piegādes termiņu pielāgošana klientiem u.c.).</p> <p>LP eksprespasta autobāze ir pietiekamā apmērā, lai apmierinātu pieaugošās klientu prasības un saglabātu pakalpojuma kvalitāti esošajā līmenī.</p> <p>Eksprespasta pakalpojumu cenas ir ļoti konkurētspējīgas.</p>	<p>Eksprespasta pakalpojumu tirgū arvien palielinās konkurence.</p>

2.1.3. Pensiju piegāde

Esošie pakalpojumi

Pensiju piegāde saņēmējam dzīvesvietā vai uz pasta nodaļu.

Pensiju piegāde mājās tiek nodrošināta tiem pensionāriem, kuriem ir vēlme saņemt šādu pakalpojumu vai arī nav citas iespējas saņemt pensiju. Samaksa par šo pakalpojumu tiek automātiski atskaitīta no pensijas summas.

LP tirgus daļa un konkurenti

LP ir vienīgais šī pakalpojuma sniedzējs LR, bet VSAA rīko regulārus konkursus, lai noteiktu pakalpojuma sniedzēju.

Pakalpojumu segmenta apgrozījuma un izmaksu dinamika

Pensiju piegādes apgrozījums kritās 2007.gadā, taču pieauga 2008.gadā. Pensiju pakalpojumi 2008. gadā veidoja 5% no kopējā LP apgrozījuma.

	Pieaugums no 2006.-2007.	Pieaugums no 2007.-2008.
Pensiju piegāde	-4,03%	8,27%

Skaidras naudas pensiju piegādes apjomi samazinās vidēji par 0,6% mēnesī. 2009. gada pirmajā pusgadā pensiju piegādes apgrozījums ir bijis nedaudz mazāks par plānoto (-2%), jo klienti sāka pārcelt pensiju saņemšanu kontos bankā vai PNS.

Ar 2009.gada 1.jūliju pensiju piegāde saņēmēja dzīvesvietā ir noteikta kā maksas pakalpojums, VSAA ieturot no pensijas 1,22 LVL, kuru pēc faktiskās izmaksas veikšanas VSAA pārskaita LP. Klienti var izvēlēties arī saņemt pensijas norēķinu kontos bankā vai PNS. Par skaidras naudas izmaksu no klienta PNS konta tiek iekasēta komisijas maksa 0.1% apmērā no izmaksas summas (bet ne mazāk kā 0,20 LVL par izmaksu).

Pakalpojumu segmenta stiprās un vājās puses

Stiprās puses	Vājās puses
<p>Izplatīšanas tīkls kurā pakalpojumu var ērti un efektīvi realizēt visā valsts teritorijā</p> <p>Ilgtermiņa sadarbība ar valsts institūcija (VSAA), kā rezultātā ir garantēti būtiski ieņēmumi pārskatāmā periodā</p>	<p>Apgrozījuma kritums 2010.gadā, salīdzinot ar 2009.gadu, prognozēts ~42% apmērā, kas saistīts ar ekonomisko situāciju, pieaugošo konkurenci no komercbankām un dabisko pakalpojuma migrāciju</p>

2.1.4. Preses pakalpojumi

Esošie pakalpojumi

Segmentā iekļauti abonēto periodisko preses izdevumu piegādes pakalpojumi adresātam, ievietojot tos adresāta pastkastītē vai izsniedzot personiski. Rīgā preses piegāde tiek nodrošināta līdz plkst. 7 rītā.

Abonēt preses izdevumus ir iespējams:

- pasta nodaļā;
- pie pastnieka;
- LP mājas lapā;
- aizpildot abonementa pieteikumu;
- telefoniski.

NAV KLASIFICĒTS

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

LP tirgus daļa un konkurenti

LP apkalpo 86% (jeb 517 046) no kopējā abonementu skaita tirgū, taču, sākot ar 2007.gadu, abonementu skaits kopumā tirgū ir samazinājies par 24%, salīdzinot ar iepriekšējiem periodiem. SIA „Abonēšanas centrs Diena” tirgus daļa ir 10% un SIA „Abonēšanas aģentūra PKS” – 4%.

Pakalpojumu segmenta apgrozījuma dinamika

Apgrozījums no preses izdevumu abonēšanas un piegādes pakalpojumiem no 2006. līdz 2008.gadam ir pieaudzis. Preses pakalpojumi 2008.gadā veidoja 11 % no kopējā LP apgrozījuma.

	Pieaugums no 2006.-2007. (%)	Pieaugums no 2007.-2008. (%)
Preses pakalpojumi	11,39	26,71

Kopumā preses pakalpojumu apgrozījums pirmajā 2009.gada pusgadā ir bijis par 19% mazāks par plānoto. Vienīgā pozīcija preses pakalpojumu apgrozījumā, kas pieauga, bija preses abonēšanas pakalpojumi - par 8%.

Pakalpojumu segmenta stiprās un vājās puses

Stiprās puses	Vājās puses
LP ir vienīgais preses izdevumu piegādātājs lauku reģionos, un Rīgā preses piegāde tiek nodrošināta līdz plkst. 7 rītā.	LP plāno, ka 2010. gadā preses pakalpojumu apgrozījums salīdzinājumā ar 2009. gadu kritīsies par 28.7%.
Saskaņā ar Pasta likumu līdz 31.12.2012. LP tiek kompensēti zaudējumi, kas rodas, sniedzot abonētās preses piegādes pakalpojumus lauku apvidos.	
LP ir plašākais abonēšanas katalogs.	

2.1.5. Filatēlijas pakalpojumi

Esošie pakalpojumi

- 1) LR pastmarku izstrāde;
- 2) pastmarku attēli uz aploksnēm vai pastkartēm, aplokšņu izstrāde.

Ar pasta apmaksas zīmēm iespējams apmaksāt iekšzemes un pārrobežu vienkāršo un ierakstīto pastkaršu, vēstuļu, bandroļu un iekšzemes sīkpacku sūtīšanu.

Tirdzniecībai un kolekcionēšanai tiek izstrādātas un piedāvātas gan standarta pastmarkas, gan arī speciālās pastmarkas kolekcionāriem. Filatēlijas pakalpojumu ietvaros klientiem tiek nodrošināta iespēja izgatavot un kā pasta pakalpojumu apmaksas zīmes izmantot personalizētās pastmarkas.

LP tirgus daļa un konkurenti

Līdz 2010.gada 01.februārim, kad MK ir jāizstrādā pasta sūtījumu izgatavošanas kārtība, LP vienīgajam ir tiesības izgatavot un laist apgrozībā pastmarkas un citas apmaksas zīmes.

LP filatēlijas pakalpojumu klienti ir:

- ▶ LR un ārvalstu pastmarku kolekcionāri;
- ▶ Juridiskās personas – starptautiskās filatēlijas aģentūras.

Pakalpojumu segmenta apgrozījuma dinamika

Filatēlijas pakalpojumu apgrozījums būtiski kritās no 2006.-2007. gadam, taču pieauga 2008. gadā. Filatēlijas pakalpojumi veido ļoti nelielu daļu no LP kopējā apgrozījuma.

	Pieaugums no 2006.-2007. (%)	Pieaugums no 2007.-2008. (%)
Filatēlijas pakalpojumi	-58,35	14,44

Pasaules un Latvijas ekonomiskās situācijas rezultātā, filatēlijas pakalpojumu apgrozījums 2009.gada pirmajā pusgadā bija par 26% mazāks nekā plānots.

2.1.6. Finanšu pakalpojumi

Esošie pakalpojumi

- Maksājumu pakalpojumi - klientu maksājumu pieņemšana par saņemtajiem telekomunikāciju, komunālajiem un citiem pakalpojumiem un iekasēto līdzekļu pārskaitīšana pakalpojumu sniedzējiem.
- Naudas pārvedumi - pasta naudas pārvedumu pakalpojumi (skaidras naudas piegādes pārvedumi) – klienta pārsūtīšanai paredzēto naudas līdzekļu saņemšana un izmaksāšana saņēmējam skaidrā naudā iekšzēmē un ārvalstīs.

~~IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA~~

- PNS pakalpojumi – naudas pārvedumu un maksājumu nodrošināšana fizisku un juridisku personu starpā, kas ietver šādus pakalpojumus:
 - norēķinu pakalpojumi:
 - bezskaidras naudas pārvedumi starp PNS norēķinu kontiem;
 - skaidras vai bezskaidras naudas iemaksas PNS kontā;
 - skaidras naudas izmaksas no PNS konta vai bezskaidras naudas pārskaitīšana kredītiestādē
 - klientu kontu apkalpošana:
 - informācijas nosūtīšana klientam;
 - konta izrakstu izsniegšana klientam;
 - maksājumu dokumentu izsniegšana klientam;
 - klienta datu maiņa;
 - PNS elektronisko karšu apkalpošana;
 - informācijas apmaiņa par naudas pārvedumiem uz PNS;
 - klienta darba vietas pieslēgšana PNS;
 - speciālie maksājumu pakalpojumi:
 - regulārās iemaksas;
 - regulārās izmaksas.
- Finanšu starpniecība – LP piedāvā kredītu noformēšanas pakalpojumus Baltijas Izaugsmes Grupa/BIGBanka.

Skaidras naudas izmaksu no PNS konta LP nodrošina:

- pilsētu pasta nodaļās – uzreiz pēc naudas ieskaitīšanas norēķinu kontā;
- lauku pasta nodaļās – trīs darbdienu laikā pēc naudas ieskaitīšanas norēķinu kontā.

LP tirgus daļa un konkurenti

Klienti arvien vairāk izmanto iespēju norēķināties par pakalpojumiem elektroniski, līdz ar to LP maksājumu iekasēšanas tirgus daļa samazinās. Turklāt kredītiestādes arvien plašāk visā valsts teritorijā nodrošina maksājumu pakalpojumus, norēķinu sistēmas un ar to saistītos pakalpojumus, kā arī kredītu noformēšanas pakalpojumus.

Tomēr maksājumu iekasēšana ir pakalpojumu segments, kurā kredītiestādes īsteno uz attālinātu maksājumu veikšanu vērstu klientu apkalpošanas politiku. Līdz ar to, LP, ņemot vērā PN pārklājumu un īstenojot atbilstošu cenu politiku, ir iespējams vismaz noturēt pakalpojuma apgrozījumu esošajā līmenī.

Pakalpojumu segmenta apgrozījuma dinamika

Apgrozījums no finanšu pakalpojumiem 2007. gadā būtiski pieauga, tomēr 2008. gadā pieauguma tempi bija lēnāki. Visi finanšu pakalpojumi veido 14% no kopējā LP 2008. gada apgrozījuma.

Finanšu pakalpojums	Pieaugums 2006.-2007.	Pieaugums 2007.-2008.	Apgrozījuma daļa 2008.g.
Naudas pārvedumi	21,59 %	7,72 %	1,4 %
PNS pakalpojumi	114,34 %	34,88 %	6,4 %
Maksājumu pakalpojumi	11,78 %	1,52 %	6,2 %

Kopumā finanšu pakalpojumu apgrozījums 2009. gada pirmajos sešos mēnešos bija par 13% mazāks par plānoto, izņemot naudas pārvedumus, kur apgrozījums par 9% pārsniedza plānoto.

Pakalpojumu segmenta stiprās un vājās puses

Stiprās puses	Vājās puses
LP paredz koriģēt pasta nodaļu tīklu izvietojumu, kas ļautu finanšu pakalpojumus nodrošināt reģionos un pilsētās, kur pēc tiem ir pieprasījums un būtiska nepieciešamība (ņemot vērā citu komersantu vai objektu, kas nodrošina maksājumu veikšanu, skaidras naudas izmaksu u.c. pakalpojumu pieejamību).	Līdzīgi kā 2009. gadā, LP arī 2010. gadā paredz finanšu pakalpojumu apgrozījuma kritumu par 11.5%.
	Daļā LP pasta nodaļu nav nodrošināta tiešsaistes piekļuve LP sistēmām, kas tiek izmantotas maksājumu pakalpojumu veikšanai.
	Finanšu pakalpojumu segmentā pastāv liela konkurence.
	LP sniegto finanšu pakalpojumu procedūras nav pārbaudītas attiecībā uz FKTK prasībām.

2.1.7. Mazumtirdzniecības pakalpojumi

Esošie pakalpojumi

LP mazumtirdzniecības preču klāsts atšķiras atkarībā no pasta nodaļas atrašanās vietas, taču pārsvarā tiek piedāvātas:

- kancelejas preces;
- ikdienas preces (sarunu kartes, loterijas biļetes, koncertu biļetes, makšķerēšanas kartes);
- pasta preces un atklātnes;
- saimniecības preces (reģionos - ierobežotā skaitā nodaļu).

Pakalpojumu segmenta apgrozījuma dinamika

Apgrozījums 2007. un 2008. gadā pieaudzis pasta un preses preču mazumtirdzniecībā, taču 2008. gadā krities citām precēm. Visi mazumtirdzniecības pakalpojumi veido 10% no kopējā LP 2008. gada apgrozījuma.

Mazumtirdzniecības pakalpojumi	Pieaugums 2006.-2007.	Pieaugums 2007.-2008.	Apgrozījuma daļa 2008.g.
Pārējās pasta preces un pakalpojumi	54,41 %	32,27 %	3 %
Preses izdevumu mazumtirdzniecība	4,96 %	2,32 %	3 %
Dažādu preču mazumtirdzniecība	36,71 %	-54,93 %	4 %
Kopā	29,66%	-28,29%	10%

Mazumtirdzniecības pakalpojumu apgrozījums 2009. gada pirmajā pusgadā par 63.4% pārsniedza plānoto. Preses izdevumu mazumtirdzniecība bija vienīgā pozīcija, kurā apgrozījums nesasniedza plānoto (-3%).

Konkurenti

LP mazumtirdzniecības pakalpojumu konkurenti ir praktiski visi komersanti, kas tirgo līdzīgas preces. Mazāka konkurence LP sniegtajiem mazumtirdzniecības pakalpojumiem ir reģionālajās pasta nodaļās – ņemot vērā salīdzinoši mazo citu mazumtirgotāju apjomu un klātbūtni atsevišķos reģionos.

Pakalpojumu segmenta stiprās un vājās puses

Stiprās puses	Vājās puses
Neskatoties uz to, ka, ņemot vērā 2009. gada faktiskos datus par pirmo pusgadu un plānoto mazumtirdzniecības apgrozījumu otrajā pusgadā, kopumā 2009. gadā ir plānots par 32,68% mazāks apgrozījums nekā 2008. gadā, LP plāno, ka 2010. gadā mazumtirdzniecības pakalpojumu apgrozījums salīdzinājumā ar 2009. gadu pieaugs vai paliks esošajā līmenī.	Atsevišķu preču grupu nišā un lielākajās pilsētās pastāv spēcīga lielo mazumtirdzniecības uzņēmumu konkurence.
Atsevišķu preču grupās LP ir iespēja aizņemt nišas daļu, kas dažos reģionos nav pārstāvēta, taču pēc tās ir konstants pieprasījums.	

2.2. Infrastruktūras raksturojums

2.2.1. Telpu infrastruktūra

Kopējā LP telpu platība un to izmantošanas veids norādīts nākamajā tabulā.

Kopējā LP telpu platība (m2), t.sk.:	140 509	100%
Īpašumā esošā LP telpu platība (m2), t.sk.:	97 496	73%
Klientu apkalpošanas telpas	10 854	8%
Piegādes telpas	4 363	3%
Citām vajadzībām nepieciešamās telpas	29 891	22%
Iznomātās telpas trešajām personām	25 572	19%
Neizmantotā platība	26 816	20%
Nomātā LP telpu platība (m2)	36 579	27%

Tālāk sniegta informācija par vidējām telpu nomas izmaksām un ieņēmumiem:

	LVL/mēnesī	LVL/m2	LVL/gadā
Nomas izmaksas, ko LP maksā par telpām, t.sk.	114 111	3,12	1 369 337
Rīgā	57 115	5,72	685 378
Ārpus Rīgas	56 996	2,14	683 958
Nomas ieņēmumi, ko LP saņem par telpām	51 583	2,02	619 000

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

Secinājumi:

- ▶ LP saimnieciskajā darbībā netiek izmantoti aptuveni 39% no kopējās LP telpu platības. Tās tiek iznomātas trešajām personām vai netiek izmantotas vispār. Savukārt telpu platība, ko LP nomā no trešajām personām, veido 27% no kopējās LP telpu platības. Salīdzinot nomas izmaksas, var secināt, ka LP par telpu nomu gadā maksā divreiz vairāk, nekā saņem kā nomas ieņēmumus no trešajām personām par tā iznomātajām telpām.
- ▶ Lielais neizmantoto platību apjoms (vairāk nekā 26,8 tūkstoši m²) ir viena no LP optimizācijas iespējām – vai nu palielināt telpu nomas ieņēmumus vai arī samazināt uzturēšanas izdevumus, šīs telpas pārdodot.
- ▶ Salīdzinot nomas ieņēmumus no 1 m² un nomas izmaksas par 1 m², var secināt, ka nomas izmaksas pat ārpus Rīgas ir lielākas nekā vidējie ieņēmumi no 1 m² visā Latvijas teritorijā. Līdz ar to LP būtu jāpārskata visu telpu nomas līgumi un katrā gadījumā atsevišķi jāizvērtē alternatīvas.

Nākamajā tabulā apkopota informācija par 1 m² izmaksām atsevišķām nodaļām, kur LP telpas nomā no trešajām personām: Atsevišķas no šīm nodaļām atrodas tirdzniecības centros, kas ietekmē nomas maksas apmērus.

Rajons	PN Adrese	Nomāto telpu platība pēc līguma m ²	Nomas maksa Ls/m ²	Nomas maksa mēnesī LVL, bez PVN
Daugavpils	Rīgas iela 9, Daugavpils	10,2	24,06	245,38
Liepāja	Jaunā Ostmala 3/5, Liepāja	40	23,90	955,81
Rīga	Ieriķu iela 3	38,2	24,68	942,6
Rīga	Brīvības gatve 372	51	32,54	1659,53
Rīga	Lielirbes iela 29	28	18,98	531,32
Rīga	Nēģu iela 7	9	27,30	245,7
Rīgas reģions	Talsu šoseja 29, Kauguri, Jūrmala	18,11	19,00	344,09
Valmiera	Rīgas iela 4, Valmiera	80,5	23,37	1881,6

2.2.2. Autotransporta bāzes raksturojums

Tālāk sniegta informācija par LP autotransporta bāzi, ko LP izmanto gan ražošanas, gan administrācijas vajadzībām.

Automašīnas	Skaitis
Kopējais automašīnu skaits, t.sk.	687
Līzingā	465

Papildus LP nomā lielas kravnesības smagās automašīnas no SIA „ADRIA 19” 10 maršrutiem:

Nr.p.k.	Maršruts		Apkalpojamo dienu skaits	SIA "ADRIA 19"		
	Nosaukums	Garums, km		Izmantojamā automašīna (EUR paletes)	Izmakšas, LVL/km	Maršruta izmaksas, LVL/mēnesī
1	Liepāja	447	25	8	0,32	3 576,00
2	Saldus	255	25	16	0,43	2 741,25
3	Daugavpils	493	21	18	0,33	3 416,49
4	Daugavpils	493	4	36	0,51	1 005,72
5	Gulbene	442	25	20	0,40	4 420,00
6	Madona	377	25	14	0,36	3 393,00
7	Ventspils	416	25	20	0,42	4 368,00
8	Rēzekne	558	25	18	0,34	4 743,00
9	Valmiera	564	25	20	0,37	5 217,00
10	Jēkabpils	338	25	14	0,37	3 126,50
					Kopā:	36 006,96

LP automašīnas nomā, jo LP aprēķini rāda, ka, LP piederošo transportu izmantot šiem maršrutiem ir dārgāk. Tas skaidrojams ar privātā sektora autoparku īpašnieku spēju elastīgi reaģēt uz tirgus izmaiņām (gan attiecībā uz degvielas iepirkumiem, gan darbaspēka izmaksām).

Piegādes procesā tiek izmantots arī privātpersonu autotransports, kompensējot par nobraukto kilometru skaitu.

Analizējot automašīnas izmantošanas mērķi, tika apkopoti dati par transportlīdzekļu skaitu, kas attiecināms uz atsevišķām struktūrvienībām:

NAV KLASIFICĒTS

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

Struktūrvienības	Skaitis
Pasta tīkla vadības departaments	422
Ražošanas vadības departaments	186
Eksprespasts	52
Tehniskās vadības departaments	18
Iekšējā audita un revīzijas dienests	4
Valde	4
Administrācija	1

Nākamajās tabulās sniegts pārskats par vidējām transporta izmaksām gadā, kā arī autotransporta noslodzi:

Izmaksu postenis	LVL/gadā
Degviela	1,512,910
Apdrošināšana	196,154
Apskates, apkopes, remonts	991,779
Līzings maksājumi	839,014
Kopā:	3,539,857

Struktūrvienība	Skaitis	Vidējais km nobraukums	
		1 mašīnai 1 dienā	visām automašīnām
Pasta tīkla vadības departaments	422	72	9,479,808
Ražošanas vadības departaments	186	203	11,780,496
Eksprespasts	52	159	2,579,616
Tehniskās vadības departaments	18	119	668,304
Iekšējā audita un revīzijas dienests	4	114	142,272
Valdei	4	84	104,832
Administratīvā daļa	1	79	24,648
		KOPĀ:	24,779,976

Secinājumi:

- ▶ Optimizējot gan darbinieku, gan PN skaitu, LP būtu jāizvērtē arī automašīnu noslodze un nepieciešamība - piemēram, ja LP 2010. gadā plāno samazināt Tehniskās vadības departamenta darbinieku skaitu, tad attiecīgi jāizvērtē arī automašīnu nepieciešamība.
- ▶ Balstoties uz kopējām autotransporta izmaksām un nobraukto kilometru skaitu, var secināt, ka vidēji viens nobrauktais kilometrs maksā 0,14 LVL. LP jāizvērtē iespēja būtiski samazināt autotransporta izmaksas, izmantojot ārpakalpojumu nodrošinātāju vai kompensējot privātpersonām par nobrauktajiem kilometriem.
- ▶ Vislielākā autotransporta noslodze ir ražošanas vadības departamenta automašīnām, kuras veic piegādi uz pasta piegādes punktiem un pasta apmaiņas iecirkņiem.
- ▶ Salīdzinoši maza noslodze ir pasta tīkla vadības departamenta transportam, tāpēc LP būtu ieteicams izvērtēt ārpakalpojuma piesaistes iespējas, salīdzinot izmaksas uz 1 km.

Tālāk sniegta dati par līzīgā esošām automašīnām:

Automašīnas	Skaitis
Automašīnu skaits, kurām līzings beidzas 2009. gadā	46
Automašīnu skaits, kurām līzings beidzas 2010.gadā	415
Automašīnu skaits, kurām līzings beidzas 2011.gadā	3
Automašīnu skaits, kurām līzings beidzas 2012.gadā	1
<hr/>	
Automašīnu līzings maksājumi (LVL/gadā)	827 339
Automašīnu atlikusī vērtība līzings beigās (LVL)	838 464

Secinājumi:

- ▶ Pašlaik līzings maksājumi pārsniedz LVL 800 000 gadā.

- ▶ LP 2010.gadā jāizvērtē nepieciešamība slēgt jaunus līzinga līgumus, jo līdzšinējie autotransporta izdevumi neveicina pasta pakalpojumu izcenojumu konkurētspēju.

2.2.3. IT sistēmu nodrošinājuma raksturojums

Tālāk uzskaitītas būtiskākās LP informācijas sistēmas un programmatūra, kas šobrīd tiešā veidā atbalsta LP pakalpojumu sniegšanu.

Pakalpojums	Pakalpojuma nodrošināšanā izmantojamās informācijas sistēmas un programmas
Bezskaidras naudas norēķinu pakalpojumi	PNS, EGLE
Maksājumu pakalpojumi (skaidras naudas iemaksas/izmaksas)	PNS, EGLE, LGAZE – uzskaitē par Latvijas Gāzes pakalpojumu maksājumiem PGAZE – uzskaitē par Propāna gāzes pakalpojumu maksājumiem KOMUNAL – uzskaitē par Lattelecom pakalpojumu maksājumiem
Naudas pārvedumu pakalpojumi	EGLE, EuroGiro – naudas pārvedumiem ar atsevišķām Eiro valstīm WesternUnion – naudas pārvedumu uzskaitē, kas tiek veikta ar Western Union starpniecību PCINT_M, PCINT – starptautisko naudas pārvedumu apstrādei PCFIL – pārvedumu kontrolei LP nodaļās PCFILL – pārvedumu kontroles pieprasījumu un kļūdu apstrādei pk_pvch.exe – pārvedumu kvitēšana BGIRO – naudas pārvedumiem Baltijas valstīs ZPBT – naudas pārvedumiem Krievijā, LP darbiniekiem ir piekļuve Krievijas Pasta iekšzemes naudas pārvedumu sistēmai, kurā tiek veikti naudas pārvedumi
Starpniecības pakalpojumi	EGLE, GE Money – uzskaitē par GE Money sniegtajiem pakalpojumiem BIG – uzskaitē par BIG sniegtajiem pakalpojumiem
Pensiju un pabalstu piegāde un/vai izsniegšana pasta nodaļās	EGLE, PPM – VSAA maksāto pensiju un pabalstu uzskaitē PENSARM – Aizsardzības ministrijas pensiju uzskaitē PENSIEK – Iekšlietu ministrijas pensiju uzskaitē PPMRU – Krievijas militāro pensiju uzskaitē PPMRR – Rīgas domes paternitātes pabalstu uzskaitē
Preses izdevumu mazumtirdzniecība	EGLE, MAZ – dati par preses izdevumu realizāciju filiālēs un Rīgas nodaļās; sagatavoti pārskati izdevējiem par preses izdevumu realizāciju, aprēķinātas naudas summas un summas, kuras no izdevumu realizācijas saņem LP. Sagatavo preses izdevumu šķirošanas tabulas mazumtirdzniecībai
Pasta sūtījumi	EGLE, nākotnē arī <i>Track&Trace</i> (IPS)
Eksprespasta sūtījumi	<i>Track&Trace</i> (IPS)
“Pastnieks birojā”	EGLE
Preses izdevumu piegāde	Preses abonēšanas sistēma (PAS)
Preses abonēšanas pakalpojumi	EGLE, PAS
Pasta un citu preču mazumtirdzniecība	EGLE

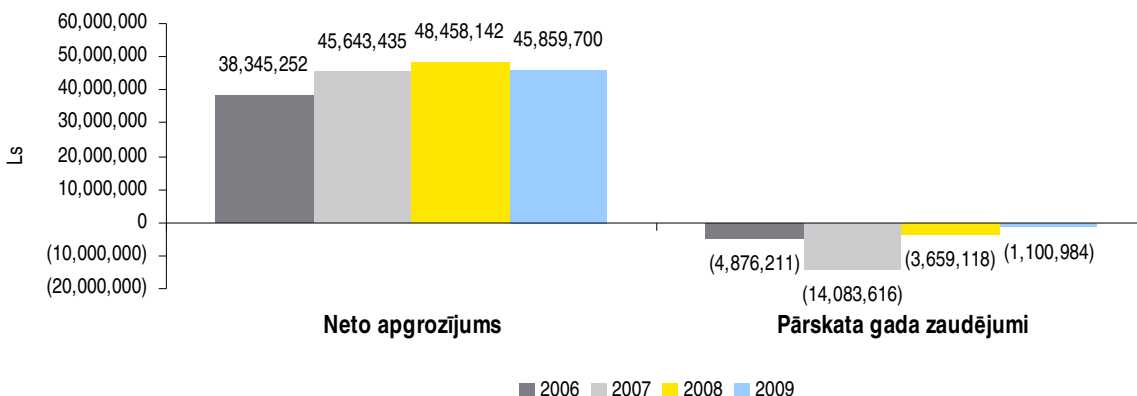
2.3. Finanšu situācijas raksturojums

Vēsturisko LP finanšu datu apkopojums un analīze tika veikta par 2006., 2007., 2008. gadu un 2009. gada pirmajiem sešiem mēnešiem (30.06.2009.) un 2009. gada pēdējo 6 mēnešu prognozētiem datiem.

Apgrozījuma un neto peļņas dinamika

Nākamajā grafikā 2009. gada datus vērā ņēmi 2009. gada pirmo 6 mēnešu faktiskie rezultāti un otrā pusgada prognozētie dati.

Agrozījuma un neto peļņas dinamika

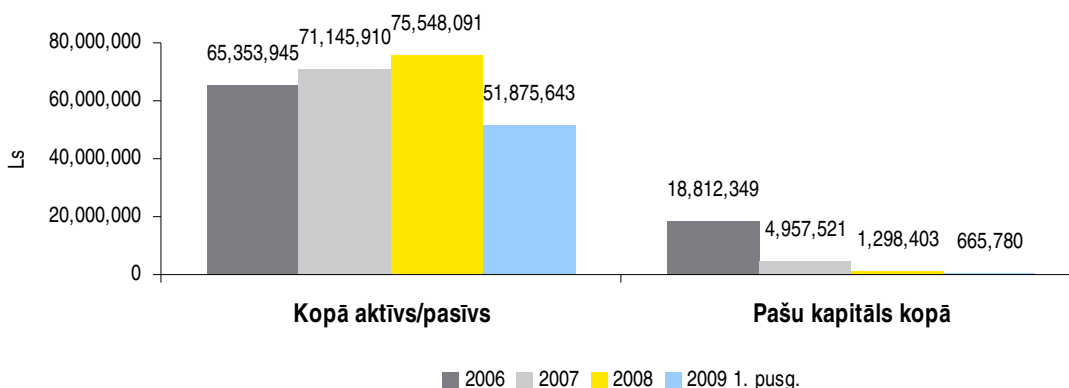
Secinājumi:

- ▶ Sākot no 2006. gada, līdz 2008. gadam neto apgrozījums ir pieaudzis. Tas skaidrojams ar pasta pakalpojumu attīstību un vispārējām ekonomikas tendencēm;
- ▶ 2009.gadā tiek prognozēts, ka neto apgrozījums būs aptuveni par 5% mazāks nekā 2008. gadā. Šāda prognoze balstīta uz 2009.gada pirmo sešu mēnešu faktiskā un plānotā apgrozījuma analīzi – t.i., līdz 2009. gada 30. jūnijam tika saņemti 97% no plānotā ieņēmumu apjoma. Pieņemot, ka šībrīža ekonomiskajā situācijā pieprasījums pēc LP pakalpojumiem vēl var kristies, tiek prognozēts kopējais apgrozījuma kritums par 5%.
- ▶ Biznesa plāna sagatavošanas brīdī LP pārskata gada zaudējumi 2009.gadā tika prognozēti ap 1,1 milj. LVL, kas salīdzinot ar 2008.gadu ir par 2,5 milj. LVL mazāki. Tas skaidrojams ar šī gada laikā veiktajiem optimizācijas pasākumiem attiecībā uz cilvēkresursu izmaksām un valsts dotāciju, kas tika saņemta par preses piegādi par 2008.gadu 0.68 milj LVL apmērā un par 2009.gada pirmo pusgadu - 2,37 milj. LVL apmērā.

Bilances dinamika un finanšu situāciju raksturojošie rādītāji

Nākamajā grafikā 2009. gada datus vērā ir ņemta situācija 2009. gada 30 jūnijā.

Bilances dinamika

Secinājumi:

- ▶ Sākot no 2006.gada, līdz 2008.gadam LP aktīvu/pasīvu vērtība ir pieaugusi. Tas skaidrojams ar aizņēmuma piesaisti un naudas līdzekļu pieaugumu. 2009.gada aktīvu/pasīvu kopsumma 30.jūnijā bija par 31,3% mazāka nekā 31.12.2008. Tas skaidrojams ar nemateriālo ieguldījumu samazinājumu (- 30,8%), apgrozāmā kapitāla (- 46,7%), pašu kapitāla (-48,7%) un ilgtermiņa saistību (-78,9%) samazinājumu.
- ▶ Pašu kapitāls no 2006. gada līdz 2009. gadam ir samazinājies par 96,5%. Tas skaidrojams ar to, ka LP jau trešo gadu strādā ar zaudējumiem.
- ▶ 2008.gadā tika saņemta valsts kompensācija LVL 4,1 milj. apmērā par preses piegādes lauku apvidos radītajiem zaudējumiem 2007.gadā. Tāpat arī 2008.gadā tika saņemta zaudējumu kompensācija LVL 3,5 milj. apmērā par preses piegādi lauku apvidos 2008. gadā.

NAV KLASIFICĒTS

~~ĪEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA~~

- ▶ Saskaņā ar 2009.gada 18.septembra MK rīkojumu Nr.636, LP 2009.gadā ir kompensēti zaudējumi no preses piegādes lauku apvidos – kopā LVL 3,1 milj., no tiem LVL 687 tūkstoši par 2008.gadu un LVL 2,3 milj. par 2009.gadu.

Likviditātes rādītāji:

	2006	2007	2008	2009
Apdzāmais kapitāls (LVL)	(11 130 165)	(24 270 959)	(11 683 584)	(21 912 431)
Kopējās likviditātes koeficients	0,74	0,61	0,79	0,51
Absolūtās likviditātes koeficients	0,49	0,39	0,53	0,27

Secinājumi:

- ▶ Apdzāmais kapitāls 2009.gadā, salīdzinot ar 2008.gadu, ir samazinājies, kas norāda, ka kopējais īstermiņa saistību apjoms ir ļoti liels, vērtējot pret apdzāmo līdzekļu apjomu.
- ▶ Kopējās likviditātes koeficients parāda, ka LP ar apdzāmajiem līdzekļiem nespēj segt īstermiņa saistības, līdz ar to arī absolūtās likviditātes koeficients ir zems, jo īstermiņa saistību segšanai LP nav pietiekamu naudas līdzekļu.

Kapitāla struktūra:

	2006	2007	2008	2009
Pašu kapitāla īpatsvars	29%	7%	2%	1%
Īltermiņa saistību īpatsvars	6%	6%	25%	8%

Secinājumi:

- ▶ Pašu kapitāla īpatsvars ir ļoti zems. Tas pamatojams ar to, ka LP strādā ar zaudējumiem.
- ▶ Īltermiņa saistību īpatsvars 2008.gadā ir ievērojami pieaudzis, jo tika piesaistīts aizņēmums, tomēr 2009. gadā aizņēmums ir atmaksājams kā īstermiņa kredītsaistības.

Rentabilitātes rādītāji:

	2006	2007	2008	2009
Bruto peļņas marža	-3,7%	-18,6%	-3,1%	+5,4%
Neto peļņas marža	-12,7%	-30,9%	-7,6%	-2,4%
Aktīvu atdeve	-7,5%	-19,8%	-4,8%	-1,1%

Secinājumi:

- ▶ Bruto peļņas maržas rādītājs 2009. gadā, salīdzinot ar 2008. gadu, ir pieaudzis, jo produkcijas ražošanas izmaksas vairs netiek ietvertas administrācijas izmaksas. Šāda rādītāja maiņa gan neliecina par izmaksu optimizēšanu, bet tikai par izmaksu klasificēšanas izmaiņām.
- ▶ Neto peļņas maržas rādītājs parāda kopējo LP rentabilitāti, un tas liecina, ka LP darbība nenes peļņu.
- ▶ Aktīvu atdeve ir negatīva. Tas norāda uz to, ka LP piederošie aktīvi netiek efektīvi izmantoti, lai uzņēmums gūtu peļņu.

Darbības efektivitātes rādītāji:

	2006	2007	2008	2009
Aktīvu apgrozība	0,59	0,64	0,64	0,47
Krājumu apgrozība	46,26	43,23	29,10	21,97
Vidējā mēneša bruto darba samaksa	214	306	312	277
Vidējais debitoru periods (dienas)	72	75	48	94
Vidējais kreditoru periods (dienas)	94	112	120	Nav datu

Secinājumi:

- ▶ 2009. gadā krājumu apgrozības rādītājs, salīdzinot ar 2006. gadu ir samazinājies vairāk nekā 2 reizes, tāpēc būtu nepieciešams izvērtēt izmaiņu iemeslu un krājumu līmeni saskaņot ar apgrozījumu tā, lai tas būtu pietiekams ražošanai vai arī klientu apkalpošanai.
- ▶ Vidējā mēneša bruto darba samaksa 2009. gadā, salīdzinot ar 2008. gadu, ir kritusies par 12%. Tas skaidrojams ar vispārējo ekonomisko situāciju valstī.

3. Citu valstu pieredze

Sadaļas mērķis ir salīdzināt LP piedāvātos pakalpojumus un finanšu informāciju ar izvēlētu citu valstu pieredzi, lai noteiktu galvenās atšķirības un identificētu iespējamās labās prakses piemērus, kas būtu piemērojami un, iespējams, pārņemami LP darbības uzlabošanai.

Valstis, ar ko salīdzināt LP darbību, tika izvēlētas, balstoties uz līdzīgu makroekonomisko situāciju (Lietuva un Igaunija), kā arī informācijas pieejamību (Beļģija, Somija, Norvēģija).

Pamatrādītāji

Nākamajā tabulā LP darbība salīdzināta ar pārējo Baltijas valstu, Norvēģijas, Beļģijas un Somijas pasta darbību, lai izvērtētu galvenos darbības pamatrādītājus saistībā ar valstu makroekonomiskajiem rādītājiem.

	Beļģijas pasts (2006)	Somijas pasts (2006)	Norvēģijas pasts (2006)	Lietuvas pasts (2008)	Igaunijas pasts (2008)	Latvijas pasts (2008)
Pasta darbības/finanšu rādītāji:						
Apgrozījums (miljoni EUR)	2200	1600	3100	65,1	60,7	68,9
Darbinieku skaits pastā	35.207	25.294	22.272	8.094	4.100	6.927
Pasta nodaļu skaits				954	400	698
Peļņa pirms nodokļiem (miljoni EUR)				-8,3	0,07	-5,1
Valsts kopējie raksturlielumi:						
IKP uz 1 iedzīvotāju				61,2	68,1	55,6
Platība (km ²)				65 300	45 100	64 600
Iedzīvotāju skaits				3 369 600	1 329 697	2 306 988
Iedzīvotāju blīvums (iedz./km ²)				52	29	36
Galvaspilsētas raksturlielumi:						
Galvaspilsētas platība (km ²)				402	159	307
Iedzīvotāju skaits galvaspilsētā				556 723	403 547	753 478
Iedzīvotāju blīvums galvaspilsētā (iedz./km ²)				1 385	2 535	2 453
Lauku teritorijas raksturlielumi:						
Platība (km ²)				64 898	44 941	64 293
Iedzīvotāju skaits				2 812 877	926 150	1 553 510
Iedzīvotāju blīvums				43	21	24
Analīze:						
Apgrozījums uz vienu iedzīvotāju (EUR)				19	46	30
Apgrozījums uz 1 darbinieku (EUR)	62 488	63 256	139 188	8 043	14 805	9 947

Secinājumi:

- ▶ Apgrozījums pastu darbībā Baltijas valstīs ir līdzīgs, tomēr, vērtējot apgrozījumu uz vienu valsts iedzīvotāju, Igaunijā, salīdzinot ar citām Baltijas valstīm tas ir visaugstākais.
- ▶ LP apgrozījums uz 1 darbinieku ir līdzīgs Lietuvas pasta rādītājam, bet vairāk nekā divas reizes mazāks par Igaunijas pasta apgrozījumu uz vienu darbinieku. Beļģijā, Somijā un Norvēģijā apgrozījums uz 1 darbinieku ir līdz pat 10 reizēm lielāks nekā Baltijas valstīs.
- ▶ Igaunija ir vienīgā Baltijas valsts, kurā pasts 2008. gadā ir strādājis ar peļņu.
- ▶ Vērtējot kopējos valstu raksturlielumus (iedzīvotāju blīvumu uz 1 km² galvaspilsētā, lauku teritorijās), var secināt, ka Latvijā ir līdzīga situācija kā Igaunijā, tāpēc arī finanšu rādītāji tika detalizētāk salīdzināti ar Igauniju.

	Latvija (2008)	Igaunija (2008)
Bruto peļņas marža	-3,1%	0,9%
Neto peļņas marža	-7,6%	0,2%
Aktīvu atdeve	-4,8%	0,2%

NAV KLASIFICĒTS

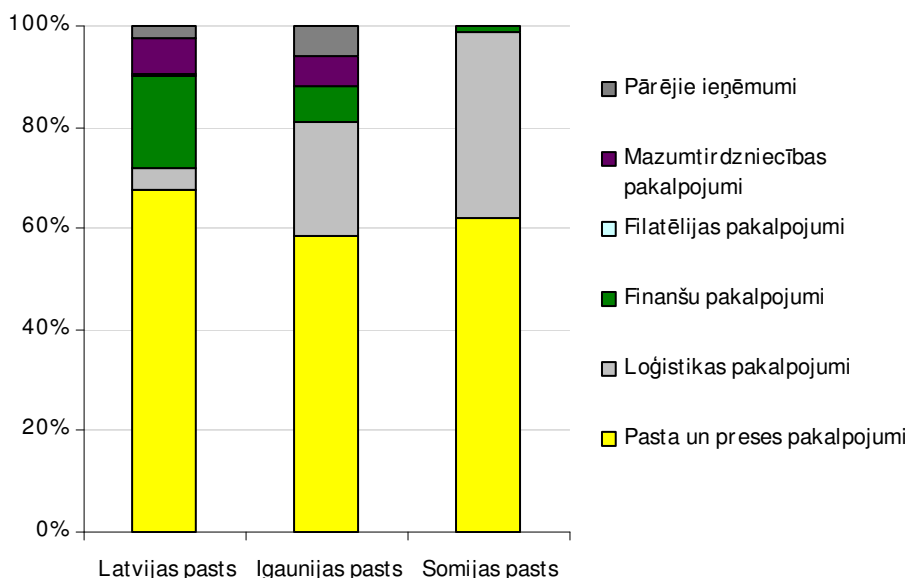
IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

Rentabilitātes rādītāji liecina, ka Igaunijas pasta darbība ir rentabla, pretēji LP, tāpēc LP, lai attīstītu darbību un strādātu ar peļņu, būtu vērts detalizētāk izanalizēt Igaunijas pasta piedāvātos pakalpojumus, pakalpojumu pašizmaksu, loģistikas, pasta nodaļu plānojumu un resursu izmantošanas efektivitāti.

Apgrozījuma analīze

Lai izvērtētu dažādu pakalpojumu procentuālo īpatsvaru kopējā apgrozījumā, tika analizēta Latvijas, Igaunijas un Somijas pastu darbība. Analīzē LP pasta un preses pakalpojumi tika aplūkoti kopā, jo Igaunijas un Somijas gadījumā šī informācija netiek atspoguļota atsevišķi. Igaunijas pasta filatēlijas pakalpojumi tika analizēti kopā ar pasta pakalpojumiem. Igaunijas pasta loģistikas pakalpojumos ietilpst arī katalogu preču paku sūtījumi, tādēļ to apgrozījums ir salīdzinoši augstāks.

	Latvijas pasts	Igaunijas pasts	Somijas pasts
Pasta pakalpojumi	57,2%	59%	62%
Preses pakalpojumi	10,5%		
Loģistikas pakalpojumi	4,1%	23%	37%
Finanšu pakalpojumi	18,5%	7%	1%
Filatēlijas pakalpojumi	0,4%	0%	
Mazumtirzniecības pakalpojumi	7,0%	6%	
Pārējie ieņēmumi	2,3%	6%	
	100,0%	100%	100%

	Latvijas pasts			Igaunijas pasts			Lietuva
	Vienību skaits Latvija	Ieņēmumi (LVL)	Cena (LVL)	Vienību skaits Igaunija	Ieņēmumi (LVL)	Cena (LVL)	Cena (LVL)
Vēstules	57 047 228	20 872 650	0,37	50 500 000	17 735 500	0,35	0,30
Pakas	1 311 066	2 005 020	1,53	1 890 000	5 971 700	3,16	0,30
Reklāmu piegāde	25 418 167	2 616 419	0,10	149 000 000	4 220 600	0,03	0,08
Preses pakalpojumi	45 751 408	4 366 708	0,10	62 000 000	4 400 200	0,07	0,08
Eksprespasta sūtījumi	442 118	1 814 594	4,10	1 209 100	2 660 000	3,27	2,39
Finanšu pakalpojumi	13 720 449	9 752 485	0,71	64 600 000	6 779 900	0,10	0,28

Secinājumi:

- Salīdzinot loģistikas pakalpojumu īpatsvaru kopējā apgrozījuma struktūrā, var secināt, ka LP loģistikas pakalpojumi ir ļoti vāji attīstīti, salīdzinot ar Igaunijas un Somijas praksi.

NAV KLASIFICĒTS

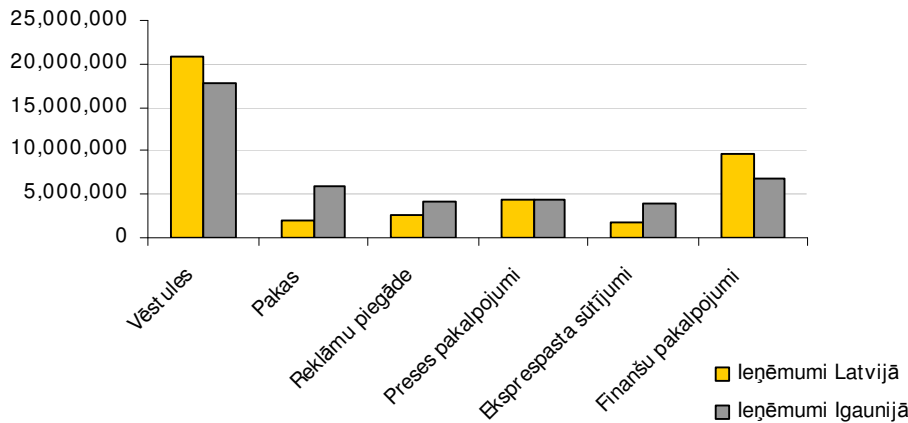
IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

- Igaunijas un Somijas pastu apgrozījumos finanšu un mazumtirdzniecības pakalpojumu daļa ir nebūtiska. Igaunijas pasta gadījumā pie loģistikas pakalpojumiem tiek ieskaitītas „preces pa pastu”, tāpēc faktiskais loģistikas pakalpojumu apgrozījums ir mazāks.

Attiecībā uz LP pakalpojumiem, to cenām un ieņēmumiem, veikts salīdzinājums starp Latvijas un Igaunijas pastu, lai salīdzinātu gan cenu politiku, gan ražošanas apjomus un identificētu iespējas LP darbības attīstībā un ieņēmumu palielināšanā.

Nākamajā grafikā ir attēloti kopējie ieņēmumi sadalījumā pa pakalpojumiem Latvijā un Igaunijā.

Ieņēmumi (LVL/ gadā) no pakalpojumiem

Pieņēmumi:

- Igaunijas iedzīvotāju skaits ir aptuveni 58% no kopējiem Latvijas iedzīvotājiem un Igaunijas teritorija aizņem platību, kas atbilst aptuveni 70% Latvijas teritorijas. Analīzē tika pieņemts, ka Latvijas apgrozījumam attiecīgi būtu jābūt 1,2 reizes lielākam nekā Igaunijā, ņemot vērā iedzīvotāju skaitu, blīvumu un citus makroekonomiskos rādītājus.

Secinājumi:

- Pielietojot pieņēmumu, ka LP apgrozījumam būtu jābūt vismaz 1,2 reizes lielākam, un vērtējot pašreizējo Igaunijas pasta un LP situāciju, var secināt, ka attiecībā uz visiem pakalpojumiem, izņemot finanšu pakalpojumus, LP būtu ievērojami jāpalielina apgrozījums. Attiecīgi pašreizējais LP apgrozījums, salīdzinot ar vēlamo (t.i., pielietojot koeficientu 1,2):

Pakalpojums	LP apgrozījuma deficīts, salīdzinot LP esošo apgrozījumu un vēlamo (t.i., piemērojot koeficientu 1,2 Igaunijas pakalpojumu apgrozījumam) (LVL)
Vēstules	-409 950
Pakas	-5 161 020
Reklāmu piegāde	-2 448 301
Preses pakalpojumi	-913 532
Eksprespasta sūtījumi	-2 932 234
Kopā	-11 865 037

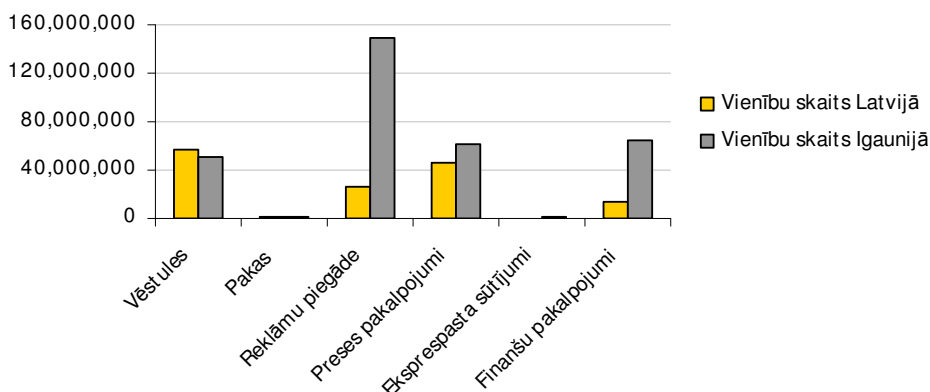
Kopumā var secināt, ka LP būtu ievērojami jāpalielina apgrozījums pakām, reklāmu piegādei un eksprespasta pakalpojumiem.

Nākamajos grafikos attēlots vienību skaits katram no sniegtajiem pakalpojumiem un cena vienai vienībai (attiecībā uz pakalpojumu cenām bija papildus pieejama informācija par Lietuvas pastu, tāpēc salīdzinājumam attēlota arī Lietuvas cenu politika).

NAV KLASIFICĒTS

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

Vienību skaits (gab./ gadā)

	Cena 1 vienībai Latvijā	Cena 1 vienībai Igaunijā	Cena 1 vienībai Lietuvā
Vēstules	0,37	0,35	0,30
Pakas	1,53	3,16	Nav informācijas
Reklāmu piegāde	0,10	0,03	0,08
Preses pakalpojumi	0,10	0,07	0,08
Eksprespasta sūtījumi	4,10	3,27	2,39
Finanšu pakalpojumi	0,71	0,10	0,28

Secinājumi:

- ▶ Salīdzinot Latvijas un Igaunijas pasta darbību, var secināt, ka Latvijā visu pakalpojumu cenas (izņemot paku sūtījumiem) ir augstākas nekā Igaunijā un Lietuvā, savukārt ražoto vienību apjoms visiem pakalpojumiem (izņemot vēstules) LP ir mazāks nekā Igaunijā.
- ▶ Salīdzinot Latvijas un Igaunijas pasta darbību, var secināt, ka pārdoto vienību skaits ievērojami lielāks Igaunijas pastā ir reklāmu piegādei, tāpēc LP būtu jāizvērtē iespējas samazināt cenu un palielināt apjomu reklāmu piegādei.
- ▶ Papildus LP būtu jāpārskata eksprespasta sniegto pakalpojumu cenas un apjoms, jo pašlaik Igaunijā šo pakalpojumu apjoms ir lielāks, cena zemāka un rezultātā kopējais apgrozījums eksprespastam Igaunijā ir lielāks (Latvijā LVL 1,8 milj., Igaunijā – LVL 2,6 milj.).

Darbības izmaksas

Analīzes ietvaros LP darbības izmaksas (pārdotās produkcijas ražošanas izmaksas, pārdošanas izmaksas, administrācijas izmaksas) tika strukturētas sadalījumā pa šādām pozīcijām:

- darba samaksa;
- materiāli un preces;
- nolietojums;
- transporta izmaksas;
- telpu izmaksas;
- IT un sakaru izmaksas;
- citu sabiedrību pakalpojumi;
- citas izmaksas.

Analīzes mērķis bija salīdzināt dažādu darbības izmaksu pozīciju procentuālo īpatsvaru kopējās darbības izmaksās ar citu valstu pieredzi, lai noteiktu, kādas atšķirības ir izmaksu proporcijā.

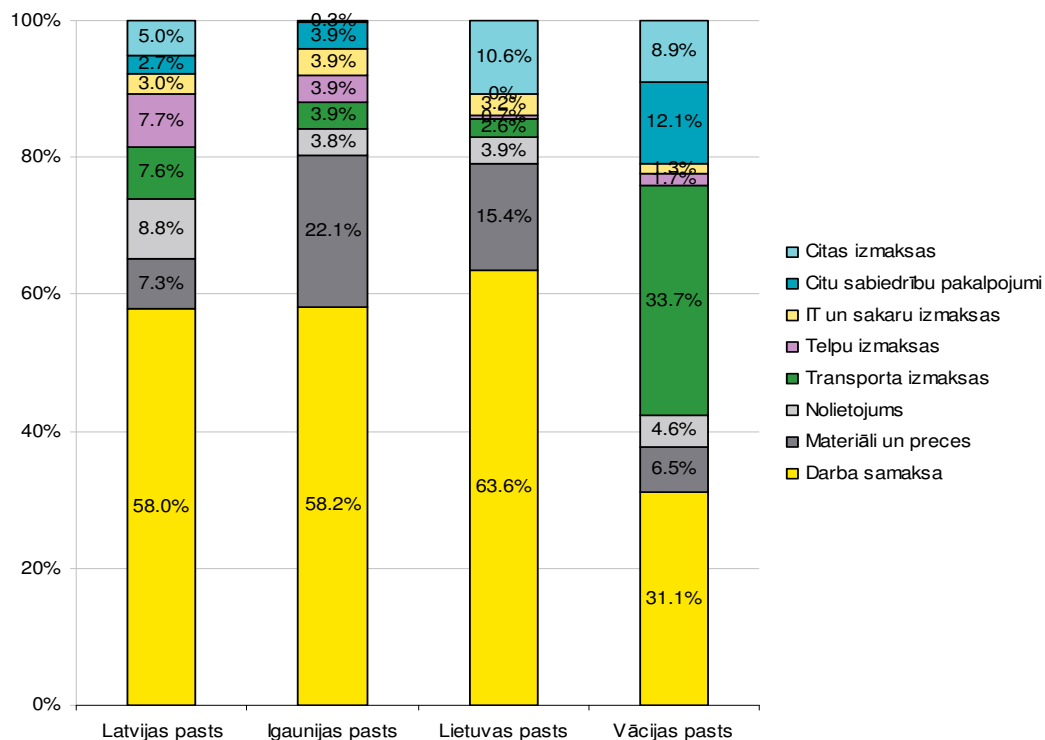
Darbības izmaksu salīdzinājums:

	Latvijas pasts	Igaunijas pasts	Lietuvas pasts	Vācijas pasts
Darba samaksa	58,0%	58,2%	63,6%	31,1%
Materiāli un preces	7,3%	22,1%	15,4%	6,5%

NAV KLASIFICĒTS

ĪEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

Nolietojums	8,8%	3,8%	3,9%	4,6%
Transporta izmaksas ¹	7,6%	3,9%*	2,6%	33,7%
Telpu izmaksas	7,7%	3,9%*	0,7%	1,7%
IT un sakaru izmaksas	3,0%	3,9%*	3,2%	1,3%
Citu sabiedrību pakalpojumi	2,7%	3,9%*	0%	12,1%
Citas izmaksas	5,0%	0,3%	10,6%	8,9%
KOPĀ:	100%	100%	100%	100%

Secinājumi:

- ▶ LP telpu izmaksas, salīdzinot ar pārējām izvērtētajām valstīm, ir ļoti augstas, kas norāda, ka LP būtu jāpārvērtē telpu plānojums un izmaksas, kas tām tiek tērētas (īres/nomas maksa, uzturēšanas izmaksas, komunālie pakalpojumi utt.);
- ▶ LP, salīdzinot ar citām Baltijas valstīm, ir procentuāli lielākais transporta izdevumu apjoms, pie tam loģistikas pakalpojumi ir mazattīstīti;
- ▶ LP, salīdzinot ar citām Baltijas valstīm, procentuāli mazāk līdzekļu tiek izlietots materiālu un preču iegādei;
- ▶ LP salīdzinoši ar pārējām izvērtētajām valstīm ir ļoti augstas nolietojuma izmaksas, tādēļ jāizvērtē LP pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu bāze.

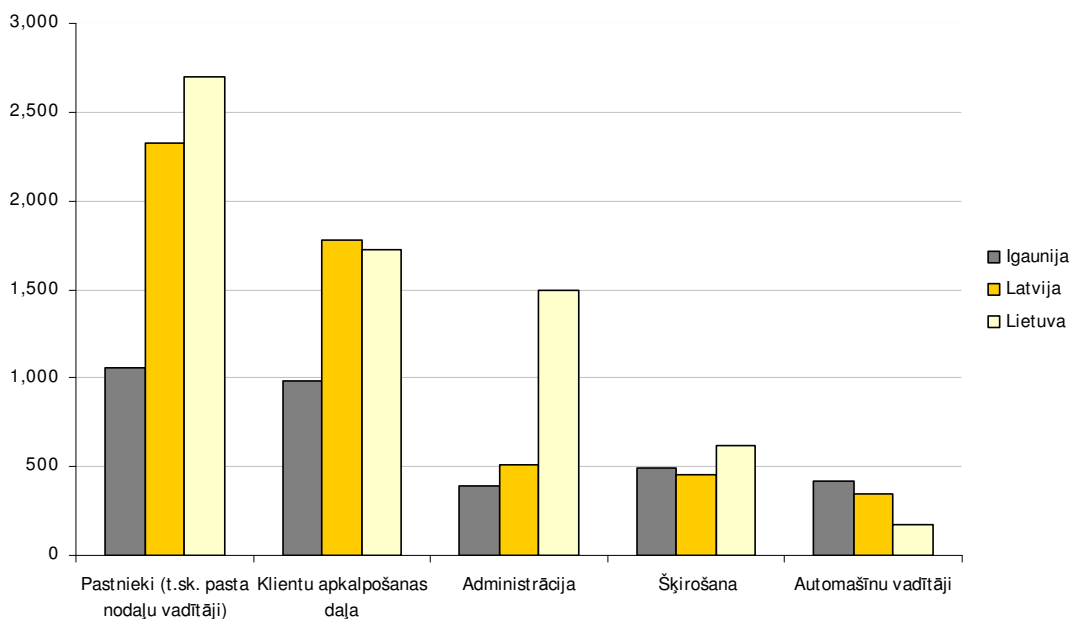
Darbaspēka resursu salīdzinājums

Nākamajā tabulā salīdzināts LP, Lietuvas un Igaunijas pasta darbinieku skaits 2009. gada augustā.

	Igaunija	Latvija	Lietuva
Pastnieki (t.sk. pasta nodaļu vadītāji)	1 055	2 322	2 700
Klientu apkalpošanas daļa	984	1 775	1 725
Administrācija	395	514	1 500
Šķirošana	492	454	620
Automašīnu vadītāji	422	350	170
KOPĀ:	3 348	5 415	6 715

¹ Analīzes ietvaros Igaunijas pasta gada pārskata datus atsevišķi nav izdalītas transporta izmaksas, telpu izmaksas, IT un sakaru izmaksas un citu sabiedrību pakalpojumi. Visas šīs izmaksas ir attiecināmas uz pozīciju „Citas darbības izmaksas” (15,9%), tāpēc veiktajā analīzē tika pieņemts, ka šie 15,9% sadalās proporcionāli starp minētajām četrām izmaksu pozīcijām.

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

Secinājumi:

- ▶ Ņemot par piemēru Igaunijas pasta darbību, var secināt, ka Igaunijā ir vairāk nekā divas reizes mazāks pastnieku un klientu apkalpošanas nodaļās nodarbināto skaits.
- ▶ Šķirošanā nodarbināto skaits Igaunijā ir lielāks nekā Latvijā. Tas varētu būt skaidrojams ar apjomu (kopējo vienību skaitu), kas jāpāršķiro, jo, kā rāda Igaunijas pasta apgrozījuma analīze, Igaunijā ir lielāks pakalpojumu apjoms (vienības) par zemāku cenu nekā LP.
- ▶ Attiecībā uz automašīnu vadītājiem LP darbībā papildus pašu sniegtajiem transporta pakalpojumiem tiek iepirkti transporta ārpakalpojumi. Analīzes ietvaros nebija pieejama informācija, vai arī Igaunijā transporta pakalpojumi tiek pirkti kā ārpakalpojums.
- ▶ Informācija par esošo darbinieku skaitu ir sniegta par 2009. gadu. Ja salīdzina ar 2008. gada pārskatu datiem, Igaunijas postā 2009. gada augustā, salīdzinot ar pārskata datiem, darbinieku skaits ir samazinājies par aptuveni 700 darbiniekiem, Latvijas Pastā – par 1,5 tūkstošiem, Lietuvā – par 1,3 tūkstošiem.

Šķirošanas iekārtas

LP ir veicis analīzi par iespējām iegādāties paku un vēstuļu šķirošanas iekārtas. Analīze liecina, ka iekārtu iegādes izmaksas nedod pietiekamu ietaupījumu šķirošanas procesā, jo kopējās izmaksas šādām iekārtām ir LVL 4 000 000. Attiecībā uz to jaudām – vēstuļu šķirošanas iekārtas jauda spētu nodrošināt pašreizējo vēstuļu šķirošanu, ja tā tiktu darbināta 26 dienas mēnesī pa 8 stundām dienā. Savukārt paku šķirošanas iekārta būtu jādarbina pa 3 stundām 26 dienas nedēļā.

Igaunijas pasts 2007. gadā iegādājās paku šķirošanas mašīnu par aptuveni LVL 667 500 ar jaudu – 3600 pakas/stundā.

Īpašumtiesības

Nākamajā tabulā sniegta informācija par citu valstu pastu īpašniekiem:

Valsts	Īpašnieks	Valsts	Īpašnieks
Austrija	100% valsts īpašums	Grieķija	100% valsts īpašums
Beļģija	100% valsts īpašums	Ungārija	100% valsts īpašums
Bulgārija	100% valsts īpašums	Itālija	100% valsts īpašums
Kipra	100% valsts īpašums	Latvija	100% valsts īpašums
Čehija	100% valsts īpašums	Lietuva	100% valsts īpašums
Dānija	75% valsts īpašums, 22% privātie partneri, 3% darbinieki	Luksemburga	100% valsts īpašums
Igaunija	100% valsts īpašums	Nīderlande	100% privātā sektora īpašums, kurā tirgu daļa uzņēmumi Sandd, Select Mail and TNT Post.
Francija	100% valsts īpašums	Polija	100% valsts īpašums
Vācija	65,9% valsts īpašums, 34,1% privātie partneri	Portugāle	100% valsts īpašums

NAV KLASIFICĒTS

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

Secinājums:

- ▶ Analizējot citu valstu pieredzi, var secināt, ka pārsvarā Eiropas Savienībā pasta ir valsts īpašums, tomēr atsevišķās valstīs – Dānijā, Vācijā - īpašnieki ir arī privātie partneri. Nīderlandē pasta pilnībā pieder privātajam sektoram, un pasta tirgu daļa 3 privāti uzņēmumi.

Pasta bankas

Nākamajā tabulā sniegta informācija par citu valstu pastu banku darbības modeli:

Valsts	Īpašnieks
Igaunija	Pasta banka pieder 100% Eesti Post, kas ir 100% valsts uzņēmums. Kopējais apgrozījums 2008. gadā no pasta bankas pakalpojumiem bija ap LVL 202 000.
Vācija	Pasta banka pieder: <ul style="list-style-type: none">▶ 51 % - Deutsche Post AG (uzņēmuma 34,1% pieder KfW Bankengruppe, savukārt 80% no KfW Bankengruppe pieder valstij);▶ 49% - privātiem partneriem.
Bulgārija	Pasta banka pieder Eurobank EFG Group (privātais sektors)

Secinājums:

- ▶ LP, realizējot A modeli, būtu jāizvērtē un jāanalizē pasta bankas modelis Bulgārijā un Igaunijā.

UPP kvalitātes rādītāji

UPP kvalitātes faktiskie rādītāji dažādās Eiropas valstīs, izmantojot pasta operatoru gada pārskatu datus, ir apkopoti nākamajā tabulā.

	A klase (D+1)	B klase (D+3)
Latvija (faktiskie 2009.g. dati) ²	96,1%	99,5%
Igaunija	91%	-
Lietuva (faktiskie 2008.g. dati)	75,6% (prasība 85%)	98,9% (prasība 97%)
Čehija (faktiskie 2008.g. dati)	90,6%	98,9% (D+2)
Slovēnija (faktiskie 2007.g. dati)	91,2%	-
Zviedrija (faktiskie 2008.g. dati)	94,9%	-
Norvēģija (faktiskie 2008.g. dati)	87,1%	-
Dānija (faktiskie 2007.g. dati)	93,2%	-
Lielbritānija (faktiskie 2006.g. dati)	94,0%	-
Vācija (faktiskie 2008.g. dati)	95%	96%
Beļģija (faktiskie 2006.g. dati)	92,0%	-
Francija (faktiskie 2008.g. dati)	83,9%	-
Vidēji	90%	-

Secinājums:

- ▶ LP pastāv iespēja samazināt A klases sūtījumu kvalitātes prasības, ja attiecīgi tiktu koriģētas tiesību aktu prasības, ļaujot LP panākt izmaksu ietaupījumu piegādes procesa ietvaros.

² Vienkāršo vēstuļu sūtīšanas rādītāji

4. Tirgus attīstības tendences

Šajā sadaļā apkopotas atsevišķu LP sniegto pakalpojumu vispārīgās tirgus tendences, pamatojoties uz LP sniegto informāciju, kā arī aktuālie dati par attiecīgajām pakalpojumu nozarēm, kas tika ņemtas vērā LP biznesa plāna attīstības scenāriju izstrādē.

4.1. Pasta pakalpojumi

Vēstuļu korespondences un paku sūtījumu pakalpojumiem iespējams izdalīt šādas tirgus grupas:

	C2C	B2C	B2B	C2G, B2G	G2B, G2C
Vēstuļu korespondence	Fiziskās personas, kas veic savstarpējo personisko saraksti	Juridiskās personas, kas veic dažādu rēķinu u.c. informācijas nosūtīšanu fiziskām personām	Juridiskās personas, kas veic savstarpējo sadarbības dokumentu nosūtīšanu	Fiziskās un juridiskās personas, kas veic noteiktas dokumentācijas nosūtīšanu valsts institūcijām	Valsts institūcijas, kas veic dažādu paziņojumu un pavēstu nosūtīšanu fiziskām un juridiskām personām
Pakas	Fiziskās personas, kas veic preču u.c. lietu sūtīšanu pa pastu	Juridiskās personas, kas veic preču tirdzniecību, piegādājot tās pa pastu fiziskām personām	Juridiskās personas, kas veic savstarpēju preču piegādi	-	-

Nākamajā tabulā apkopotas vēstuļu korespondences sūtījumu pakalpojuma pieprasījuma tendences sadalījumā pa klientu grupām, norādot galvenos pieprasījuma ietekmes faktorus.

Mērķa tirgus	Vēstuļu korespondences pieprasījuma tendences	Komentāri
C2C	↘	Sūtījumi samazinās saistībā ar vispārējo ekonomisko situāciju un citu saziņas līdzekļu, piemēram, elektroniskā pasta, attīstību
B2C	↘	Sūtījumi samazinās saistībā ar vispārējo ekonomisko situāciju un citu saziņas līdzekļu, piemēram, elektroniskā pasta, attīstību
B2B	↘	Sūtījumi samazinās saistībā ar vispārējo ekonomisko situāciju un citu saziņas līdzekļu, piemēram, elektroniskā pasta, attīstību
C2G, B2G	-	Pieprasījumu neietekmē vai nedaudz negatīvi ietekmē vispārējā ekonomiskā situācija un citu saziņas līdzekļu attīstība
G2B, G2C	-	Pieprasījumu neietekmē vai nedaudz negatīvi ietekmē vispārējā ekonomiskā situācija un citu saziņas līdzekļu attīstība. Paredzams, ka nākotnē valsts iestādes arvien vairāk pāries uz elektroniskajiem sūtījumiem, taču LP ir iespēja piedāvāt jaunus elektroniskos pakalpojumus šajā nišā

Nākamajā tabulā apkopotas paku sūtījumu pakalpojuma pieprasījuma tendences sadalījumā pa klientu grupām, norādot galvenos pieprasījuma ietekmes faktorus.

Mērķa tirgus	Paku sūtījumu pieprasījuma tendences	Komentāri
C2C	↘	Sūtījumi samazinās saistībā ar vispārējo ekonomisko situāciju un attīstību
B2C	↘	Sūtījumi samazinās saistībā ar vispārējo ekonomisko situāciju un attīstību
B2B	↘	Liela konkurence – kurjerpasts

Nākamajā tabulā apkopotas pasta pakalpojumu pieprasījuma attīstības tendences un to galvenie ietekmes faktori, ņemot vērā LP prognozes un aktuālos pieprasījuma apjomus.

Pasta pakalpojumi	Pieprasījuma tendences	Komentāri
Vēstuļu korespondence	↘	Tirgū pieejami aizvietotājpakalpojumi – elektroniskie sakari, telekomunikācijas, kas samazina tradicionālās vēstuļu korespondences pieprasījumu
Pakas	↘	Sūtījumi samazinās saistībā ar vispārējo ekonomisko situāciju un attīstību atbilstoši iedzīvotāju ekonomiskajai aktivitātei un pirkspējai
Tiešais pasts	↗	Potenciāls pieaugums, ņemot vērā klientu tendenci izvēlēties lētākus reklāmas veidus salīdzinājumā ar tradicionālajiem reklāmas veidiem

4.2. Eksprespasta pakalpojumi

Nākamajā tabulā apkopotas eksprespasta pieprasījuma tendences un to ietekmes faktori, ņemot vērā LP prognozes un aktuālos pieprasījuma un ieņēmumu apjomus.

Mērķa tirgus	Eksprespasta pieprasījuma tendences	Komentāri
C2C	↘	Sūtījumi samazinās saistībā ar vispārējo ekonomisko situāciju un citu saziņas līdzekļu attīstību
B2C	↘	Sūtījumi samazinās saistībā ar vispārējo ekonomisko situāciju un citu saziņas līdzekļu attīstību
B2B	-	Sūtījumi paliek nemainīgi vai nedaudz samazinās

4.3. Preses pakalpojumi

Tabulā apkopotas preses pakalpojumu pieprasījuma tendences dažādos ģeogrāfiskā tirgus segmentos LR teritorijā, norādot, ka pieprasījumam ir tendence mēreni kristies nākamajos gados.

Ģeogrāfiskais tirgus	Preses pakalpojumu pieprasījuma tendence	Komentāri
Rīga	↘	Abonēšana samazinās līdz ar vispārējo ekonomisko situāciju un citu informācijas ieguves līdzekļu attīstību
Pilsētas	↘	
Lauki	↘	

4.4. Mazumtirdzniecības pakalpojumi

Tabulā apkopotas mazumtirdzniecības pakalpojumu pieprasījuma tendences dažādos ģeogrāfiskā tirgus segmentos LR teritorijā, norādot, ka pieprasījumam ir tendence mēreni kristies nākamajos gados. Ņemot vērā LP pasta nodaļu izvietojumu un pieejamību reģionos, kuros nav pieejami citi pakalpojumi, LP, uzlabojot un attīstot mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas procesu, ir iespēja palielināt ienākumus no šī segmenta pakalpojumiem tieši lauku reģionos.

Ģeogrāfiskais tirgus	Mazumtirdzniecības pakalpojumu pieprasījuma tendence	Komentāri
Rīga	↘	Pieprasījums saistīts ar vispārējo ekonomisko situāciju un attīstību, iedzīvotāju pirktspēju un ienākumiem
Pilsētas	↘	
Lauki	↗	Pieprasījums pieaug sakarā ar LP iespēju ienākt specifiskā nišā, kurā atsevišķos reģionos nepastāv konkurence

4.5. Finanšu pakalpojumi

Tabulā apkopotas finanšu pakalpojumu pieprasījuma tendences dažādos ģeogrāfiskā tirgus segmentos LR teritorijā, norādot, ka pieprasījumam ir tendence palikt nemainīgam, izņemot laukus, jo LP ir iespēja nodrošināt finanšu pakalpojumus reģionos, kuros nepastāv konkurence un nav pieejami citi finanšu pakalpojumi. Saskaņā ar SIA „Ernst&Young Baltic” veikto pētījumu 2007. gadā atbilstoši tajā laika periodā spēkā esošajam administratīvajam iedalījumam LR teritorijā bija 353 pagasti un 4 novadi, kuros nebija neviens finanšu pakalpojumu tirgus dalībnieku nenodrošināja finanšu pakalpojumu pieejamību (izņemot LP PNS pakalpojumus). Turklāt pētījuma ietvaros veiktās aptaujas rezultāti norādīja, ka visvairāk nepieciešamie un vēlami pakalpojumi ir bezskaidras naudas norēķini, skaidras naudas operācijas un norēķinu kartes.

Ģeogrāfiskais tirgus	Finanšu pakalpojumu pieprasījuma tendence	Komentāri
Rīga	-	Pieprasījums paliek nemainīgs, ņemot vērā pastāvošo konkurenci
Pilsētas	-	
Lauki	↗	Pieprasījums pieaug, sakarā ar LP iespēju ienākt specifiskā nišā, kurā atsevišķos reģionos nepastāv konkurence

5. VAS „Latvijas Pasts” darbības modelis

VAS „Latvijas Pasts” nākotnes darbības modelis paredz esošo pamatpakalpojumu sniegšanas procesu optimizāciju, uzņēmuma infrastruktūras un darbības optimizāciju, kā arī resursu ekonomiskāku izmantošanu. LP darbības modelis paredz:

- kopējus LP attīstības principus, kas ietver fiziskās un elektroniskās piegādes pakalpojumu sniegšanu un attīstību un ar tiem saistītās infrastruktūras optimizāciju un uzturēšanu;
- trīs atšķirīgus attīstības scenārijus, kas saistīti ar klientu apkalpošanas organizāciju un atsevišķu pakalpojumu sniegšanu vai attīstību.

VAS „Latvijas Pasts” stratēģiskais mērķis ir nodrošināt rentablu pasta pakalpojumu sniegšanu atbilstošā kvalitātes līmenī visā Latvijas teritorijā; tā konkurētspējīgo priekšrocību veido piegādes infrastruktūra – plašais piegādes tīkla pārklājums, resursi un organizācijas kompetence piegādes nodrošināšanā. Tādejādi, visa uzņēmuma organizācija un darbība, tai skaitā piegādes un klientu apkalpošanas infrastruktūra, tiek organizēta tā, lai nodrošinātu kvalitatīvu VAS „Latvijas Pasts” pamatpakalpojumu sniegšanu.

Atsevišķi uzņēmuma darbības scenāriji paredz arī papildus jaunu pakalpojumu attīstību, taču visi scenāriji ir orientēti uz uzņēmuma ilgtspējīgas darbības nodrošināšanu.

5.1. Pakalpojumu klāsts

Atbilstoši izvēlētajam biznesa virzienam, VAS „Latvijas Pasts” turpinās sniegt šādus pakalpojumus, uzlabojot to kvalitāti un optimizējot pakalpojumu sniegšanas procesus:

- Pasta pakalpojumi (vēstuļu un paku sūtījumu savākšana, šķirošana, pārvadāšana, piegāde)
- Tiešā pasta pakalpojumi
- Preses pakalpojumi
- Pensiju piegāde
- Filatēlijas pakalpojumi
- Eksprespasta pakalpojumi

Šie pakalpojumi ir uzskatāmi par LP pamatpakalpojumiem, taču pakalpojumu klāstu plānots papildināt arī ar jauniem pakalpojumiem, tai skaitā, atkarībā no izvēlētas klientu apkalpošanas infrastruktūras organizācijas, iespējama arī dažādu ar klientu apkalpošanas infrastruktūru saistītu pakalpojumu sniegšana.

5.1.1. Pasta pakalpojumu attīstība

Vēstuļu korespondences pakalpojumi

Lai nodrošinātu vēstuļu korespondences apjomu un ieņēmumu saglabāšanos lejupejoša tirgus apstākļos, LP plāno papildināt vēstuļu korespondences pakalpojumu klāstu:

- tiks izvērtēta iespēja aizstāt papīra izsniegšanas paziņojumus ar elektronisku paziņojumu par sūtījuma statusu (piegādes faktu), vienlaikus nepieciešamības gadījumā nosūtītājam piegādājot papīra vai elektronisku (skanētu) izsniegšanas apliecinājumu;
- ieviešot reģistrēto sūtījumu (ierakstītas un apdrošinātas vēstules, kā arī paku sūtījumi) atsekošanu internetā – (*Track&Trace* sistēmas ieviešana), klientiem tiks nodrošināta iespēja izsekot to sūtījuma ceļam un atrašanās vietai piegādes ķēdē, kā arī uzlabota pakalpojumu kvalitāte.

Papildus, LP rosinās samazināt pasta sūtījumu iekšzemes piegādes kvalitātes standartus.

Paku pakalpojumi

Paku pakalpojumu attīstība galvenokārt saistīta ar attālinātās komercijas sūtījumu piegādi. Tiek plānots:

- attīstīt sadarbību ar interneta veikaliem un nodrošināt to pirkumu piegādi, īpaši teritorijās ārpus Rīgas;
- izvērtēt iespējas nodrošināt preču pasūtīšanu citu valstu interneta lapās ar piegādi Latvijā, kas patlaban ir samērā ierobežots pakalpojums;
- piedāvāt klientiem iespēju paku sūtījumus piegādāt saņēmējam personīgi, nevis izsniedzot pasta nodaļās;
- veikt izpēti par paku automātu izmantošanas izdevīgumu, kas klientiem paplašinātu sūtījumu saņemšanas iespējas.

Tiešais pasts

Tiešā pasta pakalpojums rada lielākās iespējas vēstuļu korespondences apjomu un ieņēmumu saglabāšanai. Viens no būtiskākajiem priekšnosacījumiem adresētā tiešā pasta pakalpojumu veiksmīgai attīstībai un kvalitatīvai sniegšanai Latvijā ir pilnvērtīga klientu datu bāze. Attīstot tiešo pastu, LP:

- pilnveidos un papildinās tā rīcībā esošo klientu adrešu datu bāzi, tādējādi veicinot klientu ieinteresētību izmantot šo pakalpojumu savu reklāmas materiālu izsūtīšanai;
- attīstīs ar klientu datu bāzi saistītus pakalpojumus, kas ļautu to izmantot informācijas salīdzināšanai un adresātu segmentēšanai;
- attīstīs pilnu tiešā pasta sūtījumu izstrādes un piegādes pakalpojumu klāstu – materiālu izstrādi, savākšanu, pārvadāšanu, piegādi u.c. Tai skaitā, pastāv iespēja izstrādāt sistēmu (papildu pakalpojumu/ darbību kopumu), kas ļautu klientiem pārliecināties par piegādes kvalitāti.;
- piedāvās klientiem izmantot pašapkalpošanās sistēmu pasūtījumu izveidei un noformēšanai - vienkāršu tiešā pasta sūtījumu materiālu sagatavošanai un ražošanai.

5.1.2. Preses pakalpojumu attīstība

Lai veicinātu preses izdevumu abonēšanu un preses piegādes pakalpojumu izmantošanu, VAS „Latvijas Pasts” plāno ieviest šādus preses abonēšanas papildinājumus:

- beztermiņa abonēšana, kas paredz abonētās preses piegādi līdz brīdim, kamēr klients, neapmaksājot kārtējo rēķinu, atsaka pakalpojumu;
- abonēšanu elektroniskā vidē, tādējādi gan padarot šo pakalpojumu ērtāku un pieejamāku klientiem, gan samazinot VAS „Latvijas Pasts” resursu patēriņu, lai to nodrošinātu.

5.1.3. Pensiju piegādes pakalpojuma attīstība

LP ir vienīgais uzņēmums, kas spēj nodrošināt pensiju un pabalstu piegādi saņēmējam visā valstī – vai nu piegādājot dzīvesvietā vai pasta nodaļā, vai arī uz PNS kontu. Pakalpojuma attīstības iespējas ir visnotaļ ierobežotas – to nosaka demogrāfiskā un ekonomiskā situācija, iedzīvotāju paradumi un VSAA konkursa nosacījumi. Pakalpojuma attīstīšana, veicinot pensiju saņemšanu PNS kontā, ir cieši saistīta ar izvēlēto klientu apkalpošanas infrastruktūras organizācijas modeli un PNS pakalpojumu sniegšanas turpināšanu.

5.1.4. Filatēlijas pakalpojumu attīstība

Filatēlijas pakalpojumu klāsta pilnveidošana saistīta galvenokārt ar pakalpojuma „Mana pastmarka” turpmāku attīstību, dažādu filatēlijas materiālu dāvanu komplektu veidošanu, kā arī iespēju piedāvāt klientiem aploksnes ar tipogrāfiski uzdrukātu pastmarku.

5.1.5. Eksprespasta pakalpojumu attīstība

Tā kā tikai 10% no eksprespasta klientiem ir fiziskas personas un 90% - juridiskas personas, eksprespasta pakalpojumu klāstu LP plāno papildināt, attīstot kurjerpasta pakalpojumus un nodrošinot uzņēmumu un iestāžu iekšējo sūtījumu piegādes.

LP plāno klientiem sniegt papildu pakalpojumu - dokumentu nosūtīšana atpakaļ sūtītājam, piegādājot nosūtītājam tos dokumentus, kurus saņēmējs atdevis LP (sūtītājam) uzreiz pēc to piegādes (piem., nosūtītāja līguma eksemplārs utml).

5.1.6. Jaunie pakalpojumi

Kravu pārvadājumu pakalpojumi

VAS „Latvijas Pasts” ik dienas veic piegādes visā valsts teritorijā, līdz ar to tam ir plašas iespējas attīstīt kravu pārvadājumu pakalpojumus – nodrošinot klientu kravu pārvadājumus reģionos, kur piegādes maršrutus veic LP transports, bet kur nav pieejami citu komersantu transporta pakalpojumi vai kur LP transportēšanas pakalpojumus spēj nodrošināt par zemākām cenām.

Lai attīstītu kravu pakalpojumu sniegšanu, LP plāno izvērtēt preču kategorijas, kuras, ievērojot normatīvo aktu nosacījumus, iespējams pārvadāt kopā ar pasta sūtījumiem un uzsākt pārrunas ar iespējamiem klientiem.

Kravu pārvadājumu pakalpojumu sniegšana ļautu ne vien gūt papildus ieņēmumus, bet arī papildus noslogotu transportu, tādējādi samazinot LP pakalpojumu pašizmaksu.

5.1.7. Papildus attīstības iespējas

Plānojot LP pakalpojumu attīstību, ir apzinātas vairākas attīstības iespējas, kas biznesa plānā patlaban nav iekļautas, taču to īstenošana LP radītu papildus ieņēmumus un uzlabotu uzņēmuma pozīcijas tirgū.

- Kompleksu pakalpojumu piedāvāšana klientiem, sasaistot vairākus LP pakalpojumus vienotā piedāvājumā – piem., apvienojot LP vēstuļu korespondences vai tiešā pasta pakalpojumus un LP meitas uzņēmuma SIA Mailmaster digitālās drukas pakalpojumus;
- Attīstīt starptautiskā pasta tranzītapstrādes pakalpojumu. Ņemot vērā citu valstu pasta operatoru izrādīto interesi, LP varētu attīstīt sūtījumu tranzītapstrādi, lidostā izveidojot LP struktūrvienību, kas veiktu tranzītsūtījumu šķirošanu un tālāku virzīšanu. Šāds pakalpojums vienkāršotu tranzītsūtījumu apstrādes procesu, izslēdzot kravu centrus, kā arī samazinātu ar šo procesu saistītās izmaksas. Lai izpildītu klientu prasības sūtījumu apstrādi 2 stundu laikā, LP ir nepieciešamas telpas lidostā.
- Lai palielinātu LP apgrozījumu, jāveicina valsts iestāžu sadarbība ar LP pasta pakalpojumu izmantošanā. Viena no iespējām ir noteikt valsts institūcijām pienākumu vēstuļu korespondences pakalpojumu izmantošanā sadarboties ar LP – līdztīgi kā AS „Valsts informācijas tīkla aģentūra” ir deleģētas tiesības nodrošināt un uzturēt valsts pārvaldes institūciju sakaru tīklu, tai skaitā administrēt gov.lv domēnu.
- Ņemot vērā starptautisko norēķinu principus, LP paredz veicināt B klases izmantošanu starptautiskajiem sūtījumiem. Šādā veidā būt iespējams samazināt citu valstu pasta administrācijām maksājāmās summas, kā arī samazināt ar sūtījumu pārvadāšanu saistītās izmaksas – B klases pārsūtīšanas standarti pieļauj lētāku starptautisko pārvadātāju izmantošanu, jo sūtījumi nav jāpiegādā nekavējoties, Alternatīvi, izmaksu samazināšanai jāizvērtē A klases sūtījumu tarifu paaugstināšana.
- LP izvērtēs iespēju izdot pastmarkas, nenorādot noteiktu nominālu, bet attiecīgu pastmarkas klasi („A” un „B”), kas tiks pielīdzinātas noteiktam tarifam. Šādas pastmarkas būtu izmantojamas neatkarīgi no tarifa izmaiņām, savukārt LP tiktu samazinātas pastmarku ražošanas izmaksas.
- Pilnveidojot tiešā pasta pakalpojumu klāstu un paaugstinot pakalpojuma kvalitātes līmeni, ir jāizvērtē iespēja papildināt LP klientu datu bāzi ar informāciju par atteikšanos saņemt tiešā pasta sūtījumus. Atbilstoši citās valstīs pastāvošai praksei, nepieciešams panākt stingrākas prasības attiecībā uz fizisko personu datu aizsardzību un izmantošanu tiešā pasta sūtījumiem un izveidot vienotu datu bāzi, kurā ietverta informācija par personām, kas paudušas nevēlēšanos saņemt tiešā pasta sūtījumus. Komersantiem pirms tiešā pasta sūtījumu izsūtīšanas būtu pienākums pārbaudīt adresātu saraksta atbilstību fizisko personu statusam šajā datu bāzē.

Tā kā LP jau šobrīd uztur klientu datu bāzi, kurā ir pieejamas visas faktiskās adresātu adreses, tas būtu komersants ar lielāko datu bāzi, kurā turklāt ir pieejama arī cita tiešā pasta pakalpojumam lietderīga informācija,

5.2. Piegādes infrastruktūra

LP piegādes infrastruktūra – teritoriālais pārklājums, resursi un organizācijas kompetence veido LP konkurētspējīgo priekšrocību un ir piegādes pakalpojumu sniegšanas pamats. Piegādes infrastruktūra tiek veidota tāda, lai pilnībā nodrošinātu piegādes pamatpakalpojumu sniegšanu atbilstošā kvalitātē visā Latvijas teritorijā.

Lai nodrošinātu visas Latvijas teritorijas pārklājumu, LP fizisko piegādes infrastruktūru veido:

- Pasta sūtījumu šķirošanas komplekss Rīgā, kas nodrošina sūtījumu šķirošanu;
- 11 sadales centri Latvijā, kas apkalpo piegādes punktus;
- aptuveni 235 piegādes punkti visā valstī, no kuriem tiek veikta sūtījumu piegāde saņēmējiem.

Pēdējās jūdes piegādi nodrošina 2200 pastnieku (līdz 2014.gadam pastnieku skaits piegādes infrastruktūras un procesu optimizācijas rezultātā tiks samazināts līdz 1500).

LP piegādes infrastruktūra pakalpojumu sniegšanā tiks izmantota šādā apmērā:

Pakalpojumi	Piegādes infrastruktūra
1) Pasta pakalpojumi	Reģionālie centri, piegādes darbinieki, autotransporta centrs, IT infrastruktūra, šķirošanas cehs
2) Eksprespasta pakalpojumi	Eksprespasta autotransports un šķirošanas cehs, piegādes darbinieki, IT infrastruktūra
3) Pensiju piegāde	Reģionālie centri, autotransporta centrs, piegādes darbinieki, IT infrastruktūra
4) Preses pakalpojumi	Reģionālie centri, autotransporta centrs, piegādes darbinieki, IT infrastruktūra

Jauno pakalpojumu (kravas pārvadājumi u.c.) sniegšanā minētā LP infrastruktūra tiks izmantota atbilstoši katram pakalpojumu segmentam.

Lai optimizētu piegādes infrastruktūras izmantošanu un pielietojumu un tādējādi samazinātu izmaksas, LP plānots veikt šādas darbības:

- Panākt A klases iekšzemes sūtījumu kvalitātes prasību samazinājumu vai samazināt A klases sūtījumu laiku uz D + 2. Tādā veidā var tikt samazinātas ražošanas izmaksas, jo šķirošanu būtu iespējams veikt dienas laikā, nemaksājot papildu atalgojumu un citas izmaksas par nakts darbu.
- Panākt piegādes dienu prasību samazinājumu no 6 uz 5 dienām ar 2011.gadu. Šo izmaiņu iespējams attiecināt tikai uz reģioniem un pilsētām, tādā veidā Rīgā, kur ir būtiska piegāde gan pirmdienās, gan sestdienās, turpinot nodrošināt 6 dienu piegādi. Izmaksu ietaupījums mainās atkarībā no piegādes un/vai savākšanas funkcijas neveikšanas pilsētās un/vai visā LR teritorijā.
- Pārplānot LP autotransporta maršrutus un samazināt nobraucamos km, ņemot vērā pasta nodaļu tīkla optimizāciju.
- Atteikties no LP īpašumā esošā inkasācijas autotransporta izmantošanas un šīs funkcijas veikšanai piesaistīt ārpalpojumu.
- Motorizētās piegādes autotransporta nodošana darbiniekiem – pāriešana uz privāto autotransportu.
- Veikt piegādes tīkla optimizāciju - otrā piegādes loka atcelšanu.
- Pārskatīt un izvērtēt LP izmantotās IT infrastruktūras izmaksas.
- Panākt vienošanos ar nomāto telpu īpašniekiem par ražošanas telpu nomas maksu samazinājumu atbilstoši tirgus situācijai.
- Izskatīt un analizēt LP pamatlīdzekļu bāzi, izvērtējot iespēju norakstīt tos pamatlīdzekļus, kuri pēc būtības nav nepieciešami LP darbībai.

Papildus izmaksu optimizācijai iespējams izvērtēt manuālās šķirošanas aizstāšanu ar šķirošanas iekārtām – nodrošinot sūtījumu šķirošanu visām trim Baltijas valstīm vienuviet. Zemo apjomu dēļ individuālu šķirošanas iekārtu izmantošana Lietuvā, Latvijā un Igaunijā nav ekonomiski izdevīga, taču vienas iekārtas izmantošana sūtījumu šķirošanā radītu ar apjomu ekonomiju saistītu izmaksu samazinājumu. Latvijas ģeogrāfiskā atrašanās vieta un LP šķirošanas kompleksa stratēģiskais izvietojums lidostas tuvumā LP rada priekšrocības šāda risinājuma ieviešanai. Tā kā šobrīd paredzēts tikai uzsākt šāda risinājuma izpēti, LP biznesa plāna aprēķinos tas nav iekļauts.

5.3. Klientu apkalpošanas infrastruktūra

VAS „Latvijas Pasts” pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās klientu infrastruktūras uzturēšanai ir iespējami trīs dažādi scenāriji:

- LP KA tīkla nodošana vienam partnerim – AS „LPNT”
- PN skaita būtiska samazināšana, KA tīklu pilnībā saglabājot LP pārvaldībā
- KA pārklājuma nodrošināšana, PN daļēji saglabājot LP pārvaldībā, daļēji – piesaistot pasta pakalpojumu starpniekus

Katrā scenārijā tiek paredzēta ne vien atšķirīga klientu apkalpošanas infrastruktūras organizācija un pārklājums, bet arī dažādi pakalpojumi, kas papildinās VAS „Latvijas Pasts” pakalpojumu portfeli.

5.4. Atbalsta infrastruktūra

Ņemot vērā paredzamo VAS „Latvijas Pasts” uzturamās klientu apkalpošanas infrastruktūras samazinājumu, piegādes organizācijas optimizācijas pasākumus, kā arī pielāgojoties tirgus situācijai, LP biznesa modelis paredz arī atbalsta infrastruktūras pārskatīšanu un optimizāciju, tai skaitā, bet ne tikai:

- atbalsta funkciju darbinieku skaita un izmaksu samazināšanu, atbilstoši VAS „Latvijas Pasts” nepieciešamībām pārskatot šādas funkcijas:
 - personāla vadība;
 - finanšu vadība;
 - tehniskā vadība;
 - informācijas sistēmu vadība;
 - mārketinga un pārdošana;
 - starptautiskās attiecības un kvalitātes vadība.
- administrācijas darbinieku atalgojuma pārskatīšanu, ņemot vērā ekonomisko situāciju valstī un LP darbības apjomu izmaiņas;
- ar VAS „Latvijas Pasts” izmantotajām telpām saistīto izmaksu samazināšanu, tai skaitā samazinot telpu platības un telpu nomas maksas;

- darba procesu optimizāciju un IT sistēmu ieviešanu atsevišķu funkciju automatizācijai un informācijas aprites uzlabošanai.

5.5. LP biznesa plāna realizācijas pasākumi

5.5.1. Biznesa plāna realizācijai veicamās darbības

LP darbības uzlabošanai un optimizācijai tiks īstenotas šādas aktivitātes:

Pakalpojumu attīstība:

- ieviesta *Track&Trace* sistēma, paaugstinot reģistrēto sūtījumu piegādes kvalitāti;
- nodrošināta paku piegāde personiski adresātam;
- papildināta un pilnveidota VAS „Latvijas Pasts” klientu datu bāze, pievienojot jaunus adresātus un papildinot informāciju par esošajiem adresātiem – tādejādi radot pamatu aktīvākai tiešā pasta pakalpojumu attīstībai;
- aktīvi attīstīti kravu pārvadājumu pakalpojumi;
- nodrošināts darbinieks pensiju piegādes pakalpojumu vadībai un attīstībai;

Pakalpojumu sniegšanas procesu optimizācija

- LP darbība pielāgota piecu dienu piegādes modelim;
- LP darbība pielāgota A klases sūtījumu kvalitātes prasību samazinājumam uz 89% vai piegādes laika izmaiņām uz D+2;
- pārskatītas tiešā pasta pakalpojuma izmaksas un cenas, padarot pakalpojumu pievilcīgāku klientiem;
- atbilstoši izvēlētajam KA organizācijas modelim, optimizēts pasta nodaļu tīkls, ievērojot normatīvo aktu prasības to skaitam un izvietojumam;
- ņemot vērā prognozējamās pasta nodaļu skaita izmaiņas, izvērtēti un pārplānoti pārvadāšanas un piegādes maršruti, optimizējot transportēšanas izmaksas;

LP darbības optimizācija:

- izveidoti izmaksu centri pa pakalpojumu segmentiem, nosakot tiem atbildību par regulāru un detalizētu izmaksu un ieņēmumu uzskaiti, kas ļautu pastāvīgi izvērtēt izmaiņas izmaksu tendencēs, pielāgot tās pieprasījumam, salīdzināt dažādu VAS „Latvijas Pasts” pakalpojumu segmentu un reģionu rādītājus un, nepieciešamības gadījumā, veikt darbības ienākumu paaugstināšanai un izmaksu optimizācijai;
- Samazināts ražošanas daļas darbinieku vidējais atalgojums un šķirošanas darbinieku atalgojuma izmaksas vai darbinieku skaits, balstoties uz īstenoto sūtījumu apstrādes procesu centralizāciju un pieņēmumiem par pasta sūtījumu apjomu kritumu un līdz ar to arī mazāku darba apjomu;
- Samazināts piegādes darbinieku skaits un šādas piegādes darbinieku atalgojuma pozīcijas:
 - samazināt pastniekiem aizvietošanas gadījumā izmaksājamo naudas summu;
 - atcelt komisijas maksu piegādes darbiniekiem par neadresētās reklāmas piegādi;
 - atcelt piemaksas piegādes darbiniekiem par agro rīta piegādi;
 - atcelt reglamentēto pārtraukumu un darba vietas sakārtošanai paredzētā laika ierēķināšanu pastnieku slodzē.
- Optimizēts nodarbināto skaits biznesa vienībās, balstoties uz IT sistēmu ieviešanu un procesu automatizēšanu;
- izvērtēti un optimizēti VAS „Latvijas Pasts” pārraudzībā esošie pamatlīdzekļi, telpas un IT sistēmas – balstoties uz to pielietojumu un nepieciešamību VAS „Latvijas Pasts” darbībā, kā arī ņemot vērā to atlikušo vērtību;
- LP jāparedz savlaicīgāka un izvērstāka IT sistēmu pielietojuma un nepieciešamības izvērtēšana un norakstīšana;
- pārskatīts un optimizēts VAS „Latvijas Pasts” administratīvais aparāts, ņemot vērā darbības apjoma un funkciju izmaiņas;
- noteikta stingrāka kontrole pār LP meitas uzņēmumiem.

5.5.2. Biznesa plāna tiesiskie aspekti

LP biznesa modeļa realizācijai ir nepieciešams veikt grozījumus jau esošos vai pieņemt jaunus normatīvos aktus.

5.5.2.1. Pakalpojumu attīstības tiesiskie aspekti

Pasta pakalpojumi:

- jāveic izmaiņas normatīvajos aktos, kas nosaka vēstuļu kastīšu tukšošanas un pasta sūtījumu piegādes biežumu – reģionos un pilsētās (izņemot Rīgu) piegādes dienu skaitu samazinot no 6 uz 5 dienām nedēļā;
- jāveic izmaiņas normatīvajos aktos, kas nosaka pasta sūtījumu kvalitātes prasības attiecībā uz „A” klases vēstuļu korespondences pasta sūtījumu pārsūtīšanas laiku iekšzemē:
 - „A” klases pasta sūtījumu piegādes kvalitāti nosakot – nākamajā darbdiēnā pēc vienkāršās vēstuļu korespondences pasta sūtījumu nodošanas pasta pakalpojumu sniegšanas vietā vai ievietošanas vēstuļu kastītē (līdz vēstuļu kastītes pēdējās tukšošanas reizes laikam) adresātam jāpiegādā vismaz **89%** no visiem vienkāršās vēstuļu korespondences „A” klases pasta sūtījumiem.
- vai*
- „A” klases pasta sūtījumu pārsūtīšanas laiku nosakot **D+2**, kur D ir darbdiēna, kad vienkāršās vēstuļu korespondences pasta sūtījums nodots pasta pakalpojumu sniegšanas vietā vai ievietots vēstuļu kastītē (līdz vēstuļu kastītes pēdējās tukšošanas reizes laikam);
- jānodrošina Pasta likumā paredzēto LP rezervēto tiesību ievērošana norādītajā apjomā līdz tirgus atvēršanai 2013.gada 1.janvārī (Pārejas noteikumu 6.punkts), nepieļaujot šo tiesību pārkāpumus no konkurentu puses, kas samazina LP ieņēmumus no pakalpojumu sniegšanas;
- Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 97/67/EK (15.12.1997.) 9. pantu, ja UPP saistību dēļ, UPP sniedzējs uzņemas negodīgu finansiālo apgrūtinājumu, tad valsts var izveidot kompensāciju fondu, nosakot finansiālo ieguldījumu apmēru tajā pret atļaujas piešķiršanu. No fonda drīkst kompensēt tikai UPP. Taču šī fonda darbības princips biznesa plāna izstrādes brīdī nav viennozīmīgi skaidrs, līdz ar to ir nepieciešams izanalizēt šāda kompensācijas fonda izveides iespēju. Kompensācijas apmērs, ko LP varētu saņemt par preses piegādes pakalpojumu sniegšanu ir nosakāms saskaņā ar definēto UPP apjomu, ar to saistītajām izmaksām un zaudējumu segšanas metodoloģiju.

Tiešā pasta pakalpojumi:

- jāpilnveido normatīvo aktu prasības, lai novērstu iespēju citiem komersantiem sūtīt adresētus tiešā pasta sūtījumus, ņemot vērā spēkā esošās ES un citas tiesību normas;
- LP jānoslēdz līgums ar komersantu, kas nodrošinātu tipogrāfijas pakalpojumus tiešā pasta nepieciešamībām.

Preses pakalpojumi:

- Jānoslēdz Vienošanās ar preses šķirošanas pakalpojumu sniedzējiem, nosakot samazinātu pakalpojuma cenu un preses piegādes šķirošanu līdz piegādes punktu līmenim.
- Ņemot vērā paredzamo ieņēmumu apjoma samazināšanos, sakarā ar atsevišķu LP pakalpojumu sniegšanas pārtraukšanu, un to, ka zināma daļa LP izmaksu ir konstantas (infrastruktūras uzturēšana), pastāv nepieciešamība pārskatīt kompensācijas apmēru par zaudējumiem, kas radušies sniedzot abonētās preses piegādes pakalpojumus.

5.5.2.2. Attīstības iespēju tiesiskais pamatojums

Pieņemot lēmumu īstenot LP apzinātās, taču biznesa plāna aprēķinos neiekļautās attīstības iespējas, jāņem vērā šādi tiesiskie aspekti:

- jāizveido normatīvā bāze, kas noteiktu prasību valsts pārvaldes iestādēm pasta pakalpojumu saņemšanai izmantot universālā pasta pakalpojuma sniedzēja (VAS „Latvijas Pasts”) pakalpojumus, nodrošinot, ka šim pakalpojumam tiek piešķirtas īpašas tiesības, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2006/123/EK (12.12.2006.) par pakalpojumiem iekšējā tirgū nosacījumus par pakalpojumu sniegšanas brīvību un ar to saistītās atkāpes;
- jāpapildina normatīvo aktu nosacījumi attiecībā uz fizisko personu datu aizsardzību un izmantošanu tiešā pasta sūtījumiem, paredzot iedzīvotājiem iespēju atteikties no tiešā pasta sūtījumu saņemšanas;
- piesaistot finanšu līdzekļus no valsts līdzdalības finanšu institūciju stabilizācijā, jāņem vērā Eiropas Komisijas prasības attiecībā uz valsts atbalsta piešķiršanu un konkurences nosacījumiem.

5.5.3. Realizācijas riski

- Ņemot vērā apgrozījuma kritumu, kas saistīts ar atsevišķu pakalpojumu sniegšanas samazināšanu vai pārtraukšanu, LP būs nepieciešams ilgāks laika posms, lai atmaksātu tā ilgtermiņa saistības.
- Pasta nodaļu, kā arī citas KA infrastruktūras un resursu nodošana citam komersantam vai slēgšana būtiski samazina LP pārraudzībā esošo tā pamata infrastruktūru, kas zīmīgi ietekmē LP kompetenci un pozīciju stabilitāti tirgū.
- Sabiedrības pretestība un sagaidāmā ietekme uz LP publisko tēlu, nododot KA tīklu citam komersantam vai samazinot nodaļu skaitu.
- Pasta pakalpojumu tirgus liberalizācija un jaunu pasta komersantu ienākšana tirgū, sākot ar 2013.gada 01.janvāri, un LP ierobežotā iespēja konkurēt sakarā ar nodoto vai samazināto KA tīklu.
- Saskaņā ar Pasta likumu, citi pasta komersanti, kas uzsāks darbību pēc 2012.gada 31.decembra, savstarpēji vienojoties, par samaksu varēs izmantot LP piederošos pasta tīkla piekļuves punktus.

6. LP attīstības scenāriji

Nākamajās ziņojuma sadaļās aprakstīti trīs LP klientu apkalpošanas infrastruktūras attīstības scenāriji, to ietvaros sniegtie papildus pakalpojumi, veicamās darbības scenāriju realizācijai, uz scenārijiem attiecināmie riski, tiesiskais pamatojums, kā arī nepieciešamās LP infrastruktūras optimizācijas darbības.

Ziņojuma pielikumā iekļautas visu modeļu finanšu prognozes, norādot paredzamos ieņēmumus, izmaksas, naudas plūsmu un peļņas un zaudējumu aprēķinu. Finanšu aprēķini veikti, balstoties uz šādiem pieņēmumiem.

- Izdevumu samazināšanas un optimizācijas iespējas prognozētas, balstoties uz optimistisku tirgus situāciju un LP darbības iespējām, jo nav iespējams viennozīmīgi prognozēt makroekonomiskās situācijas attīstību valstī, kā arī scenāriju ietvaros paredzēto darbību realizācijas alternatīvas.
- Ieņēmumu prognozes veidotas, balstoties uz konservatīviem pieņēmumiem un pesimistiskām tirgus attīstības tendencēm, jo nav iespējams viennozīmīgi prognozēt makroekonomiskās situācijas attīstību valstī, kā arī scenāriju ietvaros paredzēto darbību realizācijas alternatīvas.
- LP zaudējot monopolu, 2013.gadā sagaidāms ieņēmumu kritums pasta pakalpojumu jomā.
- LP turpmāk nepieciešams papildus izvērtēt tā īpašumā esošo un nomāto telpu, IT un pamatlīdzekļu vērtības, pielietojumu un optimizācijas iespējas.
- Scenāriju naudas plūsmās nav iekļauti ilgtermiņa investīciju apjomi, kas, ņemot vērā to, ka liela daļa LP pamatlīdzekļu tiks norakstīti tuvākajā laikā, un, ka pēdējos pārskata gados nav veikti būtiski ilgtermiņa ieguldījumi, šādas investīcijās būs jāveic pēc 2014. gada.
- Finanšu aprēķinos nav ņemta vērā zaudējumu, kas radušies, sniedzot abonētās preses piegādes pakalpojumus 2013.-2014.gadam, kompensācija, jo nav viennozīmīgi iespējams prognozēt UPP zaudējumu kompensēšanas mehānismu.
- Balstoties uz veiktajiem finanšu aprēķiniem, jāņem vērā, ka LP ilgtermiņā būs nepieciešams ilgāks laika posms, lai norēķinātos par ilgtermiņa saistībām, tai skaitā par saistībām, kas pieaugs līdz ar PNS kontu slēgšanu.
- A un C scenārijā paredzēto jauno pakalpojumu un esošo pakalpojumu attīstības rezultātā gūtie ieņēmumi iekļauti kopējās ieņēmumu pozīcijās attiecīgo pakalpojumu segmentos.
- 2009. gada ieņēmumu un izmaksu aprēķiniem par pamatu tika ņemti LP sniegtie 2009. gada sešu mēnešu faktiskie dati un 2009. gada prognoze.
- Prognozējot ieņēmumus no vēstuļu korespondences tika pieņemts, ka visu vēstuļu korespondences produktu īpatsvars kopējā apgrozījumā ir palicis nemainīgs laikā no 2010.-2014. gadam.
- Visās pasta nodaļās un piegādes punktos tiek nodrošināts tiešsaistes pieslēgums, kas nepieciešams pakalpojumu sniegšanas procesu uzlabošanai.

6.1. Attīstības scenārijs – LP nodaļu tīkla nodošana LPNT

Šajā sadaļā aprakstīts LP attīstības A scenārijs un tā ietvaros sniedzamie pakalpojumi, scenārija realizācijai veicamās darbības un uz šo scenāriju attiecināmie riski.

6.1.1. Attīstības scenārija stratēģijas kopsavilkums

A scenārijs paredz klientu apkalpošanas tīkla izdalīšanu atsevišķā uzņēmumā – AS „Latvijas Pasta nodaļu tīkls”, ko VAS „Latvijas Pasts” izveidojis kopīgi ar Satiksmes ministrijas konkursā izvēlēto stratēģisko partneri SIA „Mono”.

A scenārijā paredzētā KA tīkla nodošana LPNT ietver šādas darbības:

- līgumu par LP nomāto pasta nodaļu telpām (telpu noma, komunālie pakalpojumi) pārslēgšanu uz LPNT;
- LP īpašumā esošo PN vajadzībām nepieciešamo telpu iznomāšanu LPNT, nomas maksu nosakot atbilstoši tirgus vērtībai;
- pasta nodaļu kustamās mantas (mēbeles, aprīkojums, krājumi) pārdošanu LPNT, cenu nosakot atbilstoši tirgus vērtībai;
- pasta nodaļu darbības nodrošināšanai un pasta pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo LP IT sistēmu iznomāšanu LPNT, nomas maksu nosakot atbilstoši tirgus vērtībai;
- LP PN darbinieku pāreju darbā LPNT, pārslēdzot darba līgumus no LP uz LPNT (atbilstoši Sadarbības līgumam, darbiniekiem pie pārejas tiek saglabāti līdzšinējie darba nosacījumi).

LPNT pamatuzdevums ir nodrošināt pasta nodaļu tīkla uzturēšanu un rentabilitātes palielināšanu, kā arī attīstīt pasta pakalpojumu sniegšanu. LPNT nodrošinās universālā pasta pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo KA funkciju.

~~IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA~~

Biznesa plāna izstrādes brīdī LP ieguldījumi veido 80% no LPNT pamatkapitāla un atlikušos 20% veido stratēģiskā partnera daļa. Taču Sadarbības līgums ar SIA „Mono” paredz, ka 90 dienu laikā pēc Uzņēmuma pārejas līguma, kas nosaka LP rīcībā esošās KA infrastruktūras nodošanu LPNT, noslēgšanas, tiks palielināts LPNT pamatkapitāls. Vienlaikus tiek paredzēta arī iespēja samazināt LP līdzdalību - ja LP atteiksies izmantot tam piemērotās pirmtiesības iegādāties jaunās emisijas LPNT akcijas proporcionāli tam jau piederošo akciju summai, tad pēc LPNT pamatkapitāla palielināšanas stratēģiskajam partnerim pienāksies 90% un LP – 10% LPNT akciju.

Lai nodrošinātu pasta pakalpojumu pieejamību arī pēc LP līdzdalības samazināšanās LPNT pamatkapitālā, Sadarbības līgumā ar Stratēģisko partneri ir ietvertas šādas prasības LPNT:

- divus gadus pēc Uzņēmuma pārejas līguma noslēgšanas brīža nesamazināt PN skaitu un visā līguma darbības laikā nodrošināt PN tīkla atbilstību spēkā esošo normatīvo aktu prasībām par PN skaitu un izvietošanu;
- liegums LPNT līguma ar LP darbības laikā sniegt pasta pakalpojumus pašiem vai kāda cita komersanta vārdā, tādējādi mazinot LP konkurences draudus.

Šāds KA attīstības scenārijs ļautu LP būtiski samazināt izdevumus, kas saistīti ar klientu apkalpošanas infrastruktūras uzturēšanu.

6.1.2. Attīstības scenārija ietvaros sniedzamie pakalpojumi

Ņemot vērā to, ka LP pakalpojumu sniegšanai ir izmantojama gan piegādes, gan klientu apkalpošanas infrastruktūra, un iespējamo LP sadarbību ar LPNT, paredzēts, ka LPNT daļēji iesaistīties LP sniegto pakalpojumu realizācijā, nodrošinot nepieciešamās klientu apkalpošanas funkcijas veikšanu:

Pakalpojumi	Starptiekā iesaistīšanās pakalpojuma realizācijā
1) Pasta pakalpojumi	Daļēja
2) Eksprespasta pakalpojumi	Daļēja
3) Pensiju piegāde	Daļēja
4) Preses pakalpojumi	Daļēja
5) Filatēlijas pakalpojumi	Nav

Paredzams, ka LPNT veiks pasta paku pieņemšanu, pasta sūtījumu pavaddokumentu aizpildīšanu, reģistrēšanu un izsniegšanu, kā arī pakalpojumu maksas iekasēšanu pakalpojumu sniegšanas vietā, taču LP saglabās pilnu atbildību par pakalpojuma sniegšanu. Papildus, LPNT nodrošinās arī preses abonēšanas pakalpojumu un saņēmējiem dzīvesvietā neizsniegto pensiju izmaksu pasta nodaļās. LPNT tīklā sniegto pasta pakalpojumu ieņēmumi ir LP ieņēmumi, taču par pakalpojumu sniegšanu LP maksās LPNT komisijas maksas – kas saistītas ar pasta pakalpojumu tarifiem un pakalpojuma sniegšanas klientu apkalpošanas funkcijas izmaksām, un tiek noteiktas LP un LPNT savstarpējā sadarbības līguma (Uzņēmuma pārejas līguma) ietvaros.

Līdz ar KA tīkla nodošanu LPNT LP paredz lielāku uzmanību veltīt ar piegādi saistīto pakalpojumu attīstībai. Vienlaikus, LP pakalpojumu klāstu paredzēts papildināt ar elektroniskiem pakalpojumiem.

Elektroniskie pakalpojumi

Elektroniskās vēstules (e-pasts) pēdējo gadu laikā arvien samazina tradicionālo drukāto vēstuļu sūtījumu apjomu, kļūstot par dominējošo saziņas veidu kā starp fiziskām un juridiskām personām, tā arī starp privāto un publisko sektoru. Turklāt kā viens no galvenajiem valsts attīstības virzieniem tiek minēta „informācijas sabiedrības” veidošana, kas paredz elektroniskās valsts pārvaldes un elektronisko pakalpojumu attīstību.

LP plāno attīstīt elektroniskā pasta pakalpojumu – rosinot valstiskā līmenī izveidot un ieviest vienotu, universālu e-pasta sistēmu, lai nodrošinātu vienotu saziņu starp valsts institūcijām un publisko un privāto sektoriem (komersantiem), kā arī valsts institūcijām un privātpersonām. Tādējādi, katram iedzīvotājam un uzņēmumam tiktu izveidots e-pasta konts, kur tiek glabāti visi tam adresētie sūtījumi no publiskās pārvaldes iestādēm (VSAA paziņojumi, tiesu pavēstes, VID paziņojumi, paziņojumi no CVK, pašvaldības paziņojumi par nekustamā īpašuma nodokli, utt) un no kura būtu nosūtāmi juridiski saistoši dokumenti (iesniegumi, vēstules, sūdzības, u.c.). Turpmāk attīstot valsts garantētās e-pasta adreses izmantošanu, tiks izvērtēta iespēja piedāvāt šādu pakalpojumu arī B2C un C2C nišā (piem., piegādājot rēķinus elektroniskā formā).

Turklāt, VAS „Latvijas Pasts” nodrošinātu gan formālu paziņojumu nosūtīšanu fiziskām personām uz šo valsts garantēto e-pasta adresi, gan arī, ja saņēmējs to nelieto, paziņojuma papīra versijas piegādi.

Ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt datu konfidencialitāti un visas aktuālās informācijas saglabāšanu vienkopos, kā arī faktu, ka šāds pakalpojums faktiski ir vēstuļu korespondences aizvietoja, VAS „Latvijas Pasts” kā universālā pasta pakalpojuma

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

sniedzējs varētu izvērtēt iespējas attiecībā uz monopoltiesībām valsts garantētās e-pasta adreses izveidošanai, uzturēšanai un administrēšanai – līdzīgi kā AS „Valsts informācijas tīkla aģentūra” ir deleģētas tiesības nodrošināt un uzturēt valsts pārvaldes institūciju sakaru tīklu.

Veidojot elektronisko pakalpojumu klāstu, LP paredz attīstīt arī elektronisko ierakstīto vēstuļu sūtīšanu G2C un G2B nišā un nodrošināt šīs elektroniskās platformas uzturēšanu.

Attīstot elektroniskos pakalpojumus arī ārpus LR robežām, pastāv iespēja piesaistīt ES Teritoriālo programmu līdzekļus.

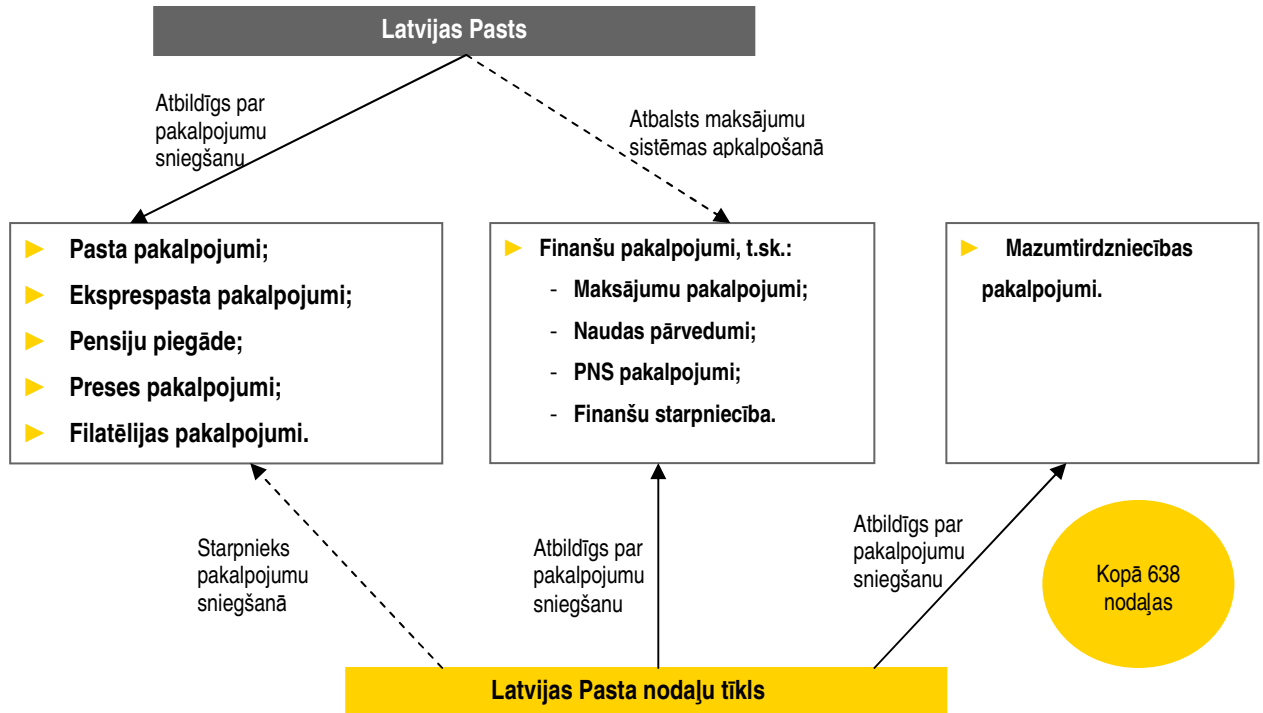
Ņemot vērā elektronisko pakalpojumu infrastruktūras izveidei nepieciešamo laiku, LP biznesa plānā šo pakalpojumu finanšu ietekme ir iekļauta, sākot no 2011.gada.

Pakalpojumi, kuru sniegšanu nodrošinās LPNT

LP pārtrauks sniegt pakalpojumus, kas saistīti ar klientu apkalpošanas infrastruktūru, t.i., tiks pārtraukta finanšu un mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšana. Līdz ar to LPNT ir atbildīgs par nākamajā tabulā norādīto pakalpojumu sniegšanu.

Pakalpojumi	LPNT atbildība
Finanšu pakalpojumi:	Pilna
Maksājumu pakalpojumi	Pilna
Naudas pārvedumi	Pilna
PNS pakalpojumi	Pilna
Finanšu starpniecība	Pilna
Mazumtirdzniecības pakalpojumi	Pilna

Nākamajā shēmā attēlota LP un LPNT sadarbība A scenārijā.

6.1.3. Pakalpojumu sniegšanā izmantotās infrastruktūras optimizācija

6.1.3.1. Klientu apkalpošanas infrastruktūra

LP klientu apkalpošanas infrastruktūru neuzturēs, tā tiks pilnībā nodota LPNT. LP īpašumā esošās pasta nodaļu telpas tiks iznomātas LPNT, savukārt to pasta nodaļu, kuru telpas LP trēja, īres līgumus ir paredzēts nodot LPNT. Arī visi KA tīkla darbinieki pāries darbā uz LPNT, savukārt pasta nodaļu aprīkojums tiks pārdots LPNT, bet pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās

sistēmas - iznomātas. Tādā veidā tiks nodrošināta infrastruktūra un kompetence, kas nepieciešama LPNT plānoto pakalpojumu sniegšanai (klientu apkalpošana, finanšu pakalpojumi un mazumtirdzniecība).

6.1.3.2. *Piegādes infrastruktūra un resursi*

A scenārija ietvaros LP piegādes infrastruktūra tiks izmantota šādu LP pakalpojumu sniegšanai:

- pasta pakalpojumi;
- preses pakalpojumi;
- pensiju piegāde;
- eksprespasta pakalpojumi;
- kravu pārvadājumu pakalpojumi.

6.1.4. Attīstības scenārija realizācijas plāns

6.1.4.1. *Scenārija realizācijas stiprās puses*

- ▶ Līdz ar KA tīkla nodošanu LP ir iespēja samazināt izdevumus, kas nepieciešami KA tīkla uzturēšanai, kā arī iegūt papildu finanšu līdzekļus par tā nodošanu LPNT.
- ▶ A scenārija realizācijai nepieciešamas salīdzinoši nelielas izmaiņas tiesību aktos un dokumentos, kā arī ir nepieciešams salīdzinoši neliels priekšdarbu apjoms.

6.1.4.2. *Sadarbība ar LPNT*

Tiesiskās prasības

Sadarbības līguma, kas noslēgts starp LPNT un LP (Nr. 8-13.01/1431b/2008, 29.12.2008.) mērķis ir:

- pasta nodaļu pielāgošana;
- LP pakalpojumu attīstīšana un optimizācija.

Līgums paredz:

- uzņēmuma pārejas līguma noslēgšanu un nosacījumus;
- LPNT pienākumu nodrošināt LP sniegto pakalpojumu pieejamību klientu apkalpošanas infrastruktūrā (sniegt pakalpojumus);
- Vienošanās ar LPNT par komisijas maksām par pasta pakalpojumu sniegšanu un komisiju aprēķina principiem;
- KA telpu nodošanu;
- LP programmatūras lietošanas tiesību piešķiršanu LPNT;
- LP piederošās kustamās mantas pārdošanu LPNT;
- atlīdzības apmērus LP par telpās veiktajiem ieguldījumiem;
- LPNT atbildību nodrošināt KA tīkla atbilstību tiesību aktu prasībām;
- pasta pakalpojumu tarifu noteikšanas un pielāgošanas kārtību;
- pasta bankas darbības pamatprincipus u.c. LPNT un LP sadarbības aspektus.

LPNT attīstības modelis un tā ietekme uz LP darbību

LPNT paredz pasta pakalpojumu pieprasījuma samazināšanos līdz 2010.gadam un nelielu pieaugumu, sākot ar 2011. gadu. Attīstot IT sistēmu nodrošinājumu pārņemtajās pasta nodaļās, LPNT paredz finanšu pakalpojumu pieprasījuma un ienākumu pieaugumu, kā arī uzlabotu paku piegādes pakalpojuma kvalitāti.

LPNT paredzamo saimnieciskās darbības attīstību iespējams iedalīt trīs galvenajos posmos:

- 1) KA tīkla darbības optimizācija (izmaksu samazināšana);
- 2) Pasta bankas attīstība, IT sistēmu pieejamības nodrošināšana pasta nodaļās;
- 3) mazumtirdzniecības u.c. pakalpojumu segmentu attīstība.

LP nodrošinās nepieciešamo IT sistēmu darbību un atbalsta funkciju veikšanu LPNT sniegtajiem finanšu pakalpojumiem, par to saņemot kompensāciju.

6.1.4.3. *Scenārija realizācijas ietvaros veicamās darbības*

Lai realizētu A scenārijā paredzēto sadarbību ar LPNT, LP ir jāveic šādas darbības.

~~IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA~~

- jāizstrādā darbības un kvalitātes standarti, pēc kuriem tiktu kontrolēta LPNT darbības kvalitāte attiecībā uz tā sniegtajiem LP pakalpojumiem;
- jānodrošina LPNT sniegto pasta pakalpojumu kvalitātes uzraudzība, īstenojot atbilstošus kontroles mehānismus;
- jāizveido atsevišķa uzskaites sistēma, kas ietvers datus par LP maksājumiem LPNT, kā arī par maksājumiem, kas saņemti no LPNT, un citām kontroles darbībām.
- Līdz ar KA tīkla nodošanu sākotnēji LP jānodrošina LPNT darbības analīze un naudas plūsmas pārskatīšana, lai nodrošinātu, ka KA tīkla nodošanas darījums tiek veiksmīgi realizēts.

Savukārt LP jauno pakalpojumu attīstībai jāveic šādas darbības:

- jāizveido tehniska iespējamība nodrošināt valsts garantētas e-pasta adreses izveidošanu un administrēšanu fiziskām personām;

6.1.4.4. *Scenārija realizācijas tiesiskais pamatojums*

Lai realizētu A scenārija ietvaros paredzamo LP optimizāciju un pakalpojumu attīstību, nepieciešamas izmaiņas jau esošajos tiesību aktos, kā arī jānodrošina jaunu tiesību aktu izstrāde.

- jāveic grozījumi likumā „Par pievienotās vērtības nodokli”, lai novērstu pievienotās vērtības nodokļa likmes piemērošanu universālā pasta pakalpojuma starpniekam par pakalpojumiem, par kuriem pievienotās vērtības nodokļa likme netiek piemērota VAS „Latvijas Pasts”;
- Lai ieviestu valsts administrētas e-pasta adreses sistēmu, valstij ir skaidri jāpauž sava nostāja par šādas sistēmas izveidi, uzturēšanu un apkalpošanu un ar attiecīgiem normatīviem aktiem jānosaka šāda pakalpojuma ieviešana;
- Lai LP administrētu valsts garantēto e-pasta adresi un veiktu vēstuļu korespondences piegādi, ja saņēmējam nav piekļuves e-pastam, būtu jānodrošina, ka attiecīgās iestādes slēdz līgumu ar LP par šāda pakalpojuma nodrošināšanu (piemēram, Valsts policija, tiesvedības iestādes u.c.), kā arī jānosaka LP atbildību šī pakalpojuma nodrošināšanā;
- Jāsaņem Ministru kabineta lēmums par LP izšķirošās ietekmes izbeigšanu citā sabiedrībā – Sadarbības līgumā ar SIA „Mono” paredzētajā kārtībā izbeidzot LP izšķirošo ietekmi LPNT;
- Turpmākai scenārija īstenošanai Konkurences likumā noteiktajā kārtībā jāsaņem Konkurences padomes atļauja;
- Līgumā ar LPNT precīzi jānosaka funkciju sadalījums starp LP un LPNT pasta un preses pakalpojumu piegādes ietvaros, PN nomāšanas nosacījumi u.c. jautājumi, kuru ietvaros LP un LPNT savstarpēji jāatskaitās un jāsadarbojas;

6.1.4.5. *Scenārija realizācijas riski*

- Sadarbojoties ar LPNT, jāņem vērā Konkurences padomes viedoklis attiecībā par komersantu apvienošanās un sadarbības uzraudzību.
- Sadarbība ar LPNT padara LP atkarīgu no viena partnera pasta pakalpojumu piegādi – Sadarbības līgums būtiski ierobežo LP iespējas atvērt pasta nodaļas vai piesaistīt pasta pakalpojumu starpniekus, lai nodrošinātu vai paplašinātu PN tīklu.
- Līdz ar KA tīkla nodošanu LPNT, pastāv iespēja, ka pēc pasta pakalpojumu tirgus liberalizācijas LPNT uz LP iepriekš piederošās infrastruktūras bāzes attīstīsies kā potenciāls konkurents, turklāt vienlaicīgi būtiski saruks LP vērtība;
- Pastāv risks, ka akcionāriem neiegūdot papildus līdzekļus LPNT pamatkapitālā, LP būs jāpārņem visa infrastruktūra, kas nodota LPNT;
- LPNT nespējot nodrošināt rentablu darbību un iestājoties maksātnespējai, LP būs jāpārņem visa infrastruktūra, kas nodota LPNT;
- LPNT potenciāla nespēja nodrošināt LP pakalpojumu piegādi atbilstošā kvalitātē – LP būs jānodrošina efektīvu kontroles mehānismu darbība, lai universālais pasta pakalpojums tiktu sniegts atbilstoši noteiktajiem kvalitātes standartiem;
- LP būs ierobežota spēja operatīvi ietekmēt un novērst LPNT sniegto pakalpojumu un procesu kvalitātes problēmas, kā arī ietekmēt saimnieciskās darbības attīstību;
- Ņemot vērā savstarpējos norēķinus ar LPNT par pasta pakalpojumu piegādi un par pakalpojumiem, ko LP sniegs LPNT, LP jāievieš un jārealizē sarežģīts naudas plūsmas vadības mehānisms;
- Valsts ekonomiskās situācijas ietekme uz LPNT saimniecisko darbību, kas ietekmē LPNT spēju segt maksājumus, LP;
- Nododot KA tīklu LPNT un pārtraucot sniegt finanšu un mazumtirdzniecības pakalpojumus, kā arī pasta un preses pakalpojumu segmentā izmantojot LPNT pakalpojumus, būtiski samazinās LP naudas plūsmu un līdz ar to arī uzņēmuma likviditāti, turklāt, tiek ierobežota arī LP spēja palielināt naudas plūsmu nākotnē;
- Nodot finanšu pakalpojumu segmentu LPNT, LP jānodrošina PNS kontu slēgšana, kam nepieciešami būtiski finanšu resursi;

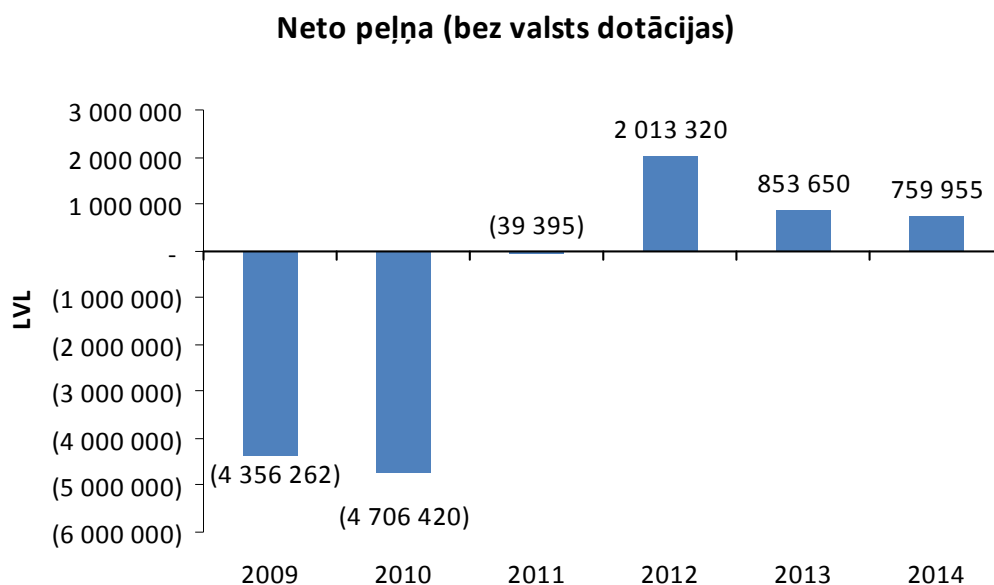
IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

- Nav iespējams viennozīmīgi prognozēt PNS kontu turētāju rīcību, finanšu pakalpojumus un PNS nodotot LPNT;
- LP un LPNT daļa likviditātes risku finanšu pakalpojumu ietvaros, ņemot vērā pienākumu nodrošināt finanšu līdzekļus atbilstoši klientu pieprasījumam;
- LPNT plāno uz LP pieredzes un sistēmu bāzes izveidot un attīstīt jaunas sistēmas, kas tiks izmantotas analoģu pakalpojumu sniegšanā, radot konkurenci LP esošajiem pakalpojumiem un veidojot jaunus pakalpojumus
- LPNT izmantojot tam paredzētās tiesības atteikties no LP nodrošināto IT sistēmu izmantošanas, samazināsies LP papildus ieņēmumi no LPNT par IT sistēmu nodrošināšanu.
- LP piegādes funkcijām nepieciešamās telpas būs jānomā no LPNT un tas kā apakšnomnieks būs atkarīgs no LPNT nomas nosacījumiem;
- Ņemot vērā LP maksājumus (komisijas) LPNT par nodrošinātajiem pakalpojumiem, LP kļūst par LPNT debitoru.

6.1.5. Finanšu ietekme

Zemāk pievienotajā attēlā redzama A scenārija realizācijas rezultātā sagaidāmā LP neto peļņa, neskaitot valsts dotāciju par preses piegādes pakalpojumu lauku apvidos sniegšanas radītajiem zaudējumiem. 2009.gada neto peļņa norādīta atbilstoši LP prognozētajam gada rezultātam, ņemot vērā valsts dotāciju.

Detalizēti A scenārija realizācijas finanšu aprēķini ir pievienoti biznesa plāna pielikumā.

6.2. Attīstības scenārijs – LP nodaļu skaita un darbības optimizācija

Šajā sadaļā aprakstīts LP attīstības B scenārijs un tā ietvaros sniedzamie pakalpojumi, scenārija realizācijai veicamās saimnieciskās un uz tiesību aktiem attiecināmās darbības, kā arī uz B scenāriju attiecināmie riski.

6.2.1. Attīstības scenārija stratēģijas kopsavilkums

B scenārijs paredz 402 nerentablu pasta nodaļu slēgšanu, saglabājot 236 rentablākās nodaļas. Šādā gadījumā, KA tikls pilnībā tiek saglabāts LP pārvaldībā, taču būtiskais KA infrastruktūras samazinājums ļaus papildus optimizēt gan LP ražošanu, gan ievērojami samazināt atbalsta struktūras un administrāciju. LP darbība tiks koncentrēta galvenokārt uz piegādes pakalpojumu sniegšanu un attīstību, taču PN rentabilitātes nodrošināšanai paredzēts saglabāt un papildināt finanšu un mazumtirdzniecības pakalpojumu klāstu. Tāpat tiek paredzēts, ka pastnieki varētu daļēji pārņemt līdzšinējās PN funkcijas, nodrošinot ne tikai sūtījumu piegādi, bet arī pasta pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem.

Īstenojot šādu attīstības scenāriju LP var būtiski samazināt ar klientu apkalpošanas infrastruktūru saistītos izdevumus, taču tā īstenošanai nepieciešamas normatīvo aktu izmaiņas attiecībā uz pasta pakalpojumu pieejas punktu skaita prasībām.

NAV KLASIFICĒTS

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

6.2.2. Attīstības scenārija ietvaros sniedzamie pakalpojumi

LP turpinās sniegt nākamajā tabulā uzskaitītos pakalpojumus, optimizējot to sniegšanas procesu. Tā kā šī scenārija ietvaros nav paredzēta sadarbība ar starpniekiem pasta pakalpojumu nodrošināšanā, LP ir atbildīgs par visu pakalpojumu sniegšanas procesu un veic visus pakalpojuma realizācijas posmus:

Pakalpojumi	LP iesaistīšanās
1) Pasta pakalpojumi	Pilna
2) Eksprespasta pakalpojumi	Pilna
3) Pensiju piegāde	Pilna
4) Preses pakalpojumi	Pilna
5) Filatēlijas pakalpojumi	Pilna
6) Finanšu pakalpojumi	Pilna
7) Mazumtirdzniecība	Pilna

B scenārijs neparedz intensīvu jaunu pakalpojumu attīstīšanu, lielākā vērtība tiks pievērsta esošā pakalpojumu klāsta pilnveidošanai; papildus piegādes tīkla pakalpojumiem, tiks attīstīti arī jau šobrīd LP pakalpojumu klāstā esošie KA tīkla pakalpojumi.

B modeļa ietvaros LP papildus piegādes pakalpojumu attīstībai, attīstīs šādus pakalpojumus:

Pakalpojumi	Pakalpojuma apraksts
1) Mazumtirdzniecības pakalpojumi	Klasificēta preču piegāde atkarībā no nodaļas atrašanās vietas Piegādes darbinieku iesaistīšana mazumtirdzniecībā
2) Finanšu pakalpojumi	Cash back pakalpojumi Papildu maksājumu pakalpojumu iespējas Western Union piekļuve

Finanšu pakalpojumi

LP plāno

- Nodrošināt iespēju pasta nodaļās norēķināties ar maksājumu kartēm.
- Attīstīt *Cash back* pakalpojumu, nodrošinot ierobežotas summas skaidras naudas izsniegšanu klientiem.
- Nodrošināt piekļuvi *Western Union* sistēmai tiešsaistes režīmā, tādējādi uzlabojot steidzamo naudas pārvedumu pakalpojumu kvalitāti un pieejamību.
- Ieviest tiešā debeta norēķinu pakalpojumu no PNS konta. Sadarbībā ar AS „Itella Information”, LP klienti šādu norēķinu iespēju varētu izmantot ar vairāk kā 75 maksājumu saņēmējiem.
- Sadarbībā ar kādu no Latvijas komercbankām, izveidot maksājumu kartes PNS klientiem.

Mazumtirdzniecības pakalpojumi

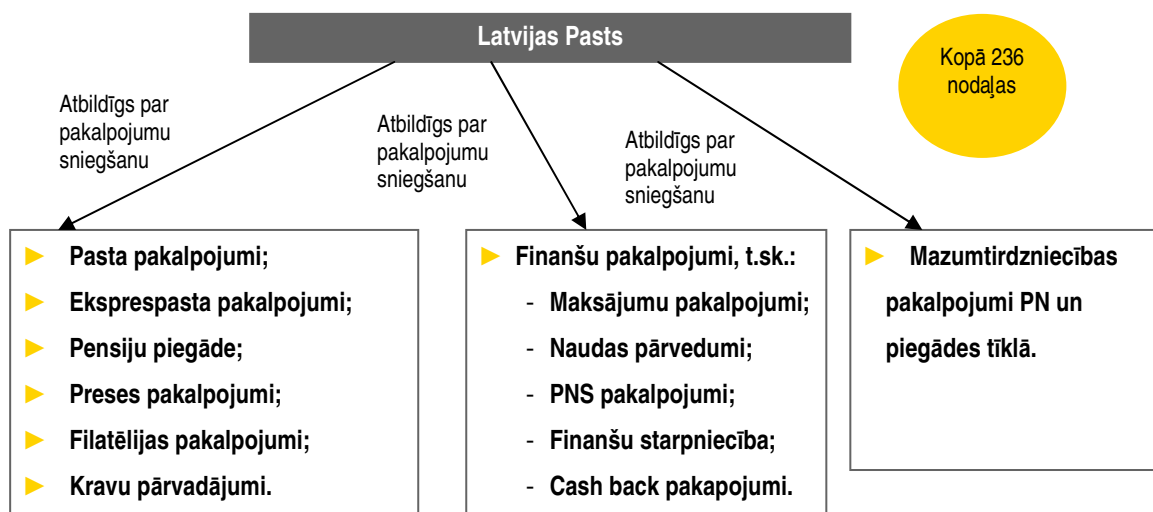
LP turpinās pasta nodaļās sniegt arī mazumtirdzniecības pakalpojumus. Pakalpojumu optimizācijas iespējas saistītas ar preču klāsta pilnveidošanu un LP iekšējā mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas procesa un sistēmas attīstību un uzlabošanu, veicot šādas darbības:

- Pieslēdzot visas pasta nodaļas un noliktavas vienotai IT sistēmai, kas ļautu operatīvi noteikt preču atlikumu un veikt to aprites uzskaiti;
- Izveidojot vienotu iekšējo sistēmu, kas ļautu piegādes darbiniekiem nodarboties ar mazumtirdzniecību (pasūtīt preces, veikt preču uzskaiti u.c. darbības);
- Papildinot mazumtirdzniecības preču klāstu ar jaunām precēm (piemēram, pasākumu biļetes, loterijas biļetes u.c.) atkarībā no pasta nodaļas atrašanās vietas vai piegādes darbinieka darbības vietas;
- Izveidojot e-veikalu LP klientiem;
- Nodrošinot preču grupēšanu atbilstoši pasta nodaļu atrašanās vietai un uz to attiecināmajam preču klāstam un komplektētu preču piegādi piegādes punktiem un nodaļām, atbilstoši LP mazumtirdzniecības vajadzībām;
- Nodrošināt papildu darbinieku norīkošanu mazumtirdzniecības pakalpojumu vadībai un pārraudzībai.

NAV KLASIFICĒTS

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

Nākamajā shēmā attēlota LP darbība B scenārijā.

6.2.3. Pakalpojumu sniegšanā izmantotās infrastruktūras optimizācija

6.2.3.1. Klientu apkalpošanas infrastruktūra

KA tīkla uzturēšanas izmaksas tiks samazinātas balstoties uz to, ka tiks būtiski samazināts nodaļu skaits. Saskaņā ar LP veikto analīzi un aprēķiniem optimālais nodaļu skaits ir 236 – pasta nodaļas, kas apvienotas ar piegādes punktiem. Līdz ar šādu būtisku pasta nodaļu skaita samazinājumu, LP iespējams ievērojami samazināt ar KA infrastruktūru saistītās izmaksas, tai skaitā KA tīkla telpu uzturēšanas un nomas izmaksas, KA vadībā, darbībā un apkalpošanā iesaistīto darbinieku skaitu, kā arī citas LP darbības izmaksas, kas saistītas ar KA infrastruktūras pārraudzību, uzturēšanu un apkalpošanu.

6.2.3.2. Piegādes infrastruktūra un resursi

B scenārija ietvaros LP piegādes infrastruktūra tiks izmantota šādu scenārijā iekļauto pakalpojumu sniegšanai:

Pakalpojumi	Piegādes infrastruktūra
1) Pasta pakalpojumi	Reģionālie centri, piegādes darbinieki, autotransporta centrs, IT infrastruktūra, šķirošanas ceļš
2) Eksprespasta pakalpojumi	Eksprespasta autotransports un šķirošanas ceļš, piegādes darbinieki, IT infrastruktūra
3) Pensiju piegāde	Reģionālie centri, piegādes darbinieki, IT infrastruktūra
4) Preses pakalpojumi	Reģionālie centri, autotransporta centrs, piegādes darbinieki, IT infrastruktūra
5) Finanšu pakalpojumi	Reģionālie centri, autotransporta centrs, piegādes darbinieki, IT infrastruktūra
6) Mazumtirdzniecības pakalpojumi	IT infrastruktūra, piegādes darbinieki, reģionālie centri

6.2.4. Attīstības scenārija realizācijas plāns

6.2.4.1. Scenārija realizācijas stiprās puses

- ▶ Scenārija ietvaros iespējams realizēt būtiskas KA, piegādes un ražošanas tīkla izmaksu optimizācijas darbības.
- ▶ Scenārija realizācijai LP nav nepieciešami apjomīgi laika un darbaspēka resursi sadarbības partneru piesaistei un uzraudzībai.
- ▶ Scenārija ietvaros ar minimāliem ieguldījumiem paredzama esošo pakalpojumu uzlabošana un attīstība.

6.2.4.2. Scenārija realizācijas ietvaros veicamās darbības

Lai realizētu B scenārijā paredzamās pakalpojumu attīstības un LP darbības optimizācijas aktivitātes, LP ir jāveic šādi pasākumi:

- Būtiska pasta nodaļu skaita slēgšana, balstoties uz nodaļu rentabilitātes rādītājiem.
- Pasta nodaļu izvietojuma un tajās sniegto pakalpojumu izvērtēšana, lai noteiktu reģionos un pilsētās saglabājamo pasta nodaļu skaitu un tajās sniegto pakalpojumu klāstu tādā apmērā, lai apmierinātu esošo pieprasījumu.

~~IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA~~

- Jānodrošina visu pasta nodaļu un noliktavu pieslēgšana vienotai IT sistēmai, kas ļautu efektīvāk sniegt finanšu pakalpojumus, uzskaitīt pieejamos finanšu resursus, kā arī noteikt preču atlikumu un veikt to aprites uzskaiti.
- Jāizveido vienota iekšējā sistēma, lai piegādes darbinieki varētu nodarboties ar mazumtirdzniecību (pasūtīt preces, veikt preču uzskaiti u.c. darbības).
- Jānoslēdz vienošanās ar preču piegādātājiem par komplektētu preču piegādi atbilstoši LP mazumtirdzniecības vajadzībām, nodrošinot preču grupēšanu atbilstoši pasta nodaļu atrašanās vietai un uz to attiecināmajam preču klāstam.
- Jānoslēdz vienošanās ar klientiem, lai nodrošinātu papildu maksājumu pakalpojumu iespējas.
- Pasta nodaļās jānodrošina iespēja klientiem veikt samaksu par pakalpojumiem ar norēķinu kartēm, izvērtējot ar šī pakalpojuma nodrošināšanu saistītās investīcijas un resursus.

6.2.4.3. *Scenārija realizācijas tiesiskais pamatojums*

Lai realizētu B scenārija ietvaros paredzamo LP optimizāciju un pakalpojumu attīstību nepieciešamas izmaiņas jau esošajos tiesību aktos, kā arī jāizvērtē jaunu tiesību dokumentu nepieciešamība:

- Jāveic izmaiņas tiesību aktos, kas reglamentē minimālo nodrošināmo pasta pakalpojumu sniegšanas vietu (pasta nodaļu) skaitu un izvietojumu.
- Jāvienojas ar arodbiedrībām par masveida darbinieku samazināšanu/kolektīvo atlaišanu.
- Jāizbeidz esošās saistības ar stratēģisko partneri.
- Sniedzot esošos un attīstot jaunus finanšu pakalpojumus, LP jānodrošina tā darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām attiecībā uz klientu identitāti un nelikumīgi iegūtas naudas legalizēšanas novēršanu.

6.2.4.4. *Scenārija realizācijas riski*

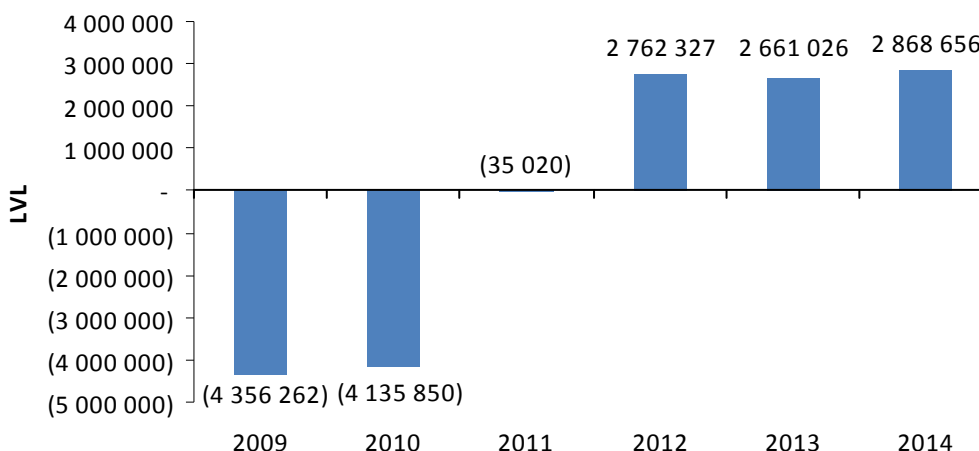
- Normatīvo aktu grozīšanai nepieciešamais laiks paldzina scenārija realizācijas laiku – nav iespējams uzsākt īstenošanu, pirms ir pieņemtas jaunas prasības pasta pakalpojumu piekļuves punktu izvietojumam un skaitam vai paplašināts piekļuves punktu definējums, iekļaujot motorizētos pastniekus;
- Būtiska pasta nodaļu skaita samazināšana un personāla optimizācija nozīmē LP specifiskās kompetences infrastruktūras samazinājumu, kas zīmīgi ietekmē LP kompetenci un pozīcijas stabilitāti tirgū;
- Ietekme uz LP publisko tēlu un sabiedrības pretestība, veicot apjomīgu pasta nodaļu tīkla, kā arī LP sociālās funkcijas ievērojamu samazināšanu;
- Nav iespējams prognozēt PNS kontu turētāju rīcību, slēdzot ievērojamu skaitu pasta nodaļu;
- Iespējama tiesvedības uzsākšana saistībā ar Sadarbības līguma ar stratēģisko partneri pārtraukšanu.
- LP rīcībā pēc PN samazināšanas paliek ievērojams apjoms saimnieciskajā darbībā neizmantojamu pamatlīdzekļu un ražošanas platību, kas negatīvi ietekmē LP darbības efektivitāti un konkurētspēju.

6.2.5. Finanšu ietekme

Zemāk pievienotajā attēlā redzama B scenārija realizācijas rezultātā sagaidāmā LP neto peļņa, neskaitot valsts dotāciju par preses piegādes pakalpojumu lauku apvidos sniegšanas radītajiem zaudējumiem. 2009.gada neto peļņa norādīta atbilstoši LP prognozētajam gada rezultātam, neņemot vērā valsts dotāciju.

Detalizēti B scenārija realizācijas finanšu aprēķini ir pievienoti biznesa plāna pielikumā.

Neto peļņa (bez valsts dotācijas)

6.3. Attīstības scenārijs – LP darbības optimizācija un pakalpojumu tālāka attīstība

Šajā sadaļā aprakstīts LP attīstības C scenārijs un tā ietvaros sniedzamie pakalpojumi, scenārija realizācijai paredzamās veicamās darbības un uz C scenāriju attiecināmie riski.

6.3.1. Attīstības scenārija stratēģijas kopsavilkums

C scenārijs paredz:

- LP pasta nodaļu skaita un darbības optimizāciju;
- nerentablu pasta nodaļu funkciju nodošanu pasta pakalpojumu starpniekiem, saglabājot pakalpojumu sniegšanas kontroli;

Šis modelis paredz pasta nodaļu tīkla optimizāciju, to daļēji saglabājot LP pārvaldībā, bet daļēji pasta pakalpojumu pieejamību nodrošinot ar pasta pakalpojumu starpnieku palīdzību: tām pasta nodaļām, kurās LP nespēj nodrošināt pietiekamu apgrozījumu un ienākumus, lai segtu pasta nodaļas darbības izmaksas, plānots piesaistīt starpniekus. Vietās, kur pasta pakalpojumu sniegšanai tiks piesaistīts pasta pakalpojumu starpnieks, LP savu pasta nodaļu vairs neuzturēs. Šajā gadījumā LP nenodos starpniekiem nekādus pasta pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos aktīvus, bet, atkarībā no izvēlēta starpniecības modeļa, šos aktīvus (telpas, aprīkojums) realizēs kā LP darbībai nevajadzīgus vai iznomās starpniekiem tādā veidā, lai pilnībā segtu LP izmaksas, kas saistītas ar šo aktīvu uzturēšanu.

LP darbība tiks orientēta uz piegādes un elektronisko pakalpojumu attīstīšanu, taču vienlaikus tiks nodrošināta arī noteiktu ar klientu apkalpošanu saistītu pakalpojumu sniegšana, kā arī attīstīti jauni pakalpojumi.

Šāds attīstības scenārijs ļaus ne vien samazināt ar klientu apkalpošanas infrastruktūru saistītos izdevumus, vienlaikus saglabājot pārraudzību pār šo infrastruktūru un nodrošinot klātesamību un pakalpojumu pieejamību visā valsts teritorijā, bet arī jaunu pakalpojumu attīstības rezultātā būs iespējams saglabāt vai palielināt ieņēmumus un nodrošināt LP konkurētspēju ilgtermiņā.

6.3.2. Attīstības scenārija ietvaros sniedzamie pakalpojumi

6.3.2.1. Esošie pakalpojumi

Ņemot vērā to, ka LP pakalpojumu sniegšanai ir izmantojama gan piegādes, gan klientu apkalpošanas infrastruktūra, un iespējamo LP sadarbību ar pasta pakalpojumu starpniekiem, paredzēts, ka citi komersanti daļēji iesaistīties LP sniegto pakalpojumu realizācijā, nodrošinot nepieciešamās klientu apkalpošanas funkcijas veikšanu:

NAV KLASIFICĒTS
IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

Pakalpojumi	LP starpnieka piesaistīšana pakalpojumam
1) Pasta pakalpojumi	Ierobežota
2) Eksprespasta pakalpojumi	Ierobežota
3) Pensiju piegāde	Ierobežota
4) Preses pakalpojumi	Ierobežota
5) Filatēlijas pakalpojumi	Nav
6) Finanšu pakalpojumi	Daļēja - konkrētie pakalpojumi ir precizējami
7) Mazumtirdzniecības pakalpojumi	Nav

LP pakalpojumu punktos tiek nodrošināta gan pamatpakalpojumu – pasta pakalpojumu, gan preses, gan arī mazumtirdzniecības un finanšu pakalpojumu sniegšana. Savukārt, pasta pakalpojumu starpnieku tīklā pieejamo pakalpojumu klāstā tiek iekļauti vēstuļu un paku pakalpojumi, preses abonēšana, ar pasta pakalpojumiem saistīto preču mazumtirdzniecība, kā arī maksājumu iekasēšana. Pasta pakalpojumu sniegšana ir obligāts starpniecības nosacījums, taču citu pakalpojumu pieejamība starpnieku tīklā tiek noteikta atbilstoši katra starpnieka vēlmēm, pakalpojumu pārdošanas potenciālam un noteiktiem kritērijiem (piem., starpnieka uzticamība, reputācija, finanšu stāvoklis, starpnieka papildu pakalpojumu sniegšanas kapacitāte, tehniskā iespējamība u.c.). Biznesa plāna ietvaros tiek paredzēts, ka LP PNS pakalpojumi, ņemot vērā PNS darbības juridiskos aspektus (lietošanas tiesības), nepieciešamo darbinieku apmācību un licencēšanu, kā arī nepieciešamību nodrošināt pietiekamu skaidras naudas atlikumu starpnieka tīklā (pastiprinājumi un inkasācija), pasta pakalpojumu starpnieku tīklā tiks sniegti tikai atsevišķās nodaļās.

Sadarbības modelis paredz, ka starpnieki veiks pasta paku pieņemšanu, pasta sūtījumu pavaddokumentu aizpildīšanu, reģistrēšanu un izsniegšanu, kā arī pakalpojumu maksas iekasēšanu pakalpojumu sniegšanas vietā, taču LP saglabās pilnu atbildību par pakalpojuma sniegšanu.

6.3.2.2. Jaunie pakalpojumi

C modeļa ietvaros LP attīstīs šādus jaunus pakalpojumus:

Pakalpojumi	Pakalpojuma apraksts
1) Mazumtirdzniecības pakalpojumi	Klasificēta preču piegāde atkarībā no nodaļas atrašanās vietas Piegādes darbinieku iesaistīšana mazumtirdzniecībā
2) Finanšu pakalpojumi	Cash back pakalpojumi Papildu maksājumu pakalpojumu iespējas Western Union piekļuve LP nodaļās
3) Elektroniskie pakalpojumi	Valsts garantēta e-pasta adrese fiziskām personām Interneta punkti
4) Pārstāvniecības pakalpojumi	Valsts institūciju pārstāvniecība Uzņēmumu pārstāvniecība

Finanšu pakalpojumi

LP turpinās sniegt finanšu pakalpojumus tā pārvaldītājās nodaļās, savukārt pasta pakalpojumu starpnieku tīklā finanšu pakalpojumu pieejamība būs ierobežota – pieejamais LP finanšu pakalpojumu klāsts tiks noteikts, balstoties uz iepriekš izstrādātiem kritērijiem. Finanšu pakalpojumu attīstībai LP plāno

- Nodrošināt iespēju pasta nodaļās norēķināties ar maksājumu kartēm.
- Attīstīt *Cash back* pakalpojumu, nodrošinot ierobežotas summas skaidras naudas izsniegšanu klientiem.
- LP pārvaldītājās PN nodrošināt piekļuves *Western Union* sistēmai tiešsaistes režīmā, tādejādi uzlabojot steidzamo naudas pārvedumu pakalpojumu kvalitāti un pieejamību.
- Ieviest tiešā debeta norēķinu pakalpojumu no PNS konta. Sadarbībā ar AS „Itella Information”, LP klienti šādu norēķinu iespēju varētu izmantot ar vairāk kā 75 maksājumu saņēmējiem.
- Sadarbībā ar kādu no Latvijas komercbankām, izveidot maksājumu kartes PNS klientiem.

NAV KLASIFICĒTS

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

Mazumtirdzniecības pakalpojumi

LP turpinās sniegt mazumtirdzniecības pakalpojumus tajās pasta nodaļās, kuras netiks nodotas starpniekiem.

LP iespējas optimizēt mazumtirdzniecības pakalpojumus ir saistītas ar LP iekšējās mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas procesa un sistēmas attīstību un uzlabošanu, veicot šādas darbības.

- Pieslēdzot visas pasta nodaļas un noliktavas vienotai IT sistēmai, kas ļautu operatīvi noteikt preču atlikumu un veikt to aprites uzskaiti;
- Izveidojot vienotu iekšējo sistēmu, kas ļautu piegādes darbiniekiem nodarboties ar mazumtirdzniecību (pasūtīt preces, veikt preču uzskaiti u.c. darbības);
- Papildinot mazumtirdzniecības preču klāstu ar jaunām precēm (piemēram, pasākumu biļetes, loterijas biļetes u.c.) atkarībā no pasta nodaļas atrašanās vietas vai piegādes darbinieka darbības vietas;
- Izveidojot e-veikalu LP klientiem;
- Nodrošinot preču grupēšanu atbilstoši pasta nodaļu atrašanās vietai un uz to attiecināmajam preču klāstam un komplektētu preču piegādi piegādes punktiem un nodaļām, atbilstoši LP mazumtirdzniecības vajadzībām;
- Nodrošināt papildu darbinieku norīkošanu mazumtirdzniecības pakalpojumu vadībai un pārraudzībai.

Elektroniskie pakalpojumi

Elektroniskās vēstules (e-pasts) pēdējo gadu laikā arvien samazina tradicionālo drukāto vēstuļu sūtījumu apjomu, kļūstot par dominējošo saziņas veidu kā starp fiziskām un juridiskām personām, tā arī starp privāto un publisko sektoru. Turklāt kā viens no galvenajiem valsts attīstības virzieniem tiek minēta „informācijas sabiedrības” veidošana, kas paredz elektroniskās valsts pārvaldes un elektronisko pakalpojumu attīstību.

VAS „Latvijas Pasts” plāno attīstīt elektroniskā pasta pakalpojumu – rosinot valstiskā līmenī izveidot un ieviest vienotu, universālu e-pasta sistēmu, lai nodrošinātu vienotu saziņu starp valsts institūcijām un publisko un privāto sektoriem (komersantiem), kā arī valsts institūcijām un privātpersonām. Tādējādi, katram iedzīvotājam un uzņēmumam tiktu izveidots e-pasta konts, kur tiek glabāti visi tam adresētie sūtījumi no publiskās pārvaldes iestādēm (VSAA paziņojumi, tiesu pavēstes, VID paziņojumi, paziņojumi no CVK, pašvaldības paziņojumi par nekustamā īpašuma nodokli, utt) un no kura būtu nosūtāmi juridiski saistoši dokumenti (iesniegumi, vēstules, sūdzības, u.c.). Turpmāk attīstot valsts garantētās e-pasta adreses izmantošanu, tiks izvērtēta iespēja piedāvāt šādu pakalpojumu arī B2C un C2C nišā (piem., piegādājot rēķinus elektroniskā formā).

Turklāt, VAS „Latvijas Pasts” nodrošinātu gan formālu paziņojumu nosūtīšanu fiziskām personām uz šo valsts garantēto e-pasta adresi, gan arī, ja saņēmējs to nelieto, paziņojuma papīra versijas piegādi.

Ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt datu konfidencialitāti un visas aktuālās informācijas saglabāšanu vienkopus, kā arī faktu, ka šāds pakalpojums faktiski ir vēstuļu korespondences aizvietošanas pakalpojums, VAS „Latvijas Pasts” kā universālā pasta pakalpojuma sniedzējs varētu izvērtēt iespējas attiecībā uz monopoltiesībām valsts garantētās e-pasta adreses izveidošanai, uzturēšanai un administrēšanai – līdzīgi kā AS „Valsts informācijas tīkla aģentūra” ir deleģētas tiesības nodrošināt un uzturēt valsts pārvaldes institūciju sakaru tīklu.

Veidojot elektronisko pakalpojumu klāstu, LP paredz attīstīt arī elektronisko ierakstīto vēstuļu sūtīšanu G2C un G2B nišā un nodrošināt šīs elektroniskās platformas uzturēšanu.

Attīstot elektroniskos pakalpojumus arī ārpus LR robežām, pastāv iespēja piesaistīt ES Teritoriālo programmu līdzekļus.

Ņemot vērā elektronisko pakalpojumu infrastruktūras izveidei nepieciešamo laiku, LP biznesa plānā šo pakalpojumu finanšu ietekme ir iekļauta, sākot no 2011.gada.

Papildinot valsts garantētās e-pasta adreses pakalpojumu, tiks izvērtēta iespēja LP uzturētajos pasta pakalpojumu pieejas punktos (īpaši reģionos) izveidot publiskos interneta piekļuves punktus – nodrošinot klientiem iespēju gan piekļūt savam garantētās e-pasta adreses kontam, gan izmantot citus interneta pakalpojumus.

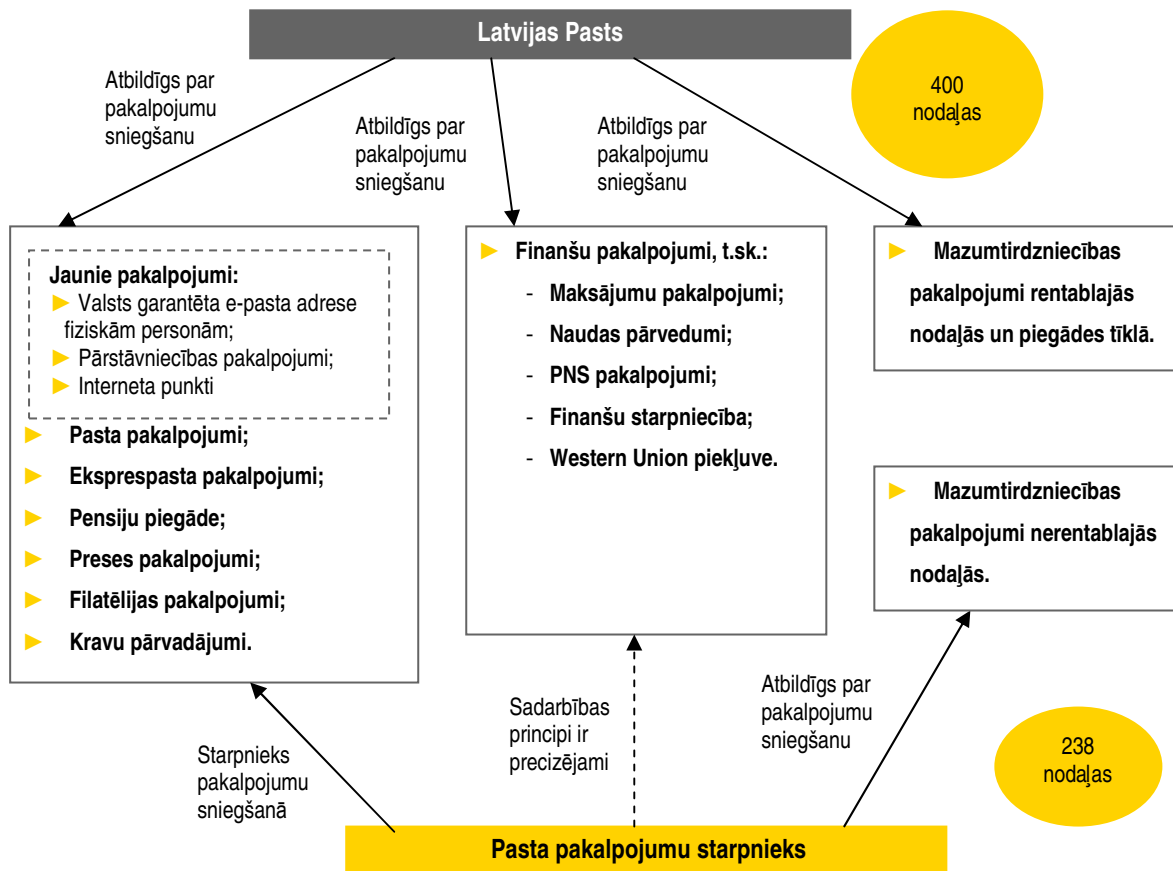
Pārstāvniecības pakalpojumi

Ņemot vērā plašo klientu apkalpošanas infrastruktūras pārklājumu, LP izvērtē iespēju darboties kā starpnieks un nodrošināt klientu apkalpošanas funkcijas izpildi citu valsts un pašvaldību institūciju vārdā (VSAA, VID, PMLP, u.c.). Šāds pakalpojums aptvertu institūcijām adresētu iesniegumu, atskaišu, pārskatu pieņemšanu, izziņu izsniegšanu, dzīvesvietas deklarēšanu u.c. pakalpojumu sniegšanu.

Papildus, šādu pakalpojumu iespējams attīstīt un sniegt arī uzņēmumu vārdā, kuriem nepieciešams plašs pārklājums. Pie šādiem pakalpojumiem var tikt pieskaitīta līgumu slēgšana uzņēmuma vārdā, piem., Lattelecom līgumu slēgšana par virszemes televīziju, kā arī aprīkojuma pārdošana; Viasat līgumu pieņemšana, mazcenas mobilo tālrunu līgumu slēgšana u.c.

Pārstāvniecības pakalpojumu ietekme nav novērtēta un LP biznesa plāna finanšu aprēķinos nav ņemta vērā.

Nākamajā shēmā attēlota LP un pasta pakalpojumu starpnieku sadarbība C scenārijā.

6.3.3. Pakalpojumu sniegšanā izmantotās infrastruktūras optimizācija

6.3.3.1. Klientu apkalpošanas infrastruktūra

Pakalpojumu pieejas punktu skaits tiek plānots tā, lai nodrošinātu rentablu infrastruktūras darbību, vienlaikus nodrošinot iespējami plašu teritoriālu pārklājumu un pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem. Lai sasniegtu šos mērķus, klientu apkalpošanas infrastruktūras uzturēšana tiek nodrošināta, piesaistot pasta pakalpojumu starpniekus.

LP uztur tikai tos pasta pakalpojumu pieejas punktus, kuru darbība nerada zaudējumus, t.i., kuru bruto peļņa nav negatīva. Savukārt, lai nodrošinātu pasta pakalpojumu pieejamību nerentablu pasta nodaļu apkalpes teritorijās, tiek izveidots ap 238 pakalpojumu pieejas punktu tīkls, kura darbību nodrošina pasta pakalpojumu starpnieki. Tādējādi, LP uzturot 400 pakalpojumu pieejas punktus, kopumā tiek izveidots 638 pasta pakalpojumu pieejas punktu tīkls visā valsts teritorijā.

Lai nodrošinātu iespējami plašu klientu apkalpošanas infrastruktūras pārklājumu, kā potenciālie pasta pakalpojumu starpnieki tiek uzskatīti:

- pašvaldības, pašvaldību uzņēmumi;
- komercuzņēmumi, tai skaitā veikal un degvielas uzpildes staciju tīkli;
- bibliotēkas.

LP kā iespējamus pasta pakalpojumu starpniekus izvērtēs arī līdzšinējos LP darbiniekus.

LP paredz iespēju attīstīt divu veidu sadarbības modeļus ar pakalpojumu starpniekiem:

- jaunu LP pakalpojumu sniegšanas punktu izveide kāda jau esošā komersanta darbības tīkla ietvaros – LP slēdz nerentablās nodaļas, pasta pakalpojumu sniegšanu pārceļot uz starpnieka telpām
- sadarbības partneru piesaistīšana nerentablām LP nodaļām – starpnieks pārņem pasta pakalpojumu sniegšanu LP nodaļas telpās, papildus izvēršot savu uzņēmējdarbību.

NAV KLASIFICĒTS

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

Paredzamā sadarbība ar citiem pasta komersantiem, kas nodrošinātu UPP starpnieka funkcijas, rada LP iespēju samazināt KA tīkla izmaksas, ņemot vērā telpu nomas un uzturēšanas izmaksu apjoma samazinājumu. Tiek pieņemts, ka nākamajos gados pakāpeniski starpniekiem tiks nodotas 238 pasta nodaļas, līdz ar to LP pārraudzībā paliktu ap 400 pasta nodaļu.

Līdz ar atsevišķu pasta nodaļu nodošanu starpniekam LP iespējams samazināt ar KA infrastruktūras uzturēšanu un apkalpošanu saistītās izmaksas, tai skaitā,

- Samazināt LP pārraudzībā atlikušo KA telpu nomas un uzturēšanas izmaksas – tiek pieņemts, ka, pārslēdzot nomas līgumus ar telpu apsaimniekotājiem un īpašniekiem, telpu nomas izmaksas iespējams ievērojami samazināt.
- Samazināt ar KA tīkla telpu uzturēšanu un pārraudzību saistīto darbinieku skaitu un atalgojuma izmaksas;
- Samazināt citas ar KA infrastruktūras pārraudzību, uzturēšanu un apkalpošanu saistītās izmaksas.

6.3.3.2. *Piegādes infrastruktūra un resursi*

C scenārija ietvaros LP piegādes infrastruktūra tiks izmantotā šādu scenārijā iekļauto pakalpojumu sniegšanai:

Pakalpojumi	Piegādes infrastruktūra
1) Pasta pakalpojumi	Reģionālie centri, piegādes darbinieki, autotransporta centrs, IT infrastruktūra, šķirošanas cehs
2) Eksprespasta pakalpojumi	Eksprespasta autotransports un šķirošanas cehs, piegādes darbinieki, IT infrastruktūra
3) Pensiju piegāde	Reģionālie centri, piegādes darbinieki, IT infrastruktūra
4) Preses pakalpojumi	Reģionālie centri, autotransporta centrs, piegādes darbinieki, IT infrastruktūra
5) Filatēlijas pakalpojumi	IT infrastruktūra, marķēšanas iekārtas
6) Finanšu pakalpojumi	Reģionālie centri, autotransporta centrs, piegādes darbinieki, IT infrastruktūra
7) Mazumtirdzniecības pakalpojumi	IT infrastruktūra, piegādes darbinieki, reģionālie centri

6.3.4. Attīstības scenārija realizācijas plāns

6.3.4.1. *Scenārija realizācijas stiprās puses*

- ▶ Scenārija ietvaros ir paredzēta vairāku jaunu pakalpojumu attīstība kā arī esošo uzlabošana, radot LP iespēju palielināt ieņēmumus un konkurētspēju;
- ▶ Piesaistot pasta pakalpojumu starpniekus, tiek veicināts mazās uzņēmējdarbības atbalsts;
- ▶ C scenārija realizācijai nepieciešamas salīdzinoši mazas izmaiņas tiesību aktos un dokumentos;
- ▶ C scenārija ietvaros LP saglabātu pārraudzību par šobrīd tā pārziņā esošo KA, piegādes un ražošanas infrastruktūru, kā arī saglabātu klātesamību un pakalpojumu pieejamību plašā LR teritorijā;
- ▶ Valsts rīcībā būtu konkurētspējīga kompānija ar plašu infrastruktūru, ar kuru varētu rīkoties pēc saviem ieskatiem – pieņemot lēmumu par tās pārdošanu vai izmantošanu noteiktu valsts sociālo vai citu mērķu realizēšanai.

6.3.4.2. *Scenārija realizācijas ietvaros veicamās darbības*

Lai realizētu C scenārijā paredzamo jauno pakalpojumu ieviešanu, LP darbības optimizācijas u.c. saimnieciskos pasākumus, LP ir jāveic šādas darbības:

- Izveidot tehnisku iespējamību nodrošināt valsts garantētas e-pasta adreses izveidošanu un administrēšanu fiziskām personām;
- Nodrošināt visu pasta nodaļu un noliktavu pieslēgšanu vienotai IT sistēmai, kas ļautu veikt finanšu pakalpojumus, noteikt pieejamos finanšu resursus, kā arī noteikt preču atlikumu un veikt to aprītes uzskaiti.
- Izveidot vienotu iekšējo sistēmu, kas ļautu realizēt iespēju piegādes darbiniekiem nodarboties ar mazumtirdzniecību (pasūtīt preces, veikt preču uzskaiti u.c. darbības).
- Noslēgt vienošanos ar preču piegādātājiem par komplektētu preču piegādi atbilstoši LP mazumtirdzniecības vajadzībām, nodrošinot preču grupēšanu atbilstoši pasta nodaļu atrašanās vietai un uz to attiecināmajam preču klāstam.
- Noslēgt vienošanos ar klientiem, lai nodrošinātu papildu maksājumu pakalpojumu iespējas.

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

- Pasta nodaļās jānodrošina iespēja klientiem veikt samaksu par pakalpojumiem ar norēķinu kartēm, izvērtējot ar šī pakalpojuma nodrošināšanu saistītās investīcijas un resursus.

Sadarbībai ar citiem komersantiem LP ir:

- jāveic analīze un tirgus izpēte par iespējamajiem sadarbības partneriem gan to piesaistei LP nerentablajām pasta nodaļām, gan iespējai izveidot LP pakalpojumu sniegšanas punktus kāda jau esošā komersanta darbības tīklā.
- jāveic analīze, lai noteiktu cik un kuras pasta nodaļas ir iespējams un ir izdevīgi nodot pasta pakalpojumu starpniekiem.
- jāizveido atsevišķa uzskaites sistēma, kas ietvers datus par LP veiktajiem komisijas maksājumiem pasta pakalpojumu starpniekiem, kā arī par maksājumiem, kas saņemti šiem starpniekiem.
- jāizstrādā darbības un kvalitātes standarti, pēc kuriem tiktu kontrolēta pasta pakalpojumu starpnieku darbības kvalitāte attiecībā uz to sniegtajiem LP pakalpojumiem;
- jānodrošina piesaistīto pakalpojumu starpnieku darbinieku apmācība, kas nepieciešama LP pakalpojumu sniegšanai un kvalitātes nodrošināšanai.

6.3.4.3. Scenārija realizācijas tiesiskais pamatojums

Lai realizētu C scenārija ietvaros paredzamo LP optimizāciju un pakalpojumu attīstību, nepieciešamas izmaiņas jau esošajos tiesību aktos, kā arī jānodrošina jaunu tiesību aktu izstrāde. Īstenojot C scenāriju, LP ir jāņem vērā šādi tiesiskie aspekti:

- Jāveic grozījumi likumā „Par pievienotās vērtības nodokli”, lai novērstu PVN likmes piemērošanu universālā pasta pakalpojuma starpniekam par pakalpojumiem, par kuriem PVN likme netiek piemērota LP;
- Lai ieviestu valsts administrētas e-pasta adreses sistēmu, valstij ir skaidri jāpauž sava nostāja par šādas sistēmas izveidi, uzturēšanu un apkalpošanu un ar attiecīgiem normatīviem aktiem jānosaka šāda pakalpojuma ieviešana;
- Lai LP administrētu valsts garantēto e-pasta adresi un veiktu vēstuļu korespondences piegādi, ja saņēmējam nav piekļuves e-pastam, būtu jānodrošina, ka attiecīgās iestādes slēdz līgumu ar LP par šāda pakalpojuma nodrošināšanu (piemēram, Valsts policija, tiesvedības iestādes u.c.), kā arī jānosaka LP atbildību šī pakalpojuma nodrošināšanā.
- Esošo saistību ar stratēģisko partneri pārtraukšana.
- Līgumā ar citiem pasta komersantiem, jānosaka funkciju sadalījums starp LP un starpniekiem LP pakalpojumu sniegšanas ietvaros, pasta nodaļu nomāšanas nosacījumi u.c. jautājumi, kuru ietvaros LP un komersantiem savstarpēji jāatskaitās un jāsadarbojas.
- Jānoslēdz līgums ar SIA „Itella Logistics” par tiešā debeta norēķinu pakalpojumu no PNS konta.
- Jānoslēdz vienošanās ar komercbanku par maksājumu karšu izveidošanu PNS klientiem.
- Sniedzot esošos un attīstot jaunus finanšu pakalpojumus, LP jānodrošina tā darbības atbilstība normatīvo aktu prasībām attiecībā uz klientu identitāti un nelikumīgi iegūtas naudas legalizēšanas novēršanu.
- Finanšu pakalpojumu starpniecības apmērs un starpniecības ietvaros sniegtie pakalpojumi jāprecizē atbilstoši tiesību aktu un LP IT sistēmu drošību apsvērumiem.

6.3.4.4. Scenārija realizācijas riski

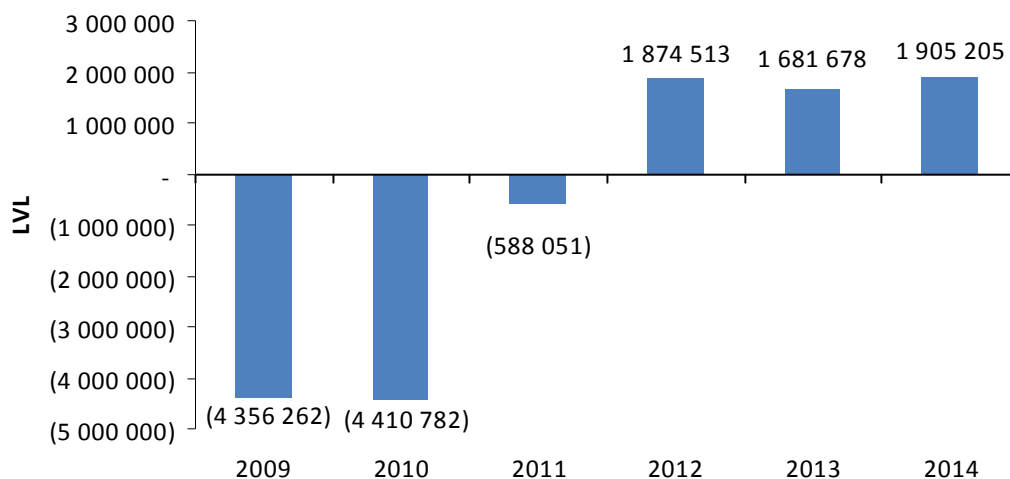
- Pastāv iespēja, ka pasta (vai citu) komersantu piesaiste būs ierobežota, līdz ar to nav viennozīmīgi iespējams prognozēt LP un citu komersantu sadarbības iespējas un rezultātus, kā arī citu komersantu izvirzītās prasības.
- Nav iespējams viennozīmīgi paredzēt LP sadarbības partneru iespēju pilnvērtīgi nodrošināt starpnieka funkcijas un klientu uztveri par saņemtajiem pakalpojumiem un to kvalitāti.
- LP būs ierobežota iespēja kontrolēt citu komersantu sniegto pakalpojumu kvalitāti, kā arī turpmāko saimnieciskās darbības attīstību.
- Sadarbojoties ar pasta pakalpojumu starpniekiem, LP jāievieš un jārealizē sarežģīts naudas plūsmas vadības mehānisms, ņemot vērā savstarpējos norēķinus par starpnieku veikto pasta pakalpojumu starpniecību, kā arī par pakalpojumiem, kurus LP nodrošinās pasta pakalpojumu starpniekiem.
- Sadarbojoties ar citiem pasta komersantiem pasta pakalpojumu sniegšanā, LP var palielināties laika un finanšu resursu apjoms, kas nepieciešams, lai kontrolētu un administrētu sadarbības partnerus.
- Ņemot vērā LP maksājumus (komisijas) pasta pakalpojumu starpniekiem, LP kļūst par šo komersantu debitoru.
- Iespējama tiesvedības uzsākšana saistībā ar Sadarbības līguma ar stratēģisko partneri pārtraukšanu.

6.3.5. Finanšu ietekme

Zemāk pievienotajā attēlā redzama C scenārija realizācijas rezultātā sagaidāmā LP neto peļņa, neskaitot valsts dotāciju par preses piegādes pakalpojumu lauku apvidos sniegšanas radītajiem zaudējumiem. 2009.gada neto peļņa norādīta atbilstoši LP prognozētajam gada rezultātam, neņemot vērā valsts dotāciju.

Detalizēti C scenārija realizācijas finanšu aprēķini ir pievienoti biznesa plāna pielikumā.

Neto peļņa (bez valsts dotācijas)

7. Attīstības scenāriju salīdzinājums

	A scenārijs	B scenārijs	C scenārijs
Vispārējs scenāriju raksturojums			
Scenāriju kopējā stratēģiskā virzība	Scenārijs vērsts uz LP biznesa stratēģijas maiņu, fokusējoties uz piegādes pakalpojumu sniegšanu, pasta pamatpakalpojumu sniegšanā piesaistot partneri - LPNT. Scenārija ietvaros vairs netiek tieši izmantota LP bāzes kompetence un būtisks pārdošanas kanāls – KA tīkls.	Scenārijs vērsts uz LP darbības ievērojamu un strauju optimizāciju, fokusējoties uz nerentablu PN slēgšanu un esošo pakalpojumu maksimālu saglabāšanu, izmantojot piegādes tīklu un neveicot investīcijas jaunu pakalpojumu ieviešanā. Scenārija ietvaros tiek ievērojami samazināta LP bāzes kompetence un būtisks pārdošanas kanāls – KA tīkls.	Scenārijs vērsts uz maksimālu esošās LP infrastruktūras saglabāšanu un pakāpenisku optimizāciju, fokusējoties uz nerentablu PN nodošanu starpniecībā un esošo pakalpojumu maksimālu saglabāšanu, izmantojot KA un piegādes tīklu. Scenārija ietvaros, izmantojot saglabāto infrastruktūru, tiks veiktas investīcijas jaunu pakalpojumu ieviešanā. Scenārija ietvaros daļēji netiek tieši izmantota LP bāzes kompetence un būtisks pārdošanas kanāls – KA tīkls.
Scenāriju makroekonomiskā ietekme	LP samazina uzņēmumā nodarbināto skaitu līdz 2 435 darbiniekiem (no tiem reģionos - ~800 darbinieku) Tiek piesaistītas investīcijas uzņēmuma attīstībai LVL 850 000 apmērā. LP pārtrauc tiešu sociālās funkcijas veikšanu, uzturot KA tīklu kā sociālās infrastruktūras daļu LR reģionos.	LP samazina uzņēmumā nodarbināto skaitu līdz 3 589 darbiniekiem (no tiem reģionos - ~1800 darbinieku) Tiek piesaistītas investīcijas uzņēmuma attīstībai un pamatlīdzekļu atjaunošanai LVL 1 150 000 apmērā. LP sociālo funkciju veic samazinātā apmērā, uzturot KA tīklu kā sociālās infrastruktūras daļu blīvāk apdzīvotajos LR reģionos.	LP samazina uzņēmumā nodarbināto skaitu līdz 3 846 darbiniekiem (no tiem reģionos - ~1900 darbinieku) Tiek piesaistītas investīcijas uzņēmuma attīstībai un pamatlīdzekļu atjaunošanai LVL 1 450 000 apmērā. LP saglabā tiešu un netiešu sociālās funkcijas veikšanu esošajā apmērā, tieši un ar starpniecību uzturot KA tīklu kā sociālās infrastruktūras daļu LR reģionos.
Scenāriju ietekme uz nozares darbību			
Nozarē pieejamie pakalpojumi	LP kā nozares vadošais uzņēmums turpina sniegt šādus pakalpojumus: Pasta pakalpojumi Tiešais pasts Preses pakalpojumi Pensiju piegāde Filatēlijas pakalpojumi Eksprespasta pakalpojumi Universālā pasta pakalpojuma pārklājums tiek saglabāts, nodrošinot ar partnera palīdzību. Tiek pārtraukta PNS pakalpojumu un mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšana.	LP kā nozares vadošais uzņēmums turpina sniegt šādus pakalpojumus: Pasta pakalpojumi Tiešais pasts Preses pakalpojumi Pensiju piegāde Filatēlijas pakalpojumi Eksprespasta pakalpojumi Mazumtirdzniecība Finanšu pakalpojumi Universālā pasta pakalpojuma pārklājums tiek samazināts, tiek veiktas attiecīgas izmaiņas UPP regulējošos normatīvajos aktos. PNS pakalpojumu sniegšana tiek saglabāta.	LP kā nozares vadošais uzņēmums turpina sniegt šādus pakalpojumus: Pasta pakalpojumi Tiešais pasts Preses pakalpojumi Pensiju piegāde Filatēlijas pakalpojumi Eksprespasta pakalpojumi Mazumtirdzniecība Finanšu pakalpojumi Universālā pasta pakalpojuma pārklājums tiek saglabāts, piesaistot pasta pakalpojumu starpniekus. PNS pakalpojumu sniegšana tiek saglabāta.

NAV KLASIFICĒTS

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

	Uzņēmums ierobežo/pārtrauc preču un finanšu pakalpojumu izplatīšanu ar pastnieku starpniecību, tādējādi ierobežojot šo pakalpojumu pieejamību ārpus PN.	Uzņēmums paplašina preču, finanšu un, it īpaši, pasta pakalpojumu izplatīšanu ar pastnieku starpniecību, tādējādi nodrošinot šo pakalpojumu pieejamību ārpus PN.	Uzņēmums paplašina preču, finanšu un pasta pakalpojumu izplatīšanu ar pastnieku starpniecību, tādējādi paaugstinot šo pakalpojumu pieejamību ārpus PN.
Nozares attīstība	<p>LP attīsta šādus pakalpojumus:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kravu pārvaldājumi E-pakalpojums <p>Scenārija īstenošana radītu būtiskus ierobežojumus to nozares pakalpojumu attīstībā, kuriem nepieciešams KA tīkls. LP ir apgrūtināta jaunu KA pakalpojumu ieviešana, jo LP katra jauna pakalpojuma sniegšana KA tīklā ir jāsaskaņo un formāli jāvienojas ar partneri. Tādējādi tiek kavēta nozares attīstība.</p> <p>LP pakalpojumu attīstības iespējas saistāmas ar piegādes vai elektronisko kanālu izmantošanu.</p>	<p>LP attīsta šādus pakalpojumus:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kravu pārvaldājumi Finanšu pakalpojumi Mazumtirdzniecība <p>Scenārija īstenošana radītu būtiskus ierobežojumus to nozares pakalpojumu attīstībā, kuriem nepieciešams KA tīkls. LP ir nerentabli ieviest jaunus KA pakalpojumus samazinātā KA tīkla dēļ.</p> <p>Tiek attīstīti tikai ar piegādes kanāla izmantošanu saistītie pakalpojumi.</p>	<p>LP attīsta šādus pakalpojumus:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kravu pārvaldājumi Finanšu pakalpojumi Mazumtirdzniecība E-pakalpojums Interneta punkti Pārstāvniecības pakalpojumi <p>Scenārija īstenošana radītu nebūtiskus ierobežojumus to nozares pakalpojumu attīstībā, kuriem nepieciešams KA tīkls, jo daļa no PN tiktu nodotas starpniekiem. Tādējādi LP katra jauna pakalpojuma sniegšana KA tīklā ir jāsaskaņo ar starpnieku.</p> <p>Jaunattīstāmie LP pakalpojumi saistīti ar visu pārdošanas kanālu un infrastruktūras resursu izmantošanu.</p>
Scenāriju ietekme uz biznesa ilgtspēju			
Uzņēmumam piederošā infrastruktūra	<p>Uzņēmums patur savākšanas, pārvaldīšanas, šķirošanas un piegādes infrastruktūru, bet nepārvalda KA infrastruktūru.</p> <p>Pieeja uzņēmuma biznesa nodrošināšanai nepieciešamajai KA infrastruktūrai ir <u>ierobežota</u>.</p> <p>Sākot ar 2010. gadu uzņēmuma rīcībā esošo PN skaits samazinās no 638 līdz 0. LPNT uztur 638 PN jeb 1 pasta nodaļu uz 3 616 iedzīvotājiem un 101 km² platību.</p>	<p>Uzņēmumam ir pilnīga pieeja biznesa nodrošināšanai nepieciešamajai infrastruktūrai.</p> <p>Biznesa nodrošināšanai nepieciešamā KA infrastruktūra tiek nodrošināta atbilstoši LP biznesa apjomiem.</p> <p>Sākot ar 2010. gadu līdz 2012. gadam uzņēmuma rīcībā esošo PN skaits tiek pakāpeniski samazināts no 638 līdz 236 nodaļām jeb 1 pasta nodaļu uz 9 774 iedzīvotājiem un 274 km² platību.</p>	<p>Uzņēmumam ir pilnīga pieeja ražošanas nodrošināšanai nepieciešamajai infrastruktūrai.</p> <p>Uzņēmuma pieeja KA infrastruktūrai ir samazināta, daļu no KA tīkla nodrošina starpnieki.</p> <p>Sākot ar 2010.gadu līdz 2012.gadam uzņēmuma rīcībā esošo PN skaits tiek pakāpeniski samazināts no 638 līdz 400 nodaļām. Starpniekiem tiek nodotas 238 PN. Kopā tiek saglabātas 638 PN jeb 1 pasta nodaļu uz 3 616 iedzīvotājiem un 101 km² platību.</p>
Pakalpojumu attīstīšanas iespējas	<p>LP saglabā iespēju attīstīt piegādes pakalpojumus un izmantot attālinātus pārdošanas kanālus (internets, tiešais pasts).</p> <p>LP ir ierobežotas iespējas izmantot</p>	<p>LP saglabā iespēju attīstīt piegādes pakalpojumus un izmantot attālinātus pārdošanas kanālus (internets, tiešais pasts).</p> <p>LP ir ierobežotas iespējas izmantot</p>	<p>LP saglabā iespēju attīstīt piegādes pakalpojumus un izmantot attālinātus pārdošanas kanālus (internets, tiešais pasts).</p> <p>LP ir plašākas iespējas veikt pakalpojumu attīstību, LP ir pieejams plašs KA tīkla pārklājums un netiek ierobežota citu infrastruktūras resursu un pārdošanas kanālu izmantošana pakalpojumu attīstībā.</p> <p>LP ir daļēji samazinātas iespējas</p>

NAV KLASIFICĒTS

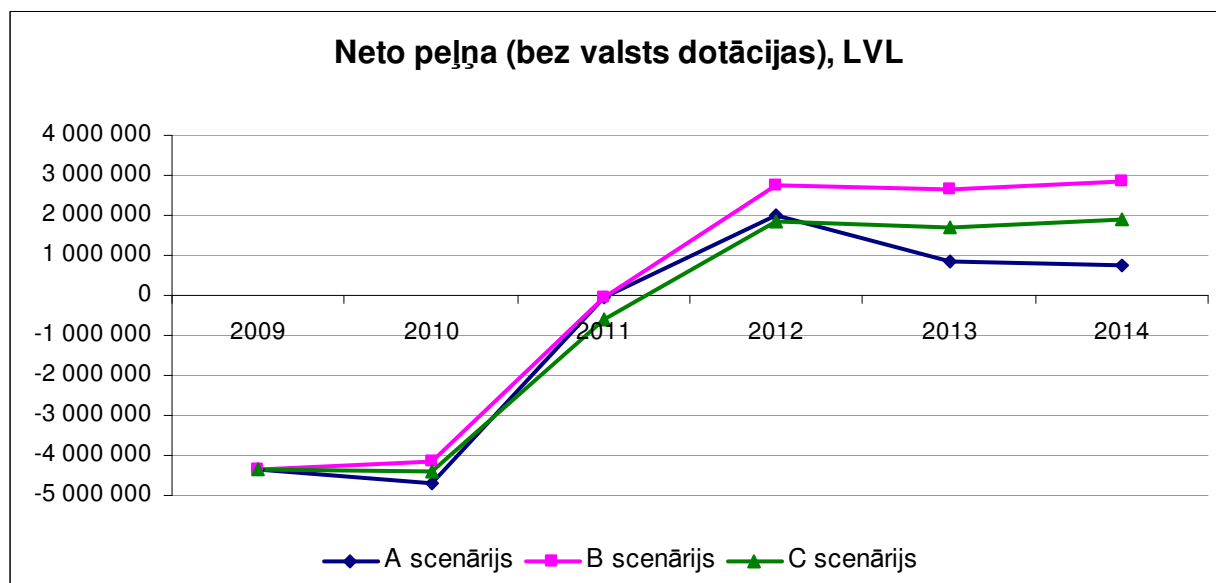
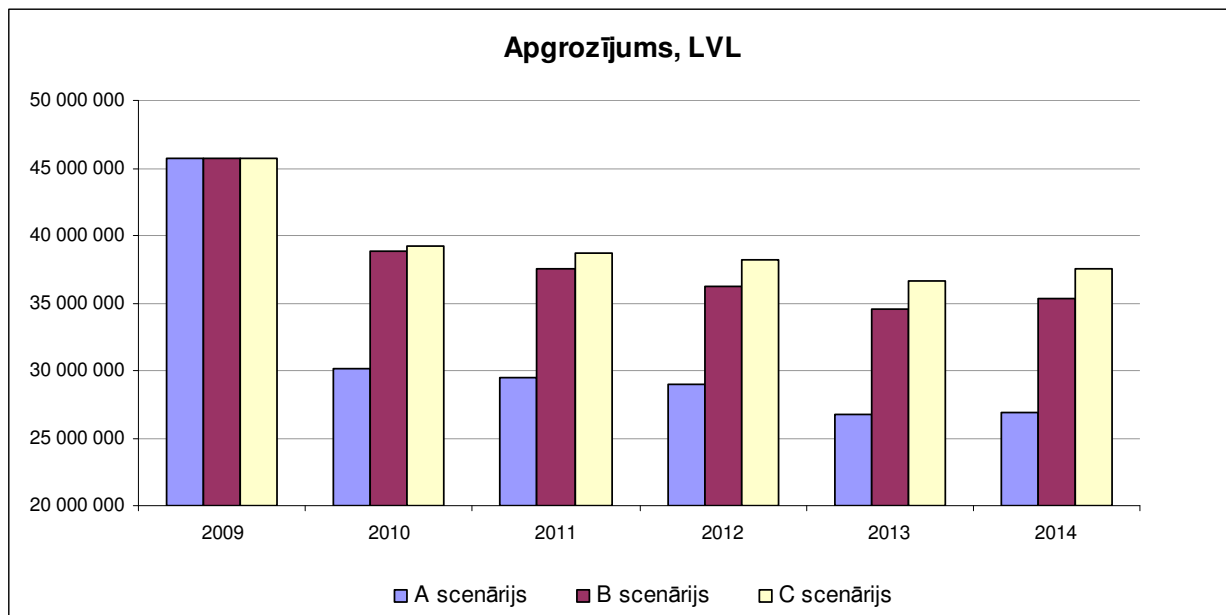
IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

	KA infrastruktūru kā pārdošanas kanālu, turklāt, LP caur savu pamata infrastruktūru nav iespējams attīstīt vai saglabāt pakalpojumus, kuri dublējas ar partnera sniegtajiem pakalpojumiem , (piemēram, pastnieku realizētā mazumtirdzniecība, pastnieks birojā u.c.).	KA infrastruktūru kā pārdošanas kanālu samazinātā tīkla pārklājuma dēļ, taču uzņēmums īpaši fokusējas uz alternatīvu pārdošanas kanālu izmantošanu KA tīklam , kā pastnieku realizētā mazumtirdzniecība, pastnieks birojā u.c.	izmantot KA infrastruktūru kā pārdošanas kanālu – LP ir brīvi pieejams viss tīkls, izņemot starpnieku PN, kur tiek piedāvāts galvenokārt UPP, taču uzņēmums saglabā arī alternatīvus pārdošanas kanālus KA tīklam , kā pastnieku realizētā mazumtirdzniecība, pastnieks birojā u.c.
Scenāriju ietekme uz finanšu ilgtspēju			
Uzņēmuma rentabilitāte	<p>LP peļņa pirms dotācijas (LVL):</p> <p>2010 (4 706 420)</p> <p>2011 (39 395)</p> <p>2012 2 013 320</p> <p>2013 853 650</p> <p>2014 759 955</p> <p>Scenārija realizācijas rezultātā 2010.-2014. gada periodā uzņēmumam būs uzkrātie naudas līdzekļi LVL 8,2 milj. apmērā (saņemtais valsts dotāciju apmērs par preses piegādes zaudējumiem lauku apvidos šajā periodā – LVL 10,8 milj.)</p>	<p>LP peļņa pirms dotācijas (LVL):</p> <p>2010 (4 135 850)</p> <p>2011 (35 020)</p> <p>2012 2 762 327</p> <p>2013 2 661 026</p> <p>2014 2 868 656</p> <p>Scenārija realizācijas rezultātā 2010.-2014. gada periodā uzņēmumam būs uzkrātie naudas līdzekļi LVL 9,9 milj. apmērā (saņemtais valsts dotāciju apmērs par preses piegādes zaudējumiem lauku apvidos šajā periodā – LVL 9,6 milj.)</p>	<p>LP peļņa pirms dotācijas (LVL):</p> <p>2010 (4 410 782)</p> <p>2011 (588 051)</p> <p>2012 1 874 513</p> <p>2013 1 681 678</p> <p>2014 1 905 205</p> <p>Scenārija realizācijas rezultātā 2010.-2014. gada periodā uzņēmumam būs uzkrātie naudas līdzekļi LVL 7,7 milj. apmērā (saņemtais valsts dotāciju apmērs par preses piegādes zaudējumiem lauku apvidos šajā periodā – LVL 8,1 milj.)</p>
Finanšu saistību vadība	<p>Scenārija ietvaros uzņēmumam ir nepieciešams piesaistīt papildus kredītlīdzekļus PNS kontu saistību segšanai, kas ierobežo uzņēmuma kredītkapacitāti, lai piesaistītu līdzekļus pakalpojumu attīstībai.</p> <p>Uzņēmuma saistību atmaksas grafiks paredz atmaksāt esošās parāda saistības 8 gadu laikā, tādējādi 2014. gadā uzņēmumam saglabājas 62,5% esošo parādsaistību.</p> <p>Uzņēmuma pašu kapitāla attiecība pret parādsaistību (īstermiņa un ilgtermiņa) apjomu (D/E) 2014. gada beigās ir 6,44.</p>	<p>Scenārija ietvaros uzņēmums ar 2011. gadu pakāpeniski samazina PNS kontu saistību apmēru (LVL 1 milj. gadā).</p> <p>Uzņēmuma saistību atmaksas grafiks paredz pilnībā atmaksāt esošās parāda saistības līdz 2014. gadam, tādējādi 2014. gadā uzņēmumam saglabājas 0% esošo parādsaistību.</p> <p>Uzņēmuma pašu kapitāla attiecība pret parādsaistību (īstermiņa un ilgtermiņa) apjomu (D/E) 2014. gada beigās ir 4,33.</p>	<p>Scenārija ietvaros uzņēmums ar 2011. gadu pakāpeniski samazina PNS kontu saistību apmēru (LVL 1 milj. gadā).</p> <p>Uzņēmuma saistību atmaksas grafiks paredz atmaksāt esošās parāda saistības 5 gadu laikā (ar 2011. gadu), tādējādi 2014. gadā uzņēmumam saglabājas 20% esošo parādsaistību.</p> <p>Uzņēmuma pašu kapitāla attiecība pret parādsaistību (īstermiņa un ilgtermiņa) apjomu (D/E) 2014. gada beigās ir 7,31.</p>
Uzņēmuma finanšu efektivitāte	<p>LP nav iespējams konkurēt ar LPNT vai citiem pasta komersantiem, uzņēmums patur augstas fiksētās izmaksas (un lieku kapacitāti), kuras nav iespējams atsvērt ar papildus pakalpojumu ieņēmumiem, tādējādi uzņēmuma resursi tiek izmantoti nepilnīgi.</p> <p>Apgrozījums uz darbinieku (bez LPNT apgrozījuma) 9,4 tūkst. LVL</p> <p>Piegādes pakalpojumu apgrozījums uz piegādes transporta vienību 28,2 tūkst. LVL</p>	<p>LP slēdz 402 nerentablās pasta nodaļas un samazina piegādes maršrutu garumu (neveicot reisus uz slēgtajām PN), optimizējot piegādes kapacitāti un resursu izmantošanas efektivitāti.</p> <p>Apgrozījums uz darbinieku LVL 9,8 tūkst.</p> <p>Piegādes pakalpojumu apgrozījums uz piegādes transporta vienību LVL 44,8 tūkst.</p>	<p>LP nodod 236 nerentablās pasta nodaļas starpniecībā, uzņēmuma piegādes kapacitāte tiek aizpildīta pilnībā (plašāks pakalpojumu klāsts), paaugstinot resursu izmantošanas efektivitāti.</p> <p>Apgrozījums uz darbinieku (bez starpnieku apgrozījuma) LVL 9,7 tūkst.</p> <p>Piegādes pakalpojumu apgrozījums uz piegādes transporta vienību LVL 46,9 tūkst.</p>

NAV KLASIFICĒTS

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA

Nākamajos attēlos ir atspoguļota LP apgrozījuma dinamika, kā arī neto peļņas (pirms valsts dotācijas) salīdzinājums trīs scenāriju griezumā.

8. Pielikumi

- 8.1. Esošā situācija tiesību aktu prasību ietvaros;
- 8.2. Finanšu aprēķini A scenārijam;
- 8.3. Finanšu aprēķini B scenārijam;
- 8.4. Finanšu aprēķini C scenārijam.